

SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU „ÚZEMNÝ PLÁN OBCE TUCHYŇA“

Dátum: 08/2017

OBSAH

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	
I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI	4
I.1. Názov	4
I.2. Sídlo	4
I.3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa	4
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCII	4
II.1. Názov	4
II.2. Územie	4
II.3. Dotknuté obce	4
II.4. Dotknuté orgány	5
II.5. Schvaľujúci orgán	6
II.6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich	
B. ÚDAJE O PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	
I. Údaje o vstupoch	6
I.1. Pôda	6
I.2. Voda	9
I.3. Suroviny	10
I.4. Energetické zdroje	10
I.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	13
II. Údaje o výstupoch	19
II.1. Ovzdušie	19
II.2. Voda	20
II.3. Odpady	21
II.4. Hluk a vibrácie	22
II.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia	22
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia	25
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia	25
II.1. Horninové prostredie	26
II.2. Klimatické pomery	27
II.3. Ovzdušie	28
II.4. Vodné pomery	29
II.5. Pôdne pomery	30
II.6. Fauna, flóra,	32
II.7. Krajina, štruktúra, scenéria, stabilita, ochrana	45
II.8. Chránené územia, ÚSES	45
II.9. Obyvateľstvo	49
II.10. Kultúrne a historické pamiatky	50
II.11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	51
II.11. Iné zdroje znečistenia	51
II.1.3. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	51

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	51
III.1. Vplyv na obyvateľstvo	55
III.2. Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny a geomorfologické pomery	55
III.3. Vplyv na klimatické pomery	56
III.4. Vplyv na ovzdušie	56
III.5. Vplyv na vodné pomery	56
III.6. Vplyv na pôdu	56
III.7. Vplyv na flóru, faunu a ich biotopy	57
III.8. Vplyv na krajinu	57
III.9. Vplyv na chránené územia a ochranné pásma	57
III.10. Vplyv na kultúrne a historické pamiatky	57
III.11. Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	57
III.12. Iné vplyvy	58
III.13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	58
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	59
V. Porovnanie variantov	61
V.1. Súbor kritérií a určenie ich dôležitosti pre výber optim. variantu	61
V.2. Porovnanie variantov	62
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a zdroje získavania údajov	67
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri spracovávaní správy o hodnotení	75
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie	76
IX. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	77
X. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa	77

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I. Základné údaje o obstarávateľovi

A.I.1. Názov

Územný plán obce (ÚPN-O) Tuchyňa

A.I.2. Sídlo

Obec Tuchyňa

A.I.3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa

Bc. Gabriela Švecová – starostka obce Tuchyňa, 042/449 25 63, 0907 772 848, www.obec-tuchyna.sk
Ing. Marta Slámková – odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD – reg. č. 288, 041/507 09 12

A.II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

A.II.1. Názov

Územný plán obce (ÚPN-O) Tuchyňa

A.II.2. Územie

Kraj Trenčiansky, okres Ilava, k.ú. Tuchyňa

A.II.3. Dotknuté obce

1. Obec Tuchyňa, Obecný úrad Tuchyňa 205, 018 55 Tuchyňa
2. Obec Pruské, Pod kostolom 1, 018 52 Pruské
3. Obec Mikušovce, Mikušovce 22, 018 57 Mikušovce
4. Obec Dulov, Dulov 168, 018 52 Pruské
5. Obec Vršatské Podhradie, Vršatské Podhradie 54, 018 52 Pruské

A.II.4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce zo stavebného zákona.

6. Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor ochrany prírody, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
7. Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor geologického práva a zmluvných vzťahov, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
8. Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
9. Trenčiansky samosprávny kraj, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
10. Okresný úrad Trenčín, Odbor výstavby a bytovej politiky, odd. ÚP, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
11. Krajský pamiatkový úrad Trenčín, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
12. Okresný úrad Trenčín, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja, Hviezdoslavova 3, 911 49 Trenčín
13. Okresný úrad Ilava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Mierové námestie 81/18, 019 01 Ilava – úsek ŠVS, ŠSOH, ŠSOO
14. Obvodný banský úrad v Prievidzi, Matice slovenskej 10, 971 22 Prievidza
15. Okresný úrad Trenčín, Pozemkový a lesný odbor, Námestie Sv. Anny 7, 911 01 Trenčín

16. Okresný úrad Trenčín, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
17. Okresný úrad Trenčín, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hviezdoslavova 3, 911 49 Trenčín
18. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, ul. Jesenského 36, 911 01 Trenčín
19. Okresný úrad Ilava, Odbor krízového riadenia, Mierové námestie 81/18, 019 01 Ilava
20. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Považskej Bystrici, Slov. partizánov 1130/50, 017 01 Považská Bystrica
21. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Námestie slobody č. 6, 810 05 Bratislava 15, P.O.BOX 100

A.II.5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo obce Tuchyňa

A.II.6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešené územie ÚPN-O Tuchyňa sa nenachádza v blízkosti štátnych hraníc.

Vplyvy hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nepresahujú štátne hranice SR.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Spracovávaný dokument SEA ÚPN-O Tuchyňa budeme posudzovať ako variant riešený v dokumentácii ÚPN-O Tuchyňa a variant 0 - stav, ktorý by nastal ak by sa navrhovaný dokument neprijal.

B.I. Údaje o vstupoch

B.I.1. Pôda

Rozvoj obce Tuchyňa v zmysle ÚPN-O Tuchyňa je navrhnutý v jednom variante, vzhľadom na to, že stavebný zákon neukladá riešenie územnoplánovacej dokumentácie variantne obciam do 2000 obyvateľov. Spracovávaný dokument SEA ÚPN-O Tuchyňa budeme posudzovať ako variant riešený v dokumentácii ÚPN-O a variant nulový - stav, ktorý by nastal ak by sa navrhovaný dokument neprijal.

Súčasný stav

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov k roku 2016

Druh pozemku	Výmera v ha	% z celkovej výmery územia
Poľnohospodárska pôda		
z toho:	267,6119	48,24
- orná pôda	174,8962	
- záhrady	11,4295	
- ovocné sady	0,1148	
- trvalé trávne porasty	80,6374	

Zdroj: [www.katasterportal](http://www.katasterportal.sk)

Predmetné riešené územie katastra Tuchyňa je tvorené prevažne najrozšírenejšími pôdnymi typmi:

- Kambizeme – skupiny hnedých pôd s dominantným procesom vnútropôdneho zvetrávania (hnednutia - brunifikácie). Vyskytujú sa najmä na svahoch, často strmých, preto sú prevažne zatrávnené a zalesnené. Na miernych svahoch najmä na substrátoch flyšového charakteru sú tieto pôdy hlbšie a menej kamenité, často reprezentované luvizemným až pseudoglejovým subtypom. Luvizemné a pseudoglejové kambizeme s hlbším profilom sú využívané aj ako orné pôdy, väčšina kambizemí je však z dôvodu ich kamenitosti, plytkého pôdneho profilu a svahovitosti zatrávnená. Kambizeme sú pôdy len podpriemerne úrodné a z hľadiska ekologickej stability ich radíme k pôdam málo odolným voči degradácii. Dôvodom je ich nízka pufracia schopnosť (sú to spravidla kyslé minerálne chudobné pôdy s nízkym obsahom humusu) a silná až extrémna erózna ohrozenosť (prevažne ide o plytké pôdy s nestabilnou pôdnou štruktúrou, na strmých svahoch). Vyskytujú sa hlavne na svahoch Bielych Karpát.
- Nivné pôdy – fluvizeme - sa v území vyskytujú len veľmi zriedkavo na malých plochách v nivách tokov. Fluvizeme nachádzame v aluviálnych častiach územia. Ich pôdny profil sa tým často obohacuje o novú vrstvu kalových sedimentov, čo sa prejavuje jeho zvrstvením (nejedná sa o pôdne horizonty ale o tzv. pôdne vrstvy). Podľa produkčného potenciálu jednotlivých pôdných subtypov môžu byť tieto pôdy zaradené do kategórií od vysokoprodukčných orných pôd po stredne produkčné trvalé trávne porasty. Vyskytujú sa v alúviu Tokárskeho potoka.
- Rendziny – sú pôdy viazané na karbonátové substráty. Biele Karpaty sú pohoria budované prevažne vápencovými horninami. Úrodnosť rendzín je podmienená hĺbkou pôdneho profilu a obsahom skeletu. Rendziny na svahoch bývajú prevažne plytké a kamenité, hlbšie rendziny v akumulčných podsvahových polohách sú zas často textúrne ťažšie a preto sekundárne zamorované. Hlavne kamenitosť (popri svahovitosti) je dôvodom prečo sa rendziny v našich podmienkach spravidla neorú a väčšina ich výmery je zatrávnená. Vo všeobecnosti patria rendziny z agronomicko - pôdoznaleckého hľadiska medzi stredne až málo kvalitné pôdy. Väčšina rendzín v území sa nachádza na strmých svahoch. Rendziny sú prevažne stredne ťažké - hlinité, menej ťažké - ílovitohlinité. Sú silne ohrozené vodnou eróziou, aktuálna

erózia však býva vďaka zatrávneniu podobne ako u kambizemí nízka. Ich odolnosť voči znečisteniu je vďaka obsahu karbonátov veľmi vysoká.

Podľa Prílohy č. 2 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z. z.: Zoznam najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v príslušnom katastrálnom území podľa kódu BPEJ (865605-Tuchyňa):

0202002/2; 0214061/ 6; 0214062 /6; 0702002/6; 0706002 /5; 0706042 /5; 0757005 /6; 0757202/6; 0769215/5; 0769222/6. Dotknuté BPEJ riešeným územím: **0202002/2; 0702002/6 a 0706002 /5.**

Variant riešený v ÚPN-O Tuchyňa – Navrhovaný stav

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú vypracované v zmysle požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany PP ustanovených v zákone o ochrane a využívaní PP zákon č. 220/2004 Z. z. a novelizácie vyhlášky č. 57/2013 Z. z., ktorou sa dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. Návrh ÚPN-O rieši rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v lokalitách zdokumentovaných v tabuľke:

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde

Číslo lokality predpokladaného odhliatia poľnohospod. pôdy	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy ÚPN-O Tuchyňa					Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia (ha)	Časová etapa – návrhové obdobie	Iná informácia
			spolu v ha	v zastavanom území		mimo zastavaného územia					
				Kód / skupina BPEJ	výmera v (ha)	Kód / skupina BPEJ	výmera v (ha)				
1	TUCHYŇA TEPLICE	HBV	0,9025	-	-	0792885/9	0,9025				
2.	TUCHYŇA KÚTY	IBV	3,2510	-	-	0706002/5 0714065/7	1,7685 1,4825				
3.	TUCHYŇA NAD KÚTMI	IBV	0,4500	-	-	0706002/5	0,4500				
4.	TUCHYŇA NAD KÚTMI	IBV	0,6859	-	-	-	-				udelený súhlas podľa §7 zak.č.307/92 Zb
5.	TUCHYŇA CENTRUM	OV	0,2458	-	-	-	-				udelený súhlas podľa §7 zak.č.307/92 Zb
6.	TUCHYŇA PRI IHRISKU	IBV	0,3394	0702002/6 0202002/2	0,1200 0,2194	-	-				
7.	TUCHYŇA	ROZŠÍRENIE CINTORÍNA	0,2689	-	-	-	-				udelený súhlas podľa §7 zak.č.307/92 Zb
8.	TUCHYŇA	ROZŠÍRENIE CINTORÍNA	0,1368	-	-	-	-				udelený súhlas podľa §7 zak.č.307/92 Zb
9.	TUCHYŇA PRI IHRISKU	HBV	0,3500	-	-	-	-				udelený súhlas podľa §7 zak.č.307/92 Zb
10.	TUCHYŇA LIPOVKA	IBV	1,7514	-	-	-	-				udelený súhlas podľa §7 zak.č.307/92 Zb
11.	TUCHYŇA LIPOVKA	IBV	0,7971	-	-	0702002/6	0,7971				
12.	TUCHYŇA POD LIPOVKOU	IBV	3,5569	-	-	0702002/6	3,5569				
13.	TUCHYŇA PRI CESTE	IBV	2,0570	-	-	0702002/6	2,0570				
14.	TUCHYŇA, HRUŠKOVE	IBV	4,6221			0702002/6 0202002/2	0,5241 4,0980				
15.	TUCHYŇA HRUŠKOVE	IBV	3,7619	-	-	0714062/7 0202002/2	1,7049 2,0570				
16.	TUCHYŇA PODHORIE	IBV	1,3520	-	-	-	-				udelený súhlas podľa §7 zak.č.307/92 Zb

Číslo lokality predpokladaného odňatia poľnohospod. pôdy	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy ÚPN-O Tuchyňa				Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Výbudované hydromelioračné zariadenia (ha)	Časová etapa – návrhové obdobie	Iná informácia	
			spolu v ha	v zastavanom území		mimo zastavaného územia					
				Kód / skupina BPEJ	výmera v (ha)	Kód / skupina BPEJ					výmera v (ha)
17.	TUCHYŇA PODHORIE	IBV	1,4963	-	-	0706002/5	0,1679				
						0714062/7	0,4220				
						0782682/9	0,9064				
18.	TUCHYŇA PODHORIE	IBV	2,5762	-	-	0714062/7	2,0992				
						0782682/9	0,4397				
						0202002/2	0,0373				
19.	TUCHYŇA PRI ŽELEZNICI	ČSPH	0,3855	-	-	0202002/2	0,3855				
20.	TUCHYŇA NA LIPOVKE	POL'NOHOSP VÝROBA	0,1000	-	-	0757202/6	0,1000				
SPOLU:			29,0867		0,3394		23,9565				

Zábery sú navrhované pre výstavbu rodinných domov, hromadnú bytovú výstavbu a prístupové cesty, rozšírenie cintorína, parkoviská, čerpaciu stanicu pohonných hmôt.. Celková výmera záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v ÚPN-O Tuchyňa je 29,0867 ha.

Lesné pôdy

Súčasný stav

Lesné pozemky v katastri Tuchyňa sú v správe lesov SR, odštepny závod Považská Bystrica a patria do LHC Lednické Rovne.

Lesy v riešenom území Tuchyňa patria medzi lesy hospodárske, ktoré nie sú ochrannými lesmi alebo lesmi osobitného určenia. Táto kategória teda zahŕňa lesné porasty, ktorých prvotnou funkciou je produkcia dreva. V jednotlivých jednotkách priestorového rozdelenia lesa sa hospodári na základe schváleného Programu starostlivosti o lesy.

Navrhovaný stav

Návrh ÚPN – O Tuchyňa neuvažuje s umiestnením výstavy na lesných pozemkoch.

- Pri návrhoch územnoplánovacích dokumentov sa chránia lesné pozemky najmä v ochranných lesoch a v lesoch osobitného určenia.
- Použije sa len nevyhnutne potrebná výmera lesných pozemkov a obmedzuje sa narušanie celistvosti lesa.
- Neobmedzuje sa využívanie funkcií okolitého lesa.
- Umiestňujú sa priesečky v lese tak, aby bol les čo najmenej ohrozený vetrom.

Podľa § 10 zákona **ochranné pásmo lesov tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesných pozemkov** a na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje aj záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva. Žiadosť o súhlas s návrhom územného plánu obce alebo zóny alebo s návrhom ich zmien a doplnkov obsahuje:

- výmeru lesných pozemkov a členenie lesov podľa kategórií a druhu vlastníctva lesných pozemkov podľa katastrálnych území,
- vyhodnotenie regulatívov dotýkajúcich sa lesných pozemkov vyplývajúcich z vyšších stupňov územnoplánovacích dokumentácií,

- c) údaje o predpokladanom rozsahu využívania lesných pozemkov na iné účely a údaje o súvisiacom rozsahu vyňatia alebo obmedzenia využívania lesných pozemkov z plnenia funkcií lesov s uvedením ich navrhovaného funkčného využitia podľa etáp,
- d) grafické znázornenie predpokladaného rozsahu a etáp realizovania využitia lesných pozemkov na iné účely s vyznačením ochranného pásma lesov,
- e) zdôvodnenie spoločenskej a ekonomickej nevyhnutnosti navrhovaného využívania lesných pozemkov na iné účely,
- f) návrh pozemkov určených na zalesnenie.

B.1.2. Voda

Súčasný stav

Obyvatelia obce sú zásobovaní pitnou vodou s obecného vodovodu. Vodovodná sieť je v dĺžke 5 862 m. Obecný vodovod je v správe ako aj vo vlastníctve obce Tuchyňa.

V alúviu Tovarského potoka sa vyskytuje vodný zdroj „Vrt HVT -5“ pre združený vodovod Mikušovce Tuchyňa. Vodný zdroj má vymedzené pásma hygienickej ochrany PHO I. a II. Stupňa. Pre PHO boli stanovené zásady hospodárenia na poľnohospodárskej pôde (Rehorovská, 2001). Pásmo hygienickej ochrany I. stupňa nesmie byť využívané na poľnohospodársku činnosť, má byť zatravnené a trávnu hmotu je potrebné odnášať za hranicu ochranného pásma.

Navrhovaný stav

Tabuľka uvádza potrebu vody pre IBV v návrhovom období

číslo FP	miestny názov	funkčné využitie	RD/b.j.	počet obyv.	Qp priem.spotreba vody na byt			Qm-max.denná potreba		Qh max.hodinová spotreba	
					m3/d	l/d	l/s	l/s	m3/d	l/h	m3/h
1	Teplice	BD	18	54	7,83	7830	0,09063	0,145	12,528	835,2	0,8352
2	Kúty	RD	27	81	11,745	11745	0,13594	0,2175	18,792	1253	1,2528
3	Nad Kútmi I.	RD	5	15	2,175	2175	0,02517	0,040278	3,48	232	0,232
4	Nad Kútmi II.	RD	5	15	2,175	2175	0,02517	0,040278	3,48	232	0,232
6	Pri ihrisku	RD	3	9	1,305	1305	0,0151	0,024167	2,088	139,2	0,1392
9	Pri ihrisku	RD	12	36	5,22	5220	0,06042	0,096667	8,352	556,8	0,5568
10	Lipovka I.	RD	15	45	6,525	6525	0,07552	0,120833	10,44	696	0,696
11	Lipovka II.	BD	7	21	3,045	3045	0,03524	0,056389	4,872	324,8	0,3248
12	Pod Lipovkou	RD	24	72	10,44	10440	0,12083	0,193333	16,704	1114	1,1136
13	Pri ceste	RD	14	42	6,09	6090	0,07049	0,112778	9,744	649,6	0,6496
14	Hruškove I.	RD	31	93	13,485	13485	0,15608	0,249722	21,576	1438	1,4384
15	Hruškove II.	RD	25	75	10,875	10875	0,12587	0,201389	17,4	1160	1,16
16	Podhorie I.	RD	9	27	3,915	3915	0,04531	0,0725	6,264	417,6	0,4176
17	Podhorie II.	RD	10	30	4,35	4350	0,05035	0,080556	6,96	464	0,464
18	Podhorie III.	RD	22	66	9,57	9570	0,11076	0,177222	15,312	1021	1,0208
20	Na Lipovke	RD	1	3	0,435	435	0,00503	0,008056	0,696	46,4	0,0464
Spolu			228	684	99,18	99180	1,14791	1,836666	158,69	10579	10,579

Obec je toho času zásobovaná pitnou vodou verejným vodovodom a prípadné rozšírenie funkčných plôch rodinných a bytových domov, resp. polyfunkčných objektov bude možné v budúcnosti napojiť z jestvujúcich sietí, ktoré kapacitne postačujú.

Pri zaobchádzaní so škodlivými látkami počas výstavby objektov a pri ich prevádzkovaní bude stavebník a prevádzkovateľ rešpektovať ustanovenia § 39 vodného zákona a vykonávacích predpisov.

Odkanalizovanie

Odvádzanie splaškových vôdSúčasný stav

Obec Tuchyňa nemá vybudovanú obecnú kanalizáciu. Splaškové vody od obyvateľov sú zhromažďované v žumpách, septikoch. Malá časť obyvateľov má napojené odpadové vody do prídomej čističky.

Navrhovaný stav

Návrh uvažuje s vybudovaním kanalizácie pre celú obec, pre každú navrhovanú plochu. Návrh uvažuje i s dobudovaním kanalizácie na lokalitách už jestvujúcej zástavby (IBV, HBV, občianskej vybavenosti, výroby). V návrhu ÚPN-O Tuchyňa je navrhnuté odvedenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou do ČOV v Pruskom.

Odvádzanie dažďových vôdSúčasný stav

Dažďové vody sú odvádzané do potokov cez cestné rigoly a menšie odvodňovacie zariadenia. Súvislejšie zariadenia na odvádzanie dažďovej vody sú spravidla súčasťou telesa príslušnej komunikácie. Z rodinných domov ako aj z verejných budov je dažďová voda odvádzaná na vlastné pozemky.

Navrhovaný stav

Odvádzanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku na navrhovaných územiach je potrebné realizovať opatreniami na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente. Návrh odporúča využívať retenciu dažďovej vody a jej opätovné využitie.

B. I.3. Suroviny

druh, spôsob získavania

Súčasný stav

Pre výstavbu objektov v návrhu bude potrebné zabezpečiť stavebný materiál rôzneho druhu (kamenivo, štrk, piesok, cement, betónové dlažby, betónové konštrukčné prvky, keramické výrobky, železo, strešné krytiny, izolácie, drevo, plastové výrobky, sklo, elektrické vedenia a káble a iné stavebné hmoty a materiály). Množstvá potrebných materiálov nemožno v súčasnom stupni riešenia kvantifikovať a nie sú stanovené ani odborné odhady. Zdrojmi týchto materiálov budú štandardné ťažobné a iné dodávateľské organizácie, resp. pôjde o obchodné výrobky zo zdrojov mimo posudzovaného územia, ktorých prísun si zabezpečí samotná stavebná organizácia. Výstavba objektov, pre ktoré územnoplánovacia dokumentácia vytvára rámec, bude riešená prevažne domácimi kapacitami a materiálmi nachádzajúcimi sa na domácom trhu. Výstavba a prevádzka daných objektov si nebude vyžadovať prísun špecifických surovín.

B. I.4. Energetické zdroje

druh, spotreba

Elektrická energiaSúčasný stav

Širšie vzťahy, zdroje elektrickej energie a distribučný systém

Katastrom obce prechádza 400 kV nadzemné elektrické vedenie V495 Bošáca-Varín, ktoré prevádzkuje Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s..

Navrhovaný stav

Návrh elektrifikácie –základné údaje o riešenom území

VN 22 kV sieť je v riešenom území obce Tuchyňa prevedená vzdušným a káblovým rozvodom. Odberatelia elektrickej energie sú v riešenom území zásobovaní z transformačných staníc prevedených ako kryté (kioskové 160 -250kVA v počte 3),

Pre elektrickú sieť sa počíta v obci Tuchyňa s jej rozširovaním. V prípade potreby pre novú výstavbu zabezpečiť prívod elektrickej energie vybudovaním nových trafostaníc 22/0,4kV. Trafostanice sa budú riešiť ako kioskové s výkonom do 660kVA, pričom sa umiestnia tak, aby dĺžky NN vývodov nepresahovali 350m. VN prípojky k navrhovaným trafostaniciam sa budú riešiť ako zemné, káblové.

Pripojenie novonavrhovaných objektov bude možné po vybudovaní distribučnej NN siete. NN rozvody k jednotlivým odberateľom riešiť ako zemné káblové so zokruhovaním z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky el. energie. Meranie spotreby el. energie riešiť na verejne prístupnom mieste, napr. v oplotení objektov.

Nápočet elektrického príkonu podľa druhu odberu

Tabuľka uvádza prehľad potreby elektrickej energie pre navrhnuté plochy IBV

číslo	miestny názov	funkčné využitie	RD/b.j.	počet	p6 (kW)	p1 (kW)	Priemer 25 MWh/rok	Max 44 MWh/rok
1	Teplice	BD	18	54	216	75,6	450	792
2	Kúty	RD	27	81	324	113,4	675	1188
3	Nad Kútmi I.	RD	5	15	60	21	125	220
4	Nad Kútmi II.	RD	5	15	60	21	125	220
6	Pri ihrisku	RD	3	9	60	21	125	220
9	Pri ihrisku	RD	12	36	144	50,4	300	528
10	Lipovka I.	RD	15	45	180	63	375	660
11	Lipovka II.	BD	7	21	84	29,4	175	308
12	Pod Lipovkou	RD	24	72	288	100,8	600	1056
13	Pri ceste	RD	14	42	168	58,8	350	616
14	Hruškove I.	RD	31	93	372	130,2	775	1364
15	Hruškove II.	RD	25	75	300	105	625	1100
16	Podhorie I.	RD	9	27	108	37,8	225	396
17	Podhorie II.	RD	10	30	120	42	250	440
18	Podhorie III.	RD	22	66	264	92,4	550	968
20	Na Lipovke	RD	1	3	12	4,2	25	44
Spolu			227	681	2760	966	5750	10120

Pri variante nulovom by nastal súčasný stav bez dopĺňajúcej koncepcie zásobovania elektrickou energiou.

Ochranné pásma

V zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov je potrebné rešpektovať ochranné pásma elektrických vedení od krajných vodičov na každú stranu, resp. od zariadení :

§ 43, odsek (2) pre vodiče od 1 kV do 35 kV vrátane

- pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m
- pre zavesené káblové vedenie 1 m

od 35 do 110 kV vrátane – ochranné pásmo 15 m

§ 43, odsek (7) pre vonkajšie podzemné káblové vedenia

- pri napätí do 110kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky 1m, vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla

§ 43, odsek (9) pre elektrické stanice vonkajšieho prevedenia

- pre vyhotovenie s napätím 110 kV a viac - vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie, alebo na hranicu objektu el. stanice
- pre vyhotovenie s napätím do 110 kV - vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie, alebo na hranicu objektu el. stanice

§ 43, odsek (4) v ochrannom pásme a pod vedením je zakázané :

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
- uskladňovať ľahko výbušné a horľavé látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb, majetku, elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy

§ 43, odsek (8) v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného vedenia a nad týmto vedením je zakázané :

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažké mechanizmy
- vykonávať bez predchodzieho súhlasu prevádzkovateľa el. vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu

Zásobovanie plynom

Súčasný stav

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza plynovodná DS vo vlastníctve resp. v prevádzke SPP-distribúcia, a.s. STL2 DS s maximálnym prevádzkovým tlakom (OP do 300 kPa). Obec Tuchyňa je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu PL Nemšová – Dulov 1 DN500 PN63 (OP do 6,3 MPa). Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod PR Tuchyňa 2DN100 PN63. Distribučná sieť v obci Tuchyňa je budovaná z materiálu oceľ, PE.

Regulačná stanica je umiestnená v katastrálnom území obce Pruské (RS Tuchyňa 6,3 MPa/300 kPa, výkon 1200 m³/h), z ktorej sú zásobované zemným plynom obce Tuchyňa, Mikušovce pri Pruskom, Červený Kameň a Vršatské Podhradie.

Plynovodná DS je podľa Zákona NR SR č.25/2012 Z. z. sústavou distribučných plynárenských zariadení (ďalej len „PZ“) vrátane ich príslušenstva (plynovodov, prípojok, regulačných staníc, regulačných zostáv, zariadení katódovej ochrany, elektrických káblov atď.)

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza plynovodná DS vo vlastníctve resp. v prevádzke SPP-distribúcia, a.s.. STL2 DS s maximálnym prevádzkovým tlakom (OP do 300kPa).

Rozšírenie odberu v obci pre fyzické resp. právnické osoby je nutné konzultovať na SPP a.s., distribúcia. Po vyplnení príslušnej „Žiadosti o pripojenie do distribučnej siete“ bude investorovi predložená „Zmluva na odber plynu“ a pripojovacie podmienky napojenia areálu na verejný plynovod. Plynovody kapacitne postačujú pre bežné rozšírenie navrhovanej IBV výstavby a rozvoj na navrhovaných rozvojových plochách.

Navrhovaný stav

Návrh riešenia zásobovania plynom

Pre navrhovanú výstavbu bude zabezpečená dodávka zemného plynu z jestvujúcich STL rozvodov plynu o prevádzkovom pretlaku 0,1 MPa. Rozvody plynu budú prevedené HD-PE potrubím PE100 SDR11/PN16 príslušnej dimenzie.

Pri variante nulovom by nastal súčasný stav bez dopĺňujúcej koncepcie zásobovania plynom.

Nápočet potreby plynu pre navrhnuté plochy IBV uvádzame v tabuľke

číslo FP	miestny názov	funkčné využitie	RD/b.j.	počet obyvateľov	Max.hod. (1,5m ³ /h)	Max.deň (36m ³ /d)	RQ _{IBV} m ³ /rok	Spolu kWh
1	Teplice	BD	18	54	27	648	43650	460,7258

2	Kúty	RD	27	81	40,5	972	65475	691,0886
3	Nad Kútmi I.	RD	5	15	7,5	180	12125	127,9794
4	Nad Kútmi II.	RD	5	15	7,5	180	12125	127,9794
6	Pri ihrisku	RD	3	9	4,5	108	7275	76,78763
9	Pri ihrisku	BD	12	36	18	432	29100	307,1505
10	Lipovská I.	RD	24	45	36	864	58200	614,301
11	Lipovka II.	BD	7	21	10,5	252	16975	179,1711
12	Pod Lipovkou	RD	24	72	36	864	58200	614,301
13	Pri ceste	RD	14	42	21	504	33950	358,3423
14	Hruškove I.	RD	31	93	46,5	1116	75175	793,4721
15	Hruškove II.	RD	25	75	37,5	900	60625	639,8969
16	Podhorie I.	RD	9	27	13,5	324	21825	230,3629
17	Podhorie II.	RD	10	30	15	360	24250	255,9588
18	Podhorie III.	RD	22	66	33	792	53350	563,1093
20	Na Lipovke	RD	1	3	1,5	36	2425	25,5958
Spolu			228	684	342	8208	552900	5835,9325

Ochranné pásmo

V zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. je potrebné dodržať pásmo ochrán dotknutých plynovodov od ich osi na každú stranu.

Ochranné pásmo na účely tohto zákona je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je :

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- 8 m pre technologické objekty.

Bezpečnostné pásmo

Rozumie sa priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo pôdorys.

Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je :

- 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch.

B.I.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.**Cestná doprava**Súčasný stavdopravný systém

Katastrálnym územím obce Tuchyňa prechádzajú cesty:

II. triedy: II/507 v smere: Nemšová – Tuchyňa – Púchov,

III. triedy: III/1922 v zastavanom území Tuchyňa – (Mikušovce) – Červený Kameň

III. triedy: III/1924 v trase: križovatka s II/507 Tuchyňa – smer k.ú. Pruské (Savčina)

Cesta II. triedy č.507 vedie mimo zastavaného územia v kategórii C 9,5/70-60 (STN 736101), vo funkčnej triede B2 (prieťahy ciest medzi nižšími obytnými útvarmi).

Pri ceste II/507, po pravej strane smerom na Púchov je riešená plocha pre umiestnenie čerpacej stanice pohonných hmôt pre automobily.

Nosnou osou dopravnej siete Tuchyňa je cesta III/1922: Tuchyňa - (Mikušovce) - Červený Kameň v kategórii MZ 8,5 (8,0)/50 vo funkčnej triede B3 (STN 73 6110). Pozdĺž cesty vedie zastavaným územím chodník pre peších v šírke 1,2 m. Je navrhnutá jeho dostavba v severnej zastavanej časti obce a tiež na začiatku obce v navrhovanej zástavbe.

Cesta III/1924 bola riešená v kategórii MZ 8,5 (8,0)/50 vo funkčnej triede B3 (STN 736110). V súčasnosti vozovka nemá požadovanú šírku, cesta je využívaná len sporadicky. Všetky cesty II. a III. triedy majú asfaltovú povrchovú úpravu. Rozvoj cestnej siete obce reaguje a aj podmieňuje na rozvoj obce. Časť miestnych komunikácií je s nevyhovujúcimi šírkovými parametrami a technickými parametrami (nespevnený povrch, bez chodníkov a obrátisk...).

Navrhovaný stav

Uvedené hlavné trasy ciest dopĺňa sieť obslužných komunikácií vo funkčnej triede C3, v kategórii MO(MOU)5,5(6,5)/40, ktoré zabezpečujú priamu obsluhu všetkých funkčných plôch (bývanie, občianska vybavenosť, priemysel, rekreácia, poľnohospodárska výroba). V obci vznikla nová individuálna bytová výstavba, kde bude potrebné vybudovať prístupové cesty. Zatiaľ je tu pre obyvateľov k dispozícii len nespevnená komunikácia.

V územiach navrhnutých UPN-O pre výstavbu (Lipovka, Hruškové, Podhorie) sú riešené miestne obslužné komunikácie vo funkčnej triede C3, v kategórii MO 8,0/40 a C3 MOU 5,5(6,5)/40.

V rámci UPN-O sú navrhnuté na prestavbu aj niektoré poľné cesty, ktoré je potrebné prestavať na miestne komunikácie C3: MO 8/40, komunikácia z centra obce ku športovému areálu, parkovisku pri cintoríne a ďalej k plochám bytovej výstavby a bývania v rodinných domoch v časti Lipie, komunikácia v časti Kúty, ktorá spája súčasne zastavané územie s poľnohospodársko-priemyselným areálom

V návrhu riešenia UPN-O sa uvažuje s rozšírením miestnych komunikácií, dobudovaním miestnych komunikácií so spevneným povrchom, vybudovaním minimálne jednostranného chodníka a dobudovaním obrátisk pre slepé ulice, pre maximálne prípustné vozidlo.

Pri variante nulovom by nastal súčasný stav bez dopĺňajúcej koncepcie cestnej dopravy

Statická doprava

Súčasný stav

Na území obce Tuchyňa počet odstavných a parkovacích miest nepokrýva súčasné nároky. Parkoviská sa v súčasnosti nachádzajú pri obecnom úrade, pred kultúrnym domom, pri športovom areáli, pri pálenici, základnej škole a pri výrobných zariadeniach PD Tuchyňa .

Odstavovanie aj parkovanie motorových vozidiel prebieha v rámci obytných území buď na pozemkoch rodinných domov aj bytových domov, príp. vo vstavaných aj individuálnych garážach, prípadne na okrajoch vozoviek (ale aj na plochách zelene). Disponibilné parkovacie plochy sú pri niektorých objektoch občianskej vybavenosti.

Miesto	Počet stání	Stavebno-technický stav
Obecný úrad	2	asfaltový koberec
Kultúrny dom	4	neuspokojivý
Základná škola	5	asfaltový koberec
Športový areál	5	neuspokojivý
Pálenica	5	asfaltový koberec

Samostatné parkovacie plochy sú vybudované aj pri jednotlivých zariadeniach občianskej vybavenosti v rámci vlastných areálov.

Navrhovaný stav

S vytvorením nových verejných parkovacích miest sa uvažuje v polohách:

- v centre obce pri obecnom úrade,
- pri cintoríne,
- plochy pri športovom areáli,
- pri kultúrnom dome .

V rámci týchto parkovísk je potrebné vyčleniť parkovacie plochy aj pre bicykle v dostatočnej kapacite (cca 20% z celkového počtu navrhovaných miest).

V rámci obytného územia so 100% využitím plôch pre bývanie v rodinných domoch je nevyhnutné zabezpečiť v ďalších povoľovacích procesoch vytvorenie vlastných odstavných plôch v rámci pozemkov pre tieto rodinné domy. V navrhovanej zástavbe s rodinnými domami sa počíta s výstavbou spevnených plôch pre statickú dopravu v rámci výstavby rodinných domov na ich pozemkoch a to v zmysle platnej legislatívy. V zmysle súčasnej platnej legislatívy STN 736110/Z2 pre jeden rodinný dom musia byť vybudované 3 odstavné miesta. Na jednopruhovách miestnych komunikáciách a tam, kde si to vyžiada situácia z dôvodu zamedzenia vzniku kolízií a zabezpečenia prístupu k jednotlivým rodinným domom a ich obsluhy (odvoz smetí, požiarna technika, zdravotná pomoc) je nevyhnutné obmedziť parkovanie vozidiel na miestnych komunikáciách umiestnením zvislého dopravného značenia.

Pri výstavbe novorealizovaných stavieb je nutné zabezpečiť parkovanie s potrebným počtom parkovacích miest (v zmysle platnej legislatívy STN 73 6110 a zmien) v rámci príslušných objektov, ich pozemkov, alebo na parkoviskách na to určených.

Pri variante nulovom by nastal súčasný stav bez dopĺňajúcich nových parkovacích plôch

Hromadná doprava

Súčasný stav

Zástavky autobusovej dopravy na území obce Tuchyňa sú rozmiestnené rovnomerne, dostupnosť autobusových zastávok je 10 minút pešej chôdze .

Na území obce Tuchyňa sú 3 autobusové zastávky. Autobusové zastávky sú na ceste III/1927 bez samostatného zastávkového pruhu a ich vzájomná vzdialenosť je cca 300 m až 400 m .

Navrhovaný stav

V návrhu sa uvažuje s ponechaním autobusových zastávok bez ich doplnenia

Nulový variant je totožný s navrhovaným variantom.

Cyklistická a pešia doprava

Súčasný stav

Obec Tuchyňa má potenciál tiež v rozvoji cestovného ruchu, vzhľadom na to, že sa nachádza v krásnej prírode a obľúbenej lokalite často navštevovanej turistami. V riešenom území sú evidované a využívané cyklotrasy, turistické chodníky a vybudované sú aj neucelené krátke úseky peších chodníkov. V zastavanom území obce sa však pre cyklistickú dopravu využíva hlavne cesta III. triedy a miestne komunikácie, čo platí aj pre peší pohyb.

Katastrálnym územím obce Tuchyňa vedú viaceré cyklotrasy:

- 002 – Vážska cyklomagistrála (vedie cez II/507)

- 2311 – Tuchyňa- Zápechová (vedie po II/1922 cez Tuchyňa – Mikušovce – Červený Kameň) je súbežná s navrhovanou cyklotrasou: Ilava – Pruské – Lednické Rovne – Tuchyňa – Mikušovce – Červený Kameň (prechod na Moravu) – Nedašova Lhota – Valašské Klobouky – Vlársky priesmyk Pruské.

V ostatnej zástavbe obce nie sú vybudované samostatné chodníky. Je nevyhnutné postupne vytvoriť v existujúcich koridoroch miestnych komunikácií podmienky pre dobudovanie súvislých chodníkov popri existujúcich miestnych komunikáciách, minimálne jednostranných, odstupy stavieb rodinných domov od verejnej komunikácie musia umožniť vytvoriť územnú rezervu aj pre tieto chodníky nielen pre samotnú cestnú komunikáciu.

Navrhovaný stav

Pri budovaní cyklotrás je potrebné:

- postupovať v súlade s uznesením vlády SR č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR,
- návrh uvažuje s doplnením cykloturistického značenia a doplnením drobnej architektúry pozdĺž trás cyklotrás prechádzajúcich k.ú. Tuchyňa ako sú lavičky, smetné koše....

Pri variante nulovom by nastal súčasný stav bez dopĺňujúceho turistického značenia a dopĺňujúcej drobnej architektúry pozdĺž trás cyklotrás.

Na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce slúžia cestné ochranné pásma. V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich; príslušný cestný správny orgán povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu alebo obmedzenia záväzným stanoviskom.

Obmedzenia v ochranných pásmach sa nevzťahujú na súčasti diaľnic, ciest a miestnych komunikácií, označníky zastávok, zastávky a čakárne hromadnej dopravy, meračské značky, signály a ich zariadenia na mapovanie, ak sú umiestnené tak, aby nezhoršovali bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a nesťažovali údržbu komunikácie

Podľa § 15 ods. 1 vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) (ďalej len „vyhláška č. 35/1984 Zb.“) cestné ochranné pásma sa zriaďujú pri všetkých diaľniciach, cestách a miestnych komunikáciách I. a II. triedy mimo zastavaného územia alebo územia určeného na súvislé zastavenie.

Podľa § 15 ods. 3 vyhlášky č. 35/1984 Zb. hranicu cestných ochranných pásiem určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti:

100 m od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia

50 m od osi vozovky cesty I. triedy,

25 m od osi vozovky cesty II. triedy a miestnej komunikácie, ak sa buduje ako rýchlostná komunikácia,

20 m od osi vozovky cesty III. triedy,

15 m od osi vozovky miestnej komunikácie.

Vodná doprava

Súčasný stav

Riešené územie v rámci širších vzťahov spadá do úseku Vážskej vodnej cesty VÁH - súčasť intermodálnych dopravných koridorov č. V. a VI. a dohody AGN ako vodná cesta E 81, 2. etapa Sereď – Púchov. Vážske verejné prístavy: Sereď, Hlohovec, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Dubnica, Púchov, Považská Bystrica, Žilina, Čadca sú podmienené rekonštrukciou a výstavbou plavebných objektov na vážskej vodnej ceste v rámci realizácie jej II. a III. etapy výstavby.

Navrhovaný stav

Dobudovanie Vážskej vodnej cesty je jednou z úloh stanovených v koncepcii rozvoja vodnej dopravy SR.

Letecká doprava

Súčasný stav

Katastrálne územie obce Tuchyňa sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Dubnica – Slávnica. Obmedzenia pre výstavbu, ktoré z nich vyplývajú sú uvedené v kapitole „Ochranné pásma“.

V zmysle zákona š. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú stanovené nasledovné ochranné pásma leteckej dopravy.

- Katastrálne územie obce Tuchyňa sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Dubnica.

Určenie maximálnej výšky stavebných objektov na navrhovaných plochách v obci Tuchyňa v ochranných pásmach letiska Dubnica-Slávnica

číslo FP	Miestny názov	Charakteristika funkčného využitia	Prevládajúci Typ stavieb	Nadmorská výška lokality	OP letiska v m n. m.	MAXIM.VÝŠKA STAVEBNÝCH OBJEKTOV
1.	Teplice	Obytné územie	Bytové domy, verejná zeleň, ihriská pre deti, garáže, nevyhnutná technická vybavenosť	279 m n.m.	300	12 m nad terénom
2.	Kúty	Obytné územie	zástavba rodinnými domami	276 m n.m	290	10 m nad terénom
3.	Nad Kútmi I.	Obytné územie	zástavba rodinnými domami	278 m n.m	290	10 m nad terénom
4.	Nad Kútmi II.	Obytné územia	zástavba rodinnými domami	278 m n.m	290	10 m nad terénom
5.	Centrum	Územie občianskej vybavenosti	Objekty základnej občianskej vybavenosti, verejná zeleň,	276 m n.m	290	14 m nad terénom
6.	Pri ihrisku	Obytné územie	zástavba rodinnými domami	260 m n.m	270	10 m nad terénom
7.	Cintorín	Verejná zeleň	pohrebisko, zeleň, drobná architektúra	260 m n.m	270	10 m nad terénom
8.	Cintorín	Parkovisko	Parkovacie plochy, zeleň, drobná architektúra	260 m n.m	270	11 m nad terénom
9.	Pri ihrisku	Obytné územie	Bytové domy, verejná zeleň, ihriská pre deti, garáže, nevyhnutná technická vybavenosť	262 m n.m	273	11 m nad terénom
10.	Lipovka I.	Obytné územie	zástavba rodinnými domami	262 m n.m	273	11 m nad terénom
11.	Lipovka II.	Obytné územie	zástavba rodinnými domami	257 m n.m	273	11 m nad terénom
12.	Pod Lipovkou	Obytné územie	zástavba rodinnými domami bez podpivničenia (závlahy)	257 m n.m	273	11 m nad terénom
13.	Pri ceste	Obytné územie	zástavba rodinnými domami bez podpivničenia (závlahy)	255 m n.m	273	11 m nad terénom
14.	Hruškove I.	Obytné územie	zástavba rodinnými domami bez	255 m n.m	273	11 m nad terénom

			podpivničenia (závlahy)			
15.	Hruškove II.	Obytné územie	zástavba rodinnými domami bez podpivničenia (závlahy)	255 m n.m	273	11 m nad terénom
16.	Podhorie I.	Obytné územie	zástavba rodinnými domami	263 m n.m	280	11 m nad terénom
17.	Podhorie II.	Obytné územie	zástavba rodinnými domami	263 m n.m	280	11 m nad terénom
18.	Podhorie III.	Obytné územie	zástavba rodinnými domami	261 m n.m	273	11 m nad terénom
19.	Pri železnici	Výrobné územie	ČSPH - čerpacia stanica pohonných hmôt	250 m n.m	273	13 m nad terénom
20.	Na Lipovke	Poľnohospodárska výroba	Rodinná farma - chov oviec, salaš, agroturistika	280 m n.m	273	Podľa súhlasu Dopravného úradu

Navrhovaný stav

Kedže sa jednotlivé pásma prelínajú, je záväzná výška stanovená ochranným pásmom s nižšou hodnotou. Pri určenej podlažnosti v jednotlivých lokalitách je potrebné preveriť kolíziu s výškami určenými ochrannými pásmami letiska. Nadmorské výšky určené ochrannými pásmami sú nadradeným regulatívom podlažnosti. Terén v časti k.ú. už presahuje výšky stanovené ochranným pásmom vnútornej vodorovnej prekážkovej roviny a kužeľovej prekážkovej plochy Letiska Dubnica -Slávnica, tzn. tvorí leteckú prekážku. V tomto území sa zakazuje umiestňovať akékoľvek stavby bez predchádzajúceho súhlasu Dopravného úradu.

Dopravný úrad je dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach: ktoré by svojou výškou, resp. svojím charakterom mohli narušiť obmedzenia stanovené vyššie popísanými ochrannými pásmami Letiska Dubnica -Slávnica, stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom, stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu, zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice, zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje

Navrhovaný variant je totožný s nulovým variantom

Železničná dopravaSúčasný stav

Na juhu riešeného územia prechádza železničná trať č.124 Nemšová – Lednické Rovne pre nákladnú dopravu s frekvenciou cca 1- 2 vlaky denne. ŽSR ako správca trate výhľadovo počíta s jej modernizáciou bez zmeny trasovania.

Najbližšie situovaná železničná stanica je v lavo, kadiaľ vedie trať č. 120 Bratislava – Žilina. Vzdialenosť železničnej stanice od centra obce je cca 5,0 km.

Navrhovaný stav

UPN-O v ochrannom pásme dráhy navrhuje umiestniť čerpaciu stanicu pohonných hmôt. Stavba bude podliehať dodržiavaniu ustanovení zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Nulový variant je totožný s navrhovaným variantom

B.II. Údaje o výstupoch

V súvislosti so stanovením nových podmienok regulácie intenzity využitia územia pri zohľadnení rozvojových zámerov obce i podnikateľského prostredia, hospodárskej základne a usmerňovanie investičnej činnosti v území nastanú zmeny v reálnom vývoji počtu a skladby obyvateľstva investičnej výstavbe, reštrukturalizácia hospodárskej základne obce.

Tieto zmeny vyvolajú aj zmeny vo výstupoch, najmä v oblastiach životného prostredia:

- vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia,
- zvýšené nároky na spotrebu vody a väčšie množstvo odpadových vôd,
- záber poľnohospodárskej pôdy,
- zaťaženia hlukom a vibráciami,
- problematika nakladania s odpadmi.

B.II.1. Ovzdušie

hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.

Súčasný stav

Ochrana ovzdušia je zabezpečovaná podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ochrane ovzdušia v aktuálnom znení a podľa zákona č. 408/2000 Z. z. o ochrane ozónovej vrstvy Zeme.

Veľké zdroje znečistenia sa v riešenom území nenachádzajú. Znečistenie z lokálnych kúrenísk je malé, pretože sa ako palivová základňa používa prevažne plyn. Za zdroj znečistenia ovzdušia v území možno považovať automobilovú dopravu, a vplyv emisií zo vzdialených zdrojov.

V k. ú. Tuchyňa sa nenachádzajú významné zdroje znečistenia ovzdušia, lokálnym zdrojom znečistenia sú domáce kúreniská na pevné palivo obci Tuchyňa nie sú evidované veľké, stredné ani malé zdroje znečisťovania ovzdušia. Znečisťovateľom životného prostredia je doprava na ceste II/507, ktorá obchádza zastavané územie obce a cesta III/1922 : Tuchyňa - (Mikušovce) – Červený.

Možno konštatovať, že kvalitu ovzdušia na území celej obce, celého riešeného územia ÚPN-O je dobrá. Súčasnú prevládajúcu spaľovanie plynu bude v návrhovom období po rozšírení plynifikácie doplnené a aj prípravou tepla na základe využitia netradičných spôsobov získavania tepla cez kolektory, tepelné čerpadlá, ekologické spaľovanie drevnej hmoty atď. Toto konštatovanie sa vzťahuje nielen na obytné územia a územia občianskej vybavenosti ale aj na územia výrobné, kde by sa v žiadnom prípade nemali zriaďovať prevádzky s nárokmi pri vykurovaní a príprave tepla, ktoré prevyšujú limity stanovené pre stredné zdroje znečistenia ovzdušia. rámci Environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (SAŽP, 2015) sa riešené územie nenachádza v zaťaženej oblasti. Južná polovica územia sa nachádza v prostredí mierne narušenom a severná polovica územia v prostredí vysokej kvality.

Navrhovaný stav

Opatrenia na elimináciu znečisťovania ovzdušia:

- zamedzenie vypaľovania porastov, spaľovania biologických odpadov,
- zvyšovanie kvality dopravnej siete jej bezprašnou úpravou alebo obnovovanie vozoviek s bezprašným povrchom a pravidelná údržba (aj čistenie po zimnom posype),
- eliminovanie úniku prachu z pôdy do ovzdušia vhodnejšími spôsobmi obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy.

Pri variante nulovom by nastal súčasný stav bez návrhov a opatrení do ochrany ovzdušia.

B.11.2. Voda

celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania

Súčasný stav

V obci Tuchyňa je vybudovaný obecný vodovod v celom rozsahu obce. Obec je toho času zásobovaná pitnou vodou verejným vodovodom a prípadné rozšírenie funkčných plôch rodinných a bytových domov, resp. polyfunkčných objektov bude možné v budúcnosti napojiť z jestvujúcich sietí, ktoré kapacitne postačujú.

V nových lokalitách navrhujeme viesť vodovodné potrubia v spoločných koridoroch pre inžinierske siete najlepšie v zelených páscoch mimo telesa komunikácie. Pre lepšiu prevádzku vodovodu je treba zaokrúhovať vodovodné potrubia v čo najväčšej možnej miere.

Tabuľka uvádza potrebu vody pre IBV v návrhovom období

číslo FP	miestny názov	funkčné využitie	RD/b.j.	počet obyv.	Qp priem.spotreba vody na byt			Qm-max.denná potreba		Qh max.hodinová spotreba	
					m3/d	l/d	l/s	l/s	m3/d	l/h	m3/h
1	Teplice	BD	18	54	7,83	7830	0,09063	0,145	12,528	835,2	0,8352
2	Kúty	RD	27	81	11,745	11745	0,13594	0,2175	18,792	1253	1,2528
3	Nad Kútmi I.	RD	5	15	2,175	2175	0,02517	0,040278	3,48	232	0,232
4	Nad Kútmi II.	RD	5	15	2,175	2175	0,02517	0,040278	3,48	232	0,232
6	Pri ihrisku	RD	3	9	1,305	1305	0,0151	0,024167	2,088	139,2	0,1392
9	Pri ihrisku	RD	12	36	5,22	5220	0,06042	0,096667	8,352	556,8	0,5568
10	Lipovka I.	RD	15	45	6,525	6525	0,07552	0,120833	10,44	696	0,696
11	Lipovka II.	BD	7	21	3,045	3045	0,03524	0,056389	4,872	324,8	0,3248
12	Pod Lipovkou	RD	24	72	10,44	10440	0,12083	0,193333	16,704	1114	1,1136
13	Pri ceste	RD	14	42	6,09	6090	0,07049	0,112778	9,744	649,6	0,6496
14	Hruškove I.	RD	31	93	13,485	13485	0,15608	0,249722	21,576	1438	1,4384
15	Hruškove II.	RD	25	75	10,875	10875	0,12587	0,201389	17,4	1160	1,16
16	Podhorie I.	RD	9	27	3,915	3915	0,04531	0,0725	6,264	417,6	0,4176
17	Podhorie II.	RD	10	30	4,35	4350	0,05035	0,080556	6,96	464	0,464
18	Podhorie III.	RD	22	66	9,57	9570	0,11076	0,177222	15,312	1021	1,0208
20	Na Lipovke	RD	1	3	0,435	435	0,00503	0,008056	0,696	46,4	0,0464
Spolu			228	684	99,18	99180	1,14791	1,836666	158,69	10579	10,579

Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

Negatívnym javom je chýbajúca kanalizácia. Občania využívajú septik a súkromné čističky odpadových vôd. Chýbajúca kanalizácia je podľa výsledkov z prieskumu verejnej mienky najväčší nedostatok, ktorý by sa mal riešiť. Samospráva ráta s týmto projektom v prípade, ak by obec Tuchyňa bola zapojená do komplexného projektu na odkanalizovanie viacerých obcí, vzhľadom na nákladnosť projektu, ktorý by obec nedokázala financovať z vlastných finančných prostriedkov. Odpadové vody sú odvádzané do žump. V návrhu ÚPN-O Tuchyňa je navrhnuté odvedenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou do ČOV v Pruskom.

Množstvo splaškových odpadových vôd

Odvádzanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku na navrhovaných územiach je potrebné realizovať opatreniami na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente. Odporúča sa využívať retenciu dažďovej vody a jej opätovné využitie.

Navrhovaný stav

Kanalizačná sieť je navrhovaná ako gravitačná jednotka a bude odvádzať splaškové vody do ČOV Pruské. Ochranné pásmo potrubia kanalizácie do DN 500 mm je 1,5 m od okraja potrubia. Splaškové odpadové vody z rodinných domov v obci budú odvádzané do splaškovej verejnej kanalizácie. Dažďové vody zo striech budú lokalizované voľne na terén okolo rodinných domov. Nové komunikácie a spevnené parkovacie plochy v obci budú odvodnené do dažďovej kanalizácie v obci. V parkovacích plochách budú osadené odlučovače ropných látok v prípade ropnej havárie z parkovacích áut. Objekty občianskej vybavenosti a výroby budú napojené na verejný vodovod, verejnú kanalizáciu a dažďové vody budú odvedené voľne na terén.

Nulový variant je súčasný stav

B.II.3. Odpady

celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi

Súčasný stav

V obci Tuchyňa je zavedený systém triedeného zberu a to zber papiera a lepenky vrátane odpadov z obalov, skla, plastov a vyradených elektrických a elektronických zariadení. Likvidácia komunálneho odpadu je priebežná na základe vopred dohodnutého obcou Pruské na skládku Podstránie v obci Lednické Rovne. Obec prevádzkuje separovaný zber odpadov v zbernom dvore za obecným úradom, uvedené zberné miesto je nevyhovujúce. V obci absentuje obecná kompostáreň, v súčasnej dobe má obec na kompostovanie 2 kontajnery.

Navrhovaný stav

Navrhuje sa vybudovať a zberný dvor so separáciou odpadu v areáli poľnohospodárskeho podielníckeho družstva Tuchyňa. Na spevnenej ploche dvora budú umiestnené uzavreté kontajnery pre triedený odpad na jednotlivé zložky (podľa prílohy č. 1 vyhl. MŽP SR č. 284/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Druhy odpadov, ktoré sa zbierajú a ukládajú na zberný dvor za Obecným úradom

Číslo skupiny, podskupiny a druh odpadu	Názov skupiny, podskupiny a druh odpadu	Kategória odpadu
20 01 01	Papier a lepenka	0
20 01 10	Šatstvo	0
20 01 11	Textílie	0
20 01 39	Plasty	0
20 01 02	Sklo	0
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako v 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	0
20 03 07	Veľkorozmerový odpad	0
17 99 00	Drobné stavebné odpady	0

Okrem zámeru zberného dvora (areál PD) sa navrhuje umiestniť obecné kompostovisko na kompostovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, ktoré vznikajú na území danej obce.

Ročná produkcia kompostu na jednom takom mieste neprevyšuje 10 ton (v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Výsledkom zhodnocovania biologických odpadov kompostovaním na kompostovisku s ročnou kapacitou do 10 ton kompostu je kompost, ktorý už nie je evidovaný ako odpad. V prípade, že je takýto kompost aplikovaný na vlastné obecné pozemky a nie je predmetom predaja, nie je povinná certifikácia podľa zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov.

Nulový variant je totožný so skutočným stavom.

B.II.4. Hluk a vibrácie

zdroje, intenzita

Súčasný stav

Hluk a vibrácie patria k najväčším rizikovým faktorom zdravia človeka, avšak vplyvajú aj na živočíšstvo. Negatívne pôsobia na zdravotný stav ľudí, vyvolávajú poruchy sluchu, psychiky, zapríčiňujú neurózy. Vibrácie sú aj poškodzujúcim faktorom stavieb a konštrukcií. Hluková záťaž z dopravy sa posudzuje podľa vyhlášky MZ SR č.549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Pre vonkajší priestor v obytnom území pri posudzovaní hluku z existujúcej cesty III. triedy: III/1922 v zastavanom území Tuchyňa – (Mikušovce) – Červený Kameň a miestnych komunikácií platia pre obytné územia v nočnom čase prípustné hodnoty 40dB.

Navrhovaný stav

Vo všeobecnosti bude možné účinky hluku zmierniť:

stavebnými úpravami objektov cestou zvukovoizolačných okien, dverí, omietok, oplatením a zmenou dispozícií existujúcich stavieb a vhodným návrhom dispozície novostavieb, realizáciou izolačnej zelene pozostávajúcej z kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovitej) zelene (6 m široký pás umožňuje znížiť hladinu hluku o 1dB) popri komunikáciách a výrobných územiach, zmenou organizácie dopravy vrátane uplatnenia tzv. skľudnených komunikácií, v rámci výrobných území bude nutné prioritne posudzovať hlukové dôsledky prevádzkovania nových areálov.

Definitívnemu rozhodnutiu o povolení nových výrobných činností musí predchádzať odborná garancia o dodržaní predpísaných hladín hluku v obytných a rekreačných územiach obce.

Zaťaženie prostredia zápachom

Okrem zaťaženia prostredia hlukom a vibráciami kvalitu životného prostredia človeka negatívne ovplyvňuje aj zaťaženie prostredia pachom. Tento faktor je ťažko merateľný, vyskytuje sa zväčša len lokálne v okolí bodových zdrojov, ako sú farmy živočíšnej výroby, skládka odpadu, poľné hnojiská a pod. Riešené územie nie je obťažované zápachom vzhľadom na to, že PD Tuchyňa, na ktorom sa chovajú dojnice (40 ks) sú v malom počte a areál PD je v dostatočnej vzdialenosti od obytného územia, taktiež na PD ÚPN –O navrhuje utlmiť poľnohospodársku činnosť.

Nulový varian je súčasný stav

B.II.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita

Súčasný stav

Územie patrí do oblasti s stredným až s nízkym radónovým rizikom (Cížek, Smolárová, Gluch in Atlas krajiny 2002) až stredným radónovým rizikom. Radiácia sa nevyskytuje nad rámec prirodzeného žiarenia prostredia. Plochy pre výstavbu vo všetkých lokalitách nie je potrebné overiť meraním pred výstavbou. Hydroizolačné materiály používané v stavebníctve dostatočne eliminujú prenikanie radónu do suterénnych priestorov. Stavebné materiály na trhu musia spĺňať normou stanovené limity vyžarovania radónu a ďalších prírodných rádionuklidov. Iné zdroje žiarenia a zdroje iných fyzikálnych polí sa neevidujú.

Navrhovaný stav

Základné zákony a vyhlášky o problematike rádioaktivity:

- zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
 - Nariadenie vlády č. 345/2006 Z. z. o základných bezpečnostných požiadavkách na ochranu zdravia pracovníkov a obyvateľov pred ionizujúcim žiarením,
 - vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 528/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia,
 - norma STN 01 1308 stanovuje základné pojmy, veličiny a jednotky atómovej a jadrovej fyziky.
- Navrhovaný stav bez zmeny, nepredpokladajú sa významné vplyvy žiarenia a iných fyzikálnych polí.

Nulový variant je tožný s navrhovaným variantom

Svahové deformácie – zosuvy

Súčasný stav

V území sa nachádza množstvo lokálnych zosuvov, prevažne potenciálnych a stabilizovaných. Sú zaregistrované potenciálne (4) a stabilizované (6) svahové deformácie typu zosuvov. Zosuvy sú vyvinuté najmä vo východnej a severovýchodnej časti k.ú. na svahoch zvažujúcich sa do údolia Tovarského potoka. Územie so zaregistrovanými zosuvmi je zaradené do rájónu nestabilných území so stredným až vysokým rizikom aktivizácie svahových pohybov vplyvom prírodných podmienok a s možnosťou rozšírenia existujúcich svahových deformácií a prípadným vznikom ďalších. Územie je citlivé až veľmi citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Do rájónu potenciálne nestabilných území s priaznivou geologickou stavbou nevylučujúcou občasný vznik svahových deformácií sú zaradené ďalšie svahy v okolí zaregistrovaných svahových deformácií.

Navrhovaný stav

Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1:50 000 (Šimeková, Martinčeková et.al., 2006). Na webových stránkach ŠGÚ DŠ Bratislava sú dostupné aj informácie o zmapovaných a zaregistrovaných svahových deformáciách:

Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.

Aj v záväznej časti ÚPN – O je zdôraznené, že vhodnosť a podmienky prípadného stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov sa musí posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom (nie len posudkom).

Nulový variant je totožný s navrhovaným variantom

Seizmicita územia

Súčasný stav

Z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou (Atlas krajiny SR, 2002) je celé riešené územie obce Tuchyňa zaradené do 7° stupnice makroseizmickej intenzity (MSK-64). Uvedenému stupňu v území odpovedá špičkové zrýchlenie na skalnatom podloží 1,0 – 1,29 m.s⁻².

Navrhovaný stav

Nepredpokladajú sa významné vplyvy seizmicity ani ohrozenia na riešené územie.

Environmentálne záťaž

Súčasný stav

Environmentálna záťaž (EZ) je v zmysle geologického zákona zadefinovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu. V riešenom území nie sú zaevidované lokality environmentálnych záťaží.

Navrhovaný stav:

Stav bez zmeny

Nulový variant je totožný s navrhovaným variantom

Nebezpečenstvo záplavSúčasný stav

Územie odvodňuje Tovarský potok, ktorý priberá väčšie množstvo ľavobrežných aj pravobrežných prítokov. Patrí do povodia Váhu. V oblasti Kýčerka sa južnej hranici katastra sa nachádza vodohospodársky významná oblasť. Povrchový odtok územia je veľký, avšak nevyrovnaný. Typická je rozkolísanosť vodných tokov, ktorá je daná časovým rozložením zrážok, flyšovým podložím.

Územie obce je zaradené do území, v ktorých bolo identifikované potenciálne významné povodňové riziko. Riziko ohrozenia záplavami sa zvyšuje extrémnymi klimatickými prejavmi (dlhodobé suchá, prívalové zrážky, dlhodobý dážď...). Zdrojom povodňového ohrozenia je Tovarský potok, kde môže dôjsť jeho k vybreženiu.

Navrhovaný stav

V riešenom území je potrebné rešpektovať všeobecné zásady protipovodňovej ochrany územia podľa zákona o ochrane pred povodňami č. 7/2010 Z. z. v znení zákona č. 71/2015.

Inundačné územie je definované v § 46 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a v zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) ako územie priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta, ktoré je vymedzené záplavovou čiarou najväčšej známej alebo navrhovanej úrovne vodného stavu. Rozsah inundačného územia, ktoré je vymedzené záplavovou čiarou, určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu vodohospodársky významných vodných tokov. Zákon č. 384/2009 Z. z. neustanovuje určovanie rozsahu inundačného územia medzi korytom vodného toku a ochrannou hrádzou alebo protipovodňovou líniou. Inundačné územie v tomto priestore jednoducho existuje a na umiestňovanie stavieb, objektov a zariadení a vykonávanie rôznych aktivít sa v celom rozsahu vzťahujú ustanovenia § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami. Úlohou ochranných hrádzí a protipovodňových línií je chrániť územia pri vodných tokoch pred záplavami. Z toho logicky vyplýva, že počas povodne môže voda zaplaviť celé územie medzi korytom a stavbou určenou na ochranu územia pri vodnom toku.

Návrh ÚPN –O Tuchyňa neuvažuje s výstavbu ani neuvažuje s inými nevhodnými činnosťami v inundačnom území Tovarského potoka. Taktiež návrh neuvažuje so stavbami protipovodňovej ochrany..

Doplňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

V území obce sa nenavrhujú ani nie sú realizované významné terénne úpravy a zásahy do krajiny.

Nulový variant je totožný s navrhovaným variantom

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec je vidieckym sídlom priemernej obecnej veľkosti z hľadiska počtu obyvateľov a vybavenosti v zázemí osídlenia mesta Ilava so všetkým štandardom základnej sociálnej, občianskej a technickej vybavenosti, zodpovedajúcim takémuto druhu sídla v systéme osídlenia zázemia mesta Ilava.

Hlavným cieľom rozvoja územia je:

- optimálne riešenie spôsobu využitia a usporiadania územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a únosnosti územia,
- vytvorenie územných podmienok pre bytovú výstavbu s cieľom podporiť stabilizovanie mladých obyvateľov v obci,
- vytvorenie územných podmienok pre umiestnenie podnikateľských aktivít so zámerom vytvoriť pracovné príležitosti pre obyvateľov obce a mikroregiónu,
- zabezpečenie ochrany kultúrneho dedičstva a prírodných hodnôt,
- vytvorenie územných podmienok pre dobudovanie verejnej, dopravnej, občianskej a technickej infraštruktúry,
- riešenie primeraného rozvoja obce a jej častí vzhľadom na jej význam a polohu a predpokladaný demografický vývoj,
- vytvorenie územných predpokladov a podmienok pre rozvoj rekreácie a turizmu,
- vytvorenie predpokladu a podmienok optimálnej komunikačnej siete automobilovej, cyklistickej a pešej dopravy vrátane smerových a šírkových úprav komunikácií a vymedzenia plôch pre statickú dopravu vo väzbe na plochy rekreácie a športu a ostatnej občianskej vybavenosti,
- pre zachovanie a postupné zlepšenie kvality krajinného prostredia vytvoriť podmienky pre ochranu prírodných prvkov ekologickej stability za účelom podporenia biologickej diverzity a prírodných hodnôt územia.

C.II.1. Horninové prostredie

inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické

Z hľadiska širších vzťahov v okrese Ilava sa nachádza 6 funkčných dobývacích priestorov.

Ložiská nerastných surovín

V katastrálnom území obce Tuchyňa sa nachádza chránené ložiskové územie ChLÚ – tehliarske suroviny, ktoré je v evidencii Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava, Bratislava.

Geologické podmienky

Územie patrí do flyšového a bradlového pásma. Geologický podklad väčšiny územia tvoria neogénne sivé a pestré íly, piesky, štrky a sladkovodné vápence. V severozápadnej časti katastrálneho územia sa nachádza mezozoikum a paleogén bradlového pásma. Zastúpené sú tu ílovce, slieňovce, pieskovce a zlepenice flyšového pásma a vrstevnaté ilovité vápence a rohovcové vápence titónskeho až barémskeho veku. (Biely et al., 2002; Mahel' et al., 1964)

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Činčura, Kvitkovič 1980) patrí územie okresu Ilava v rámci **Alpsko - Himalajskej sústavy do podsústavy Karpaty, provincie Západných Karpát** a ich nasledovných geomorfologických jednotiek. Geomorfologické členenie je znázornené v nasledovnej tabuľke:

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok	Časť
Alpskohimalájska	Karpát	Karpaty Západné	Vonkajšie Západné Karpaty	Slovenskomoravské Karpaty	Biele Karpaty	Vysoké Vršatce
					Považské Podolie	Vršatecké Bradlá

Geodynamické javy

Geodynamické javy ako rozhodujúce súčasné reliéfovotvorné procesy spôsobujú zmeny štruktúry horninového prostredia, pôd, reliéfu a hydrogeologických pomerov, ako aj celkovú zmenu kvality životného prostredia. Mnohé z nich môžu byť vyvolané alebo aktivizované aj činnosťou človeka.

Medzi geodynamické javy patria zosuvné javy (svahové poruchy), výmoľová erózia, veterná erózia, presadenie zemín. Prúdová sila tokov podmieňuje fluválne procesy, kde dochádza k odnosu alebo naopak k usádzaniu materiálu. Ďalej voda pôsobí aj na vápencový podklad pohorí, kde vznikajú krasové javy – jaskyne, závrty, škrapy a iné. Eolické procesy sú spôsobené rušivým vplyvom vetra, v riešenom území sú zanedbateľné, podobne ako vplyv kryogénnych procesov. Územie okresu Ilava je pomerne stabilné z hľadiska geodynamických javov. Z geodynamických javov sú to najmä svahové deformácie, ktoré sa uplatňujú predovšetkým v geologických štruktúrach priaznivých pre ich vznik a vývoj:

Erózia pôdy

Vodná erózia pôdy je proces uvoľňovania, transportu a sedimentácie pôdných častíc vplyvom energie povrchovo tečúcej (prevažne dažďovej) vody. Intenzita tohto procesu je daná pôsobením viacerých faktorov, menovite erózneho účinnosti zrážok (intenzity a trvania dažďa), erodibility pôdy (jej odolnosti voči rozrušovaniu vodou, danej hlavne textúrou, štruktúrou a obsahom a kvalitou pôdnej organickej hmoty - humusu), sklonu a dĺžky svahu, vegetačného faktora a realizovaných protieróznych opatrení. Z uvedených faktorov hrá v našich podmienkach rozhodujúcu úlohu sklon svahu a vegetačný kryt. Riziko vodnej erózie sa môže prejavovať na 49 % poľnohospodárskej pôdy, ktorá je situovaná v svahovitom teréne Bielokarpatského podhoria.

Eróziou pôdy sú ohrozené lesné spoločenstvá nesprávnym obhospodávaním a poľnohospodárska pôda v dôsledku jej nesprávneho využívania na sklonoch so svahom nad 7° (orná pôda bez protieróznych agrotechnických opatrení).

Svahové deformácie

Predmetné územie spadá do stredného až nízkeho až radónového rizika.

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely. V zosuvných územiach je potrebné vyhýbať sa veľkým stavebným zásahom do konfigurácie reliéfu. Nepriaznivo na aktivizáciu zosuvov môže pôsobiť aj výstavba lesných a poľných ciest v pätách svahov ohrozených zosuvmi.

V k.ú. Tuchyňa sa nachádzajú potenciálne zosuvné územia na západnej a severozápadnej časti územia, ktorá susedí s obcou Pruské. Sú zaregistrované potenciálne (4) a stabilizované (6) svahové deformácie typu zosuvov. Navrhované plochy nezasahujú do evidovaných zosuvných území. Budúcu stavebnú činnosť v zosuvných priestoroch je možné pripustiť len na základe podrobnejšieho geologického prieskumu, ktorý navrhne úpravu hranice priestorov nezastaviteľných a vhodných pre výstavbu s určením podmienok pre realizáciu stavieb. Územie so zaregistrovanými svahovými deformáciami je zaradené do rajónu nestabilných so stredným až vysokým rizikom aktivizácie svahových pohybov vplyvom prírodných podmienok, s možnosťou rozširovania existujúcich svahových pohybov. Územie je veľmi citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Bezprostredné okolie zaregistrovaných zosuvov je zaradené do rajónu nestabilných území s možnosťou vzniku svahových pohybov za priaznivých klimatických podmienok, príp. necitlivých antropogénnych zásahov. Do rajónu potenciálne nestabilných území s priaznivou geologickou stavbou pre občasný vznik svahových deformácií sú zaradené ďalšie svahy údolia Váhu a jeho pravostranných prítokov. Na strmších svahoch sú

zväčša trvalé trávne porasty, ktoré lepšie odolávajú prípadnej pôdnej erózii v dôsledku nadmerných zrážok. Štruktúra krajiny a pôdny kryt majú dostatočnú ekologickú stabilitu napriek jej poľnohospodárskemu využitiu

Náchylnosť na mechanickú a chemickú degradáciu

Najvýznamnejšími procesmi degradácie pôdy, čo predstavuje zhoršovanie fyzikálnych, chemických a biologických vlastností pôdy sú: povrchové zhutňovanie pôdy, vodná a veterná erózia, meliorácie, neuvážené rekultivácie, acidifikácia a znečistenie pôdy spôsobené nadmernou chemizáciou a emisno-imisnou kontamináciou.

Na eróziu sú náchylné najmä kambizeme pseudoglejové a pseudogleje. Rozhodujúcim činiteľom je okrem sklonových pomerov pôdny vegetačný kryt. Vodná erózia vytvára sieť výmoľov a strží. Prevažná väčšina orných pôd je lokalizovaná v rovinných územiach v nive, kde nie sú ohrozené nadmernou plošnou eróziou. Erózne ohrozenie je reálne v pahorkatinných a zvlnených územiach, kde je potrebné používať protierózne oševné postupy a rozčleniť ornú pôdu protieróznymi pásmi.

Z procesov chemickej degradácie má najväčší význam odolnosť pôdy voči acidifikácii a znečisteniu. Najdôležitejšími faktormi ovplyvňujúcimi odolnosť pôdy voči acidifikácii a kontaminácii sú obsah karbonátov, obsah a množstvo organickej hmoty (hrúbka a kvalita humusového horizontu) a obsah ťažkých minerálov (zrnitosť). V karbonátových pôdach dochádza k neutralizácii kyslých zrážok a imobilizácii znečisťujúcich látok. Odolnosť pôd voči kontaminácii je založená na imobilizácii znečisťujúcich látok (najmä ťažkých kovov) sorpciou na pôdnu organickú hmotu a ílové minerály v pôde. Voči chemickej degradácii sú najodolnejšie pôdy na karbonátových substrátoch, ďalej pôdy humózne, zrnitostne ťažšie, s hlbokým pôdnym profilom (najmä čierne a rendziny, ale aj luvizeme a niektoré fluvizeme). Naopak najmenej odolné sú kyslé, plytké a kamenité pôdy (prevažne kambizeme a podzoly).

Znečistenie horninového prostredia

Nebolo zistené.

C. II.2. Klimatické pomery

Klimatické oblasti, zrážky, teplota, veternosť

Riešené územie sa nachádza na rozhraní Považského Podolia a Bielych Karpát. Klimatické pomery ovplyvňuje predovšetkým zemepisná poloha t.j. zemepisná šírka, nadmorská výška a orografické pomery. Najbližšia meracia stanica sa nachádza v meste Trenčín a v obci Beluša.

Územie obce Tuchyňa je zaradené do troch klimatických oblastí: teplá, mierne teplá oblasť a chladná oblasť.

Mierne teplá oblasť (M) - priemerne menej ako 50 letných dní za rok (s denným max. teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$), júlový priemer teploty vzduchu $\geq 16^{\circ}\text{C}$, oblasť je charakterizovaná okrskami:

- M1: mierne teplý, mierne vlhký, so studenou zimou, dolinový /kotlinový (január $\leq -5^{\circ}\text{C}$, júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$, LD < 50, lz = 0 až 60)
- M3: mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový (júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$, LD < 50, lz = 0 až 60, okolo 500 m n. m.)
- M5: mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový/kotlinový (január $\leq -3^{\circ}\text{C}$, júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$, LD < 50, lz = 60 až 120)
- M6: mierne teplý, vlhký, vrchovinový (júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$, LD < 50, lz = 60 až 120, prevažne nad 500 m n. m.)
- M7: mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový (júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$, LD < 50, lz ≥ 120 , prevažne nad 500 m n. m.)

Chladná oblasť (C) - júlový priemer teploty vzduchu < 16°C , všetky 3 okrsky sú veľmi vlhké.

- okrsok C1: mierne chladný (júl $\geq 12^{\circ}\text{C}$ až < 16°C)

Zrážky, teploty

Pre územie okresu Ilava podľa Šťastný a kol. (Atlas krajiny SR, 2002) za roky 1961 až 1990 sú uvádzané priemerné teploty v januári od -2 do -5°C , zonálne na okrajoch kotliny -4 až -5°C . Priemerná teplota v júli za uvedené obdobie dosahuje 14 až 19°C , na okrajoch 14 až 16°C . Priemerná ročná teplota sa za roky 1961 až 1990 pohybuje v rozsahu 4 až 9°C , v úzkej zóne po krajoch 6 až 7°C . V údolných častiach sa počet vyskytujúcich letných dní pohybuje okolo 30 až 40 dní, vo vrcholových častiach sa takmer nevyskytujú. P

K významným faktorom, ktorý značne ovplyvňuje hydrogeologické pomery v území patria zrážky, pričom zrážková činnosť sama závisí od mnohých okolností (stav atmosféry, reliéf, výškové pomery, členitosť, prúdenie vzduchu, klíma) a patrí k časovo a priestorovo k najpremenlivejším meteorologickým prvkom. Sú veľmi dôležitým činiteľom pri tvorbe zásob podzemných vôd a tým aj výške hladiny podzemných vôd v danom území. Územie llavskej kotliny je na zrážky pomerne bohaté. Najväčšie úhrny zrážok sa vyskytujú v mesiacoch jún - júl a najnižšie úhrny zrážok sú v mesiacoch január – marec. V súvislosti s rozdielmi v nadmorskej výške v území majú priľahlé svahy Bielych Karpát zrážky v priemere o niečo vyššie ako má ostatné územie.

Počet dní so snehovou pokrývkou sa v sledovanom území za roky 1961 – 1990 pohybuje od 60 do 80 dní za rok v llavskej kotline, v okrajovej zóne je to však až od 80 do 100 dní ročne a smerom k pohoriam v studených okrskoch až 120 dní (Faško a kol. in Atlas krajiny SR, 2002). Celkové ročné úhrny zrážok (Faško – Šťastný in Atlas krajiny SR, 2002) sa v tom istom období pohybujú od 700 do 900 mm ročne, v okrajových častiach dosahujú 800 až 900 mm, lokálne v severných oblastiach až do 1000 mm ročne. V uvedenom období dosahujú priemerné úhrny zrážok na väčšine územia za január 40 až 70 mm, na okrajoch územia 60 až 70, miestami až 80 mm, za júl tieto hodnoty dosahujú 60 – 100 mm v rozsahu v okrajových častiach územia v rozsahu 80 – 100 mm.

Veternosť

Rýchlosť vetra a smery jeho vzdušného prúdenia sú závislé od reliéfu terénu a premenlivosti počasia. Prevládajúce smery vetra, ktoré podmieňujú pohyby vzdušných mas zohrávajú dôležitú úlohu aj pri distribúcii zrážok. llavská kotlina s ohľadom na geografické a geomorfologické danosti sa radí medzi kotliny s nevhodnými rozptylovými podmienkami. V hlavnej časti kotliny prevládajú vetry JZ - SV alebo naopak. Na otvorených vyššie položených priestranstvách prevládajú západné vetry. Priemerná rýchlosť vetra za rok sa pohybuje okolo 2 m/s, kde v letných mesiacoch je o niečo vyššia.

C. II.3. Ovzdušie

stav znečistenia ovzdušia

Ochrana ovzdušia je zabezpečovaná podľa zákona č. 587/2004 Z. z. o ochrane ovzdušia v aktuálnom znení a podľa zákona č. 408/2000 Z. z. o ochrane ozónovej vrstvy Zeme.

Stav ovzdušia v riešenom území je ovplyvnený najmä existenciou lokálnych a regionálnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a dopravou. Na území obce ani v jej okolí nie je vybudovaný monitorovací systém sledujúci kvalitu ovzdušia. Najbližšie monitorovacia stanica je v Trenčíne a v Beluši. Za najväčší problém v okrese možno považovať stúpajúci výskyt oxidov dusíka a oxidu uhoľnatého v ovzduší. Pozitívom je klesajúci trend oxidu siričitého. Významný podiel na celkovom znečistení ovzdušia v širšom okolí majú veľké zdroje znečisťovania. V obci sa v súčasnosti veľké zdroje znečistenia nevyskytujú.

Obec je plynofikovaná, preto nie je vplyv na životné prostredie zo zdrojov na tuhé palivo

Návrhovaný stav

Súčasnú prevládajúcu spaľovanie plynu bude v návrhovom období po rozšírení plynofikácie doplnené a aj prípravou tepla na základe využitia netradičných spôsobov získavania tepla cez kolektory, tepelné čerpadlá, ekologické spaľovanie drevnej hmoty atď. Toto konštatovanie sa vzťahuje nielen na obytné územie a územie občianskej vybavenosti ale aj na územie výrobné, kde by sa v žiadnom prípade nemali zriaďovať prevádzky s nárokmi pri vykurovaní a príprave tepla, ktoré prevyšujú limity stanovené pre stredné zdroje znečistenia ovzdušia. Následne dokumentácia ÚPN-O bude predložená na stanovisko na Okresný úrad Trenčín odbor strosťovníosti o životné prostredie, oddelenie OP a vybraných zložiek ŽP, v zmysle § 26 zákona č. 137/2010 Z. z. a jeho noviel o vzduší.

C. II.4. Vodné pomery

Povrchové vody

V širšom území preteká najdlhšia rieka Slovenska, Váh. Dotknuté územie patrí z hľadiska hydrologického členenia do povodia Váhu. Vody z riešeného územia odvádza povrchový tok Tovarský potok. Inundačné územie je definované v § 46 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a v zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) ako územie priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta, ktoré je vymedzené záplavovou čiarou najväčšej známej alebo navrhovanej úrovne vodného stavu. Rozsah inundačného územia, ktoré je vymedzené záplavovou čiarou, určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu vodohospodársky významných vodných tokov. Zákon č. 384/2009 Z. z. neustanovuje určovanie rozsahu inundačného územia medzi korytom vodného toku a ochrannou hrádzou alebo protipovodňovou líniou. Inundačné územie v tomto priestore jednoducho existuje a na umiestňovanie stavieb, objektov a zariadení a vykonávanie rôznych aktivít sa v celom rozsahu vzťahujú ustanovenia § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami. Úlohou ochranných hrádzí a protipovodňových línií je chrániť územia pri vodných tokoch pred záplavami. Z toho logicky vyplýva, že počas povodne môže voda zaplaviť celé územie medzi korytom a stavbou určenou na ochranu územia pri vodnom toku.

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. - vodný zákon a vykonávacej normy STN 75 2102 v ochrannom pásme 10 m od vzdušnej päty hrádze nie je možné stavať objekty, vykonávať orbu, meniť reliéf ani výstavba súbežných inžinierskych sietí. V ochrannom pásme sa podľa zistení v prieskumoch a rozboroch nachádzajú súbežné inžinierske siete a zasahujú tam aj časti stavieb plotov rodinných domov.

Podzemné vody

Podzemná voda je definovaná ako voda vyplňujúca dutiny zvodnených hornín. Základnou jednotkou prehodnotenie podzemných vôd je hydrogeologický rajón. Hranice hydrogeologických rajónov sa nekryjú s hranicami povodí povrchových tokov.

Striedanie sa priepustných (piesky, štrky, štrkopiesky) a nepriepustných (ily) vrstiev v profile neogénneho komplexu spôsobuje vytváranie viacerých horizontov podzemnej vody (6 - 10), pričom tento efekt je dominantný pod hĺbkou 400 m od terénu. Po túto úroveň môžeme výdatnosti jednotlivých zvodní charakterizovať hodnotou 0,2 - 2,0 l.s-1, hlbšie horizonty dosahujú kvantitu 0,01 - 2,1 l.s-1.

Priepustnosť kvartérnych sedimentov je viac ako u iných komplexov závislá na zrnitostnom zložení, spočívajúcom vo viac-menej rovnomernom prechode psamitickej a psefitickej zložky v celkovom litofaciálnom type. Maximálny koeficient filtrácie dosahujú štrkové a štrkovopiesčité fluviálne sedimenty poriečnej nivy a terás rieky Váh (x. 10-3m.s-1), ktoré zároveň drénujú okolité morfológicky exponovanejšie staršie usadeniny. Menšie vodné toky sa vyznačujú zhoršením filtračného prostredia a celkovým zmenšením výdatností studní, čo vyplýva z menšej hrúbky náplavov a nepriepustným pokryvom.

Eluviálne a deluviálne sedimenty sú z hľadiska hydrodynamiky bezvýznamné a ich funkcia spočíva v regulácii vsakovania zrážkových vôd.

Najväčší význam vo formovaní režimu podzemnej vody mala neskoroalpínska tektonika a vytvorenie zhruba priebežných synklinál a antiklinál za spoluúčasti zvlnenia hydrogeologicky významných súvrství a plôch. Pramenné výstupy sú väčšinou podmienené korytovitým synklinálnym rozložením karbonatických komplexov (hlavne chočského príkrovu) na nepriepustnom podloží (neokom - alb križňanského príkrovu).

Tektonická hranica chočského a križňanského príkrovu je často doprevádzaná prameňmi, podobne ako styk bazálnej časti križňanského príkrovu a kriedy obalovej série. Zložitá vnútorná stavba sa odráža v zvýšení počtu etáží hydrogeologicky priaznivých komplexov na úkor ich plošného dosahu.

Pramenné oblasti

V riešenom území sa vyskytuje vodárenský zdroj „Vrt HVT-5“ pre združený vodovod Mikušovce – Tuchyňa.

Vodárenské a vodohospodársky významné toky

Riešené územie obce Tuchyňa z hydrologického hľadiska prislúcha do čiastkového povodia SVP – VÁH.

Vodohospodársky chránené územia

Minerálne, geotermálne zdroje vôd, chránené vodohospodárske oblasti a chránené oblasti určené na rekreáciu, vrátane vôd vhodných na kúpanie a povodia vodárenských tokov sa na území obce nenachádzajú.

Minerálne vody

V riešenom území ÚPN -O Tuchyňa ani v celom okrese Tuchyňa nevyskytujú.

Citlivé a zraniteľné oblasti

Citlivé oblasti - podľa nariadenia vlády č. 617/2004 Z. z. sú za citlivé oblasti vyhlásené vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. Citlivou oblasťou sú vodné útvary povrchových vôd na celom území SR.

Zraniteľné oblasti - sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l-1 alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Podľa nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z., prílohy č. 1, k zraniteľným oblastiam patrí obec Tuchyňa. Poľnohospodárske subjekty hospodáriace v spomínaných územiach sú povinné rešpektovať osobitné zásady hospodárenia, Kódex správnej poľnohospodárskej praxe. V zraniteľných oblastiach sa na základe súboru pôdných, hydrologických, geografických a ekologických parametrov určili pre každý poľnohospodársky subjekt 3 kategórie obmedzení hospodárenia. Na kataster obce sa vzťahujú obmedzenia všetkých troch kategórií: A - produkčné bloky s najnižším stupňom obmedzenia hospodárenia, kategória B – produkčné bloky so stredným stupňom obmedzenia hospodárenia a kategória C – produkčné bloky s najvyšším stupňom obmedzenia hospodárenia.

Vodárenské a vodohospodársky významné toky

- Vodárenské zdroje v riešenom území nie sú vyhlásené.
- Tovarský potok patrí medzi vodohospodárske významné toky
- Ako vodohospodársky významný je zaradený len vodný tok Váh, ktorý do riešeného územia zasahuje.
- Riešeného územia zasahuje do ochranného pásma vodárenského zdroja „Vrt HVT-5“ pre združený vodovod Mikušovce – Tuchyňa.

Stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd

SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu a jeho prítokov severnej časti oblasti povodia Váh (kvartérny útvar). Vodný útvar zasahuje do južnej časti riešeného územia. Podzemné vody oblasti SK10000500P sú ovplyvňované antropogénnou činnosťou najmä v sídelných aglomeráciách Považská Bystrica a Trenčín.

V súlade s požiadavkami RSV sa od roku 2007 sa monitorovanie kvality podzemných vôd vykonáva na základe ohraničenia útvarov podzemných vôd pre každé povodie.

Riečne náplavy Váhu od Považskej Bystrice po Veľké Bierovce patria medzi znečistenejšie alúviá v danom útvare, kde boli z parametrov kvality prekročené ukazovatele NH_4^+ . Koncentrácie stopových prvkov neboli prekročené v žiadnom z pozorovaných objektov. Vplyv antropogénneho znečistenia na podzemné vody kvartérnych dokumentujú aj nadlimitné hodnoty špecifických organických látok. .

C. II. 5. Pôdne pomery

kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd

Medzi chránené poľnohospodárske pôdy patria pôdy zaradené podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky pre k.ú. Tuchyňa: 0202002/2; 0214061/ 6; 0214062 /6; 0702002/6; 0706002 /5; 0706042 /5; 0757005 /6; 0757202/6; 0769215/5; 0769222/6.

V riešenom katastrálnom území sa vyskytujú pôdy typu:

- **Kambizeme** - skupiny hnedých pôd s dominantným procesom vnútropôdneho zvetrávania (hnednutia - brunifikácie). Vyskytujú sa najmä na svahoch, často strmých, preto sú prevažne zatrávnené. Na miernych svahoch najmä na substrátoch flyšového charakteru sú tieto pôdy hlbšie a menej kamenité, často reprezentované luvizemným až pseudoglejovým subtypom. Luvizemné a pseudoglejové kambizeme s hlbším profilom sú využívané aj ako orné pôdy, väčšina kambizemí je však z dôvodu ich kamenitosti, plytkého pôdneho profilu a svahovitosti zatrávnená. Kambizeme sú pôdy len podpriemerne úrodné a z hľadiska ekologickej stability ich radíme k pôdam málo odolným voči degradácii. Dôvodom je ich nízka pufrčná schopnosť (sú to spravidla kyslé minerálne chudobné pôdy s nízkym obsahom humusu) a silná až extrémna erózna ohrozenosť (prevažne ide o plytké pôdy s nestabilnou pôdnou štruktúrou, na strmých svahoch).
- **Fluvizeme** - nivné pôdy, sa v území vyskytujú len veľmi zriedkavo na malých plochách v nivách tokov. Fluvizeme nachádzame v aluviálnych častiach územia. Ich pôdny profil sa tým často obohacuje o novú vrstvu kalových sedimentov, čo sa prejavuje jeho zvrstvením (nejedná sa o pôdne horizonty ale o tzv. pôdne vrstvy). Podľa produkčného potenciálu jednotlivých pôdnych subtypov môžu byť tieto pôdy zaradené do kategórií od vysokoprodukčných orných pôd po stredne produkčné trvalé trávne porasty.
- **Rendziny** - sú pôdy viazané na karbonátové substráty. Biele Karpaty sú pohoria budované prevažne vápencovými horninami. Úrodnosť rendzín je podmienená hĺbkou pôdneho profilu a obsahom skeletu. Rendziny na svahoch bývajú prevažne plytké a kamenité, hlbšie rendziny v akumuláčnych podsvahových polohách sú zas často textúrne ťažšie a preto sekundárne zamokrované. Hlavné kamenitosť (popri svahovitosti) je dôvodom prečo sa rendziny v našich podmienkach spravidla neorú a väčšina ich výmery je zatrávnená. Vo všeobecnosti patria rendziny z agronomicko - pôdoznaleckého hľadiska medzi stredne až málo kvalitné pôdy. Väčšina rendzín v území sa nachádza na strmých svahoch. Rendziny sú prevažne stredne ťažké - hlinité, menej ťažké - ílovitohlinité. Sú silne ohrozené vodnou eróziou, aktuálna erózia však býva vďaka zatrávneniu podobne ako u kambizemí nízka. Ich odolnosť voči znečisteniu je vďaka obsahu karbonátov veľmi vysoká.
- **Luvizeme** - patria do skupiny ilimerizovaných (luvíckych pôd). Sú typickým predstaviteľom poľnohospodárskych pôd na miernych svahoch, pod lesom ich u nás nájdeme len výnimočne. Luvizeme sú na území okresu reprezentované výlučne subtypom luvizem pseudoglejová. Substrátom luvizemí pseudoglejových sú prevažne sprašové hliny, sú stredne ťažké - hlinité, s hlbokým pôdnym profilom, bez skeletu. Z hľadiska kvality ide o pôdy stredne kvalitné. Vzhľadom na intenzívnu kultiváciu a zhoršené infiltračné pomery sú luvizeme na svahoch často postihované eróziou.
- **Hnedozeme** - takmer výlučne orné pôdy vyskytujúce sa na rovinách až miernych svahoch. Z hľadiska typologicko – produkčného potenciálu patria do kategórie vysoko produkčné orné pôdy až menej produkčné trvalé trávne porasty.

Lesné pôdy

Lesné pozemky v katastri Tuchyňa sú situované vo Severozápadnej časti sú v správe lesov SR, odštepný závod Považská Bystrica a patria do LC Lednické Rovne.

Lesy v riešenom území Tuchyňa patria medzi lesy hospodárske, ktoré nie sú ochrannými lesmi alebo lesmi osobitného určenia. Táto kategória teda zahŕňa lesné porasty, ktorých prvoradou funkciou je produkcia dreva. V jednotlivých jednotkách priestorového rozdelenia lesa sa hospodári na základe schváleného Programu starostlivosti o lesy.

Plocha lesa v katastrálnom území Lesov je 201,755 ha

Náchylnosť na mechanickú a chemickú degradáciu

Vodná erózia

Patrí medzi hlavné prejavy fyzikálnej degradácie poľnohospodárskych pôd. Intenzívny rozvoj erózie podmieňuje geologická stavba (flyš), energia reliéfu a človek svojou činnosťou (porušením alebo odstránením vegetačného krytu, pasením dobytká, výrubom lesov, ťažkou kolesovou technikou a pod.).

Plošná vodná erózia ohrozuje orné pôdy na svahoch. V riešenom území sú potenciálnou eróziou ohrozené poľnohospodárske pôdy na svahoch so sklonmi nad 3°. Rozhodujúcim činiteľom je okrem sklonových pomerov pôdny vegetačný kryt. Reálne sa plošná erózia pôdy prejavuje tam, kde sa vyskytuje orná pôda na svahoch so sklonom viac ako 3° a neprimerane dlhou neprerušenou dĺžkou svahu. Reálna erózia je zmiernená súčasným využívaním svahovitých pozemkov, ktoré sú porastené trvalými trávnymi porastmi, prípadne krovinnou vegetáciou. Veľkoplošné orné pôdy na nive Váhu v rovinatom teréne, nie sú ohrozované eróziou. Na eróziu sú náchylné najmä kambizeme pseudoglejové a pseudogleje.

Výmoľová erózia ohrozuje lesné aj poľnohospodárske pôdy a spolupôsobí pri vzniku alebo aktivizácii zosuvov.

Veterná erózia v danom území sa výraznejšie neprejavuje.

Znečistenie pôd

Podľa mapy Kontaminácia pôd sa v riešenom území vyskytujú pôdy zaradené do kategórie nekontaminované pôdy, a to relatívne čisté pôdy resp. mierne kontaminované pôdy, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A, A1, teda pôdy nekontaminované.

Medzi lokálne zdroje kontaminácie pôd patria najmä nelegálne skládky odpadov, staré environmentálne záťaž a znečistenie spôsobené nadmerným používaním pesticídov.

Chemická degradácia pôd

Chemická degradácia pôd je spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej fyzikálnych, chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú nutričnú, technologickú a senzorickú hodnotu dopestovaných plodín, alebo negatívne vplyvajú na vodu, atmosféru, ako aj zdravie zvierat a ľudí.

Ukazovatele chemickej degradácie pôd sú spracované z Atlasu krajiny, 2002.

Z hľadiska kontaminácie pôd sa v katastrálnom území nachádzajú relatívne čisté pôdy.

Z hľadiska náchylnosti pôdy na acidifikáciu prevládajú v území pôdy karbonátové nenáchylné na acidifikáciu a pôdy na minerálne bohatších substrátoch náchylné na acidifikáciu

C. II. 6. Fauna, flóra

kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov

RASTLINSTVO

Prehľad fytogeografických pomerov záujmového územia okresu Ilava

Zóna	Podzóna	Oblasť	Okres	Podokres	Obvod
------	---------	--------	-------	----------	-------

buková		kryštálicko-druhovorná	Strážovské vrchy	Zliechovská vrchovina	-
				Trenčianska vrchovina	
		flyšová	Biele Karpaty	nebradlový	
			Ilavská kotlina	-	

Zdroj: Atlas krajiny SR 2002

Podľa Geobotanickej mapy SSR (MICHALKO a kol., 1986) sa v okrese Ilava nachádzajú nasledovné geobotanické jednotky:

- Vrbovo-topoľové lesy v záplavových územiach veľkých riek (mäkké lužné lesy),
- Jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy),
- Jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokoch,
- Karpatské dubovo-hrabové lesy,
- Dubové a cerovo-dubové lesy,
- Dubové lesy na kyslých podložiach,
- Bukové lesy na vápencových a dolomitových podložiach,
- Karpatské reliktné borovicové lesy.

Plošne najvýznamnejšie zastúpenie by mali v území karpatské dubovo-hrabové lesy, ktoré sú v prevažnej miere premenené na ornú pôdu, bukové a bukovo-jedľové lesy, ktoré sa v pôvodnej podobe zachovali najmä na neprístupných lokalitách bradiel a jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek, ktorých zvyšky boli silne premenené reguláciou vodných tokov, poľnohospodárstvom a vodným hospodárstvom.

Vrbovo-topoľové lesy v záplavových územiach veľkých riek (mäkké lužné lesy)

Salicion albae

Salicion triandrae p.p.

Jednotka združuje spoločenstvá mäkkých lužných lesov rozšírených na holocénných nivách riek v teplej panónskej oblasti, na vlhkých, periodicky zaplavovaných fluviatilných sedimentoch v nížinnom a pahorkatinnom stupni do 250 - 300 m n. m. Sú v nej zahrnuté fytocenózy vysokokmenných vrbovo-topoľových lesov (zväz *Salicion albae*), krovitých vrb (zväz *Salicion triandrae*) a všetky ich vývojové štádiá.

V rámci predmetného územia okresu Trenčín sa nachádzali spoločenstvá tejto jednotky (podľa Atlas krajiny SR, 2002) v pomerne úzkom páse striedavo po oboch stranách koryta toku Váh, od SV okraja územia približne po severný okraj obce Trenčín, a ďalej od ústia potoka Drietomica do Váhu nadol.

Z hľadiska lesníckej typológie do tejto jednotky patria skupiny lesných typov (SLT) *Saliceto-Alnetum* (časť - nie všetky lesné typy).

Mladé riečne naplaveniny zvyčajne osídľovali pionierske spoločenstvá krovitých vrbín, lemujúce pobrežie vodných tokov. V nížinách a pahorkatinách, zriedkavejšie v kotlinách, sú to najčastejšie porasty s dominanciou vrby trojtyčinkovej (*Salix triandra*), okrem ktorej sa tu uplatňujú vrba purpurová (*Salix purpurea*), v. krehká (*S. fragilis*), v. košíkarska (*S. viminalis*), v. biela (*S. alba*). Na sukcesívne štádiá krovitých vrb v ďalšom vývoji zvyčajne nadväzujú vysokokmenné vrbovo-topoľové lesy, v ktorých je krovitý podrast zreteľne odlišený od poschodia stromov. V horných etážach sú zastúpené vrba biela (*Salix alba*), v. krehká (*S. fragilis*), topoľ biely (*Populus alba*), t. čierny (*P. nigra*), t. sivý (*P. canescens*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), j. sivá (*A. incana*) a iné. V podúrovňovej vrstve pristupuje brest väz (*Ulmus laevis*), zriedkavejšie brest hrabolistý (*U. minor*) a jaseň úzkolistý panónsky (*Fraxinus angustifolius subsp. danubialis*).

Krovinná etáž je chudobná na druhy, vyskytujú sa tu jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), brest vŕš (*Ulmus laevis*), svib krvavý (*Swida sanguinea*), s. južný (*S. australis*), s. červenkastý (*S. hungarica*), baza čierna (*Sambucus nigra*) a i.

Bohatšie je vyvinuté bylinné poschodie, lebo substrát bohatý na živiny poskytuje priaznivé podmienky pre jeho rozvoj. Dominantné sú rýchlo sa šíriace druhy, ako chrasnica trstovitá (*Phalaris arundinacea*), žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*), lipnica pospolitá (*Poa trivialis*), stavikrv pieprový (*Polygonum hydropiper*), s. riedkokvetý (*P. mite*), ostružina ožina (*Rubus caesius*), netýkavka nedotklivá (*Impatiens noli-tangere*) a iné.

Pôdy sa vyvinuli na holocénnych sedimentoch a typologicky patria k nívovým pôdam s rôznym stupňom oglejenia. Na mladých riečnych naplaveninách sú nevyvinuté, protoaluválne alebo surové pôdy (rambla), a na stabilizovaných fluviatilných sedimentoch sú už mladé, dvojfázové nívové pôdy - paternie. Podľa zrnitosti sú tu zastúpené rôzne druhy pôd, od ľahkých štrkovitých až po ťažké, uľahnuté ílovité pôdy.

Odlesnené plochy sa využívajú ako pasienky alebo lúky, tiež ako vysokobonitné plochy na pestovanie poľnohospodárskych plodín.

Jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy)

Do tejto jednotky sú zahrnuté vlhkomilné a čiastočne mezohygrofilné lesy rastúce na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov alebo v blízkosti prirodzených vodných nádrží. Zväčša sú to spoločenstvá jaseňovo-brestových a dubovo-brestových lesov, patriacich do podzväzu Ulmenion Oberd. 1953. Boli rozšírené, podobne ako vrbovo-topoľové lesy, na alúviách väčších riek, avšak viažu sa na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív (riečne terasy, náplavové kužele a pod.) najmä v nížinách a v teplejších oblastiach pahorkatín do 300 m n. m., kde ich menej ovplyvňujú opakujúce sa povrchové záplavy a kolísajúca hladina podzemnej vody.

Tvorba pôdy prebieha na rozdielne starých ílovitých, hlinitých až piesočnato-štrkovitých sedimentoch. Vyskytujú sa tu pôdy od nevyvinutých nívových a glejových až po hnedozeme, černozeme a pod.

V rámci predmetného územia okresu Trenčín zaberali spoločenstvá tejto jednotky široký pás riečnych terás po oboch stranách rieky Váh (nižinné polohy) a jazykovité vybiehajú aj do spodnej časti bočných dolín Váhu. Výraznejšie vystupuje na tokoch Vlára, bezmenných tokoch cez obce Záblatie, Chocholná-Velčice a Ivanovská dolina na pravej strane Váhu, a v okolí bezmenného toku cez obec Trenčianske Stankovce. Samostatne sa vyskytuje v hornej polovici toku Súčianka, pravostranného prítoku Váhu.

Z hľadiska lesníckej typológie do tejto jednotky patria SLT *Querceto-Fraxinetum*, *Ulmeto-Fraxinetum cerpineum* (časť), *Ulmeto-Fraxinetum populeum*.

Zo stromov sa v týchto spoločenstvách uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny jaseň úzkolistý panónsky (*Fraxinus angustifolius* subsp. *danubialis*), j. štíhly (*F. excelsior*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*), medzi ktoré bývajú hojne primiešané aj niektoré dreviny mäkkých lužných lesov, napr. topoľ biely (*Populus alba*), t. čierny (*P. nigra*), t. osika (*P. tremula*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), rozličné druhy vŕb a i.

Krovité poschodie je zväčša dobre vyvinuté a vyznačuje sa vysokou pokryvnosťou. Bežnými druhmi bývajú svib krvavý (*Swida sanguinea*), s. južný (*S. australis*), s. červenkastý (*S. hungarica*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europae*), javor poľný (*Acer campestre*), rôzne druhy hlohu (*Crataegus* sp.), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), javor tatársky (*Acer tataricum*) a iné.

Bylinný podrast je podstatne bohatší a druhovo pestrejší ako vo vrbovo-topoľových lesoch. Na najvlhších stanovištiach bylinnú vrstvu tvoria najmä ostrica ostrá (*Carex acutiformis*), o. pobrežná (*C. riparia*), o. pľuzgierkatá (*C. vesicaria*), o. predĺžená (*C. elongata*). Mimo zóny intenzívnych periodických záplav sú to mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*), čarovník parižsky (*Circaea lutetiana*), blyskáč jarný (*Ranunculus fallax*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), kostrava obrovská (*Festuca gigantea*), krivec žltý (*Gagea lutea*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*) a iné, ku ktorým často pristupujú prvky dubovo-hrabových a bukových lesov, ako veternica hájna (*Anemone nemorosa*), lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), zvonček žihľavolistý (*Campanula trachelium*), konvalinka voňavá (*Convallaria majalis*), ostrica lesná (*Carex sylvatica*), zádušník brečtanovitý (*Glechoma hederacea*) a ďalšie. V suchších porastoch na piesočnato-hlinitých a hlinitých pôdach viac pristupujú druhy vápnomilné a suchomilné, ako dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*),

plamienok rovný (*Clematis recta*), marulka obyčajná (*Clinopodium vulgare*), drieň (*Cornus mas*), kamienka modropurpurová (*Buglossoides purpureocaulaea*) a iné.

Odlesnené plochy sa spočiatku využívali ako lúky a pasienky, neskôr po uskutočnení melioračných úprav ako orná pôda.

Jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov

Alnetum glutinose

Aegopodio-Alnetum glutinose

Salicion triandrae p.p.

Salicion eleagni

V spracovávanom území sa táto jednotka vyskytovala predovšetkým v okolí horných a stredných častí obojstranných prítokov rieky Váh - Podhradský potok (Košecké Podhradie), Klobušický potok, Prejtiansky potok a Dubnícky potok z ľavej strany a Kvašov, Tovarský potok, Podhradský potok (Vršatské Podhradie) a Krivoklátsky potok z pravej strany Váhu.

Spoločenstvá tejto jednotky boli pokračovaním vrbovo-topolových lužných lesov na alúviách v úzkych údolných nivách na stredných a horných tokoch riek, a to zväčša v extrémnejších klimatických podmienkach (do výšky 1000 - 1200 m n. m.). Ekologicky sa viažu na alúviá potokov podmäčianých prúdiacou podzemnou vodou, alebo ovplyvňované častými povrchovými záplavami.

Druhovým zložením a fyziognómiou boli charakteristické ako vysokokmenné jelšové lužné lesy s dominantnou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), jelšou sivou (*Alnus incana*), vrbou krehkou (*Salix fragilis*) a vrbou bielou (*Salix alba*). Jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), brest horský (*Ulmus glabra*) a javor horský (*Acer pseudoplatanus*) sú zväčša iba primiešanými drevinami.

Na obvode nížin a najmä v pahorkatinách krovinnú vrstvu tvoria vrba trojtyčinková (*Salix triandra*), v. purpurová (*S. purpurea*), v. košíkarska (*S. viminalis*), v. krehká (*S. fragilis*), lokálne aj v. sivá (*S. eleagnos*). Vo vyšších polohách v horskom stupni Centrálnych Karpát a na obvode vnútrokarpatských kotlín na pobreží horských bystrín a potokov s rýchlo tečúcou vodou sa ťiahu úzke, často pretŕhané pásy porastov s vrbou sivou (*Salix eleagnos*) a v. purpurovou (*S. purpurea*).

Druhovú zloženú bylinného poschodia je pestré, lebo k hygrofilným a subhygrofilným druhom ako záružlie horské (*Caltha laeta*), deväťsil hybridný (*Petasites hybridus*), pichliač zelinový (*Cirsium oleraceum*), škarda močiarna (*Crepis paludosa*) a iné, často prenikajú aj vodou splavené druhy z lesných alebo prameniskových spoločenstiev, ako napríklad prilbica modrá tuhá (*Aconitum firmum*), stračia nôžka vysoká (*Delphinium elatum*), kokorík praslenatý (*Polygonatum verticillatum*), prvosenka vyššia (*Primula elatior*), kýchavica Lobelova (*Veratrum lobelianum*). Významný je tiež podiel nitrofilných a hygrofilných druhov ako kozonoha hostcova (*Aegopodium podagraria*), nezábudka močiarna (*Myosotis palustris*), záružlie močiarné (*Caltha palustris*), hluchavka škvrnitá (*Lamium maculatum*).

Pôdy sú hlinité s veľkým podielom štrku a drobného kamenia, pravidelne podmäčiané pohybujúcou sa podzemnou vodou.

Z hľadiska lesníckej typológie do tejto jednotky patria SLT *Fraxineto-Alnetum*, *Salicetum fragile*, *Alnetum incanae*, *Betuleto-Alnetum* (časť).

Karpatské dubovo-hrabové lesy

Carici pilosae-Carpinetum, syn. *Quercus-Carpinetum medioeuropaeum*

V rámci predmetného územia okresu Trenčín najrozšírenejšia jednotka. Spoločenstvá tejto jednotky zaberali rozsiahle súvislé plochy na oboch stranách doliny Váhu, kde nadväzujú na nížinné lužné lesy a lužné lesy podhorské a horské. Na hornom okraji svojho rozšírenia (cca v 400 m n. m.) nadväzovali na pravej strane doliny Váhu a v oblasti Považského Inovca v doline Váhu aj Bebravy na podhorské bukové lesy, na ostatnej časti ľavej strany doliny Váhu na bukové a jedľovo-bukové lesy.

Z hľadiska lesníckej typológie by sme mohli v rámci karpatského dubovo - hrabového lesa vyčleniť tieto SLT: *Fageto-Quercetum* (časť), *Fageto-Quercetum acerosum* (časť). Sú to suchšie, čiastočne vlhšie hrabové duby a živné hrabové duby. Ide o spoločenstvá značne nehomogénne. Medzi vyšším stupňom bukových

a stupňom dubovo-hrabových lesov bez buka je medzistupeň, v ktorom raz prevláda dub zimný s hrabom, pričom buk je len vtrúsený, inokedy zasa buk s dubom a hrabom. Podrast sa skoro nemení, ubúda len bohatstvo krov, ochudobňuje a mení sa drevinové zloženie čoraz viac v prospech buka.

Z významných zväzových druhov môžeme spomenúť hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipu malolistú (*Tilia cordata*), lipkavec lesný (*Galium sylvaticum*), dub zimný (*Quercus petraea*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Taktiež ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), reznačka mnohosnubná (*Dactylis polygama*), nátržník jahodovitý (*Potentilla sterilis*), iskerník zlatožltý (*Ranunculus auricomus*), hviezdica veľkokvetá (*Stellaria holostea*), zimozelen menšia (*Vincetoxicum minor*), ostrica tienistá (*Carex umbrosa*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*). V stromovej etáži prevládajú dub zimný (*Quercus petraea*) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), ďalej javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Vtrúsený môže byť dub žltkastý (*Quercus dalechampii*).

Krovinnú etáž tvoria najmä zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), svib krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), vtáči zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), h. obyčajný (*C. oxyacantha*).

Z bylín okrem spomenutých zväzových druhov sú to najmä marinka voňavá (*Galium odoratum*), kopytník európsky (*Asarum europaeum*), stoklas Benekenov (*Bromus benekenii*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*), mednička ovisnutá (*Melica nutans*), niektoré teplomilné druhy, ako drieň (*Cornus mas*), mliečnik mnohofarebný (*Euphorbia polychroma*) a iné.

Pôdy sú prevažne typu hnedých lesných pôd (kambizemí) – mezobázické a oligobázické. V menšej miere rendziny. Sú najčastejšie alkalické, hlboké, ovplyvňované aj podzemnou vodou, ale stále s tendenciou okysličovania.

Náhradné spoločenstvá sú obhospodarované vo forme lúk, pasienkov, ale aj polí, prípadne viníc.

Dubové a cerovo-dubové lesy

V rámci okresu Ilava sa vyskytovali ostrovčekovite na pomerne veľkej časti územia, ktorú plošne pokrýva skupina karpatské dubovo-hrabové lesy. Na pravej strane Váhu sa nachádzali v páse do obce Tuchyňa, smerujúcom juhozápadne až po obec Borčice, a do vyšších polôh vystupovali v oblasti Podhradskej a Krivoklátskej doliny v lokalitách Horné Džavý a Tlstá hora. Na ľavej strane Váhu sa podobne vyskytovali v páse od kóty Butkov, južne od lokality Horné Ladce, juhozápadným smerom až po obec Nová Dubnica. Do vyšších polôh vystupovali v okolí Košeckého Podhradia a hlavne na lokalite Vapeč.

Z hľadiska lesníckej typológie ich zaraďujeme do SLT Carpineto-Quercetum (časť).

Vedúcim druhom je dub zimný (*Quercus petraea*), ktorý v severnejších oblastiach zastupuje dub plstnatý (*Quercus pubescens*). V strednej Európe vystupujú čiastočne, ale najmä extrazonálne, na vhodných stanovištiach - hnedých pôdach a rendzinách na silne alkalickom podloží. Spolu s dubom cerovým (*Quercus cerris*) tu vystupujú aj d. žltkastý (*Q. dalechampii*), občas d. letný (*Q. robur*). Z iných drevín sú vtrúsené javor poľný (*Acer campestre*), j. tatársky (*A. tataricum*). Prevládnutie cera sa považuje za dôsledok vplyvu človeka.

Krovinná vrstva je pomerne bohatá, tvoria ju najmä zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), svib krvavý (*Swida sanguinea*), drieň (*Cornus mas*), ruža galská (*Rosa gallica*), hlohy (*Crataegus laevigata*, *C. curvisepala*).

Bylinnú vrstvu tvoria ostrica horská (*Carex montana*), nátržník biely (*Potentilla alba*), lipnica úzkolistá (*Poa angustifolia*), plúcnik Murínov (*Pulmonaria murinii*), hrachor čierny (*Lathyrus niger*), králik chocholikatý (*Pyrethrum corymbosum*) a ďalšie. Vyskytujú sa aj druhy susedných travinných spoločenstiev, ako kostrava valeská (*Festuca valesiaca*), kyslomilné druhy, ako smlz kroviskový (*Calamagrostis epigeios*), veronika lekárska (*Veronica officinalis*), zanoväť černejúca (*Lembotropis nigricans*).

Dnešné lesy sú antropogénizované, výmladkové alebo vysadené agátom. Ich stanovištia sú vhodné pre poľnohospodárstvo, vinohradníctvo a ovocinárstvo.

Dubové lesy na kyslých podložiach

V predmetnom území okresu Ilava sa nachádzali, rovnako ako predchádzajúca skupina, ostrovčekovite na časti pokrytej karpatskými dubovo-hrabovými lesmi. Podľa Atlasu krajiny SR (2002) sa vyskytovali iba v oblasti kóty Kašník v k.ú. Sedmerovec (podľa Geobotanickej mapy SSR, J. Michalko a kol., 1986, aj v lokalite Kopec, v k. ú. Košecké Podhradie). Vtáču sa na extrémne polohy a stanovištia s plytkými pôdami, typu rankrov,

výrazne nenasýtené hnedé pôdy alebo hnedé podzolované. Zaberajú extrémne polohy vo výškach cca 300 - 600 m n. m. Floristicky sú chudobné. Vedúcou drevinou je dub žltkastý (*Quercus dalechampii*), vtrúsený je aj d. mnohoplodý (*Q. polycarpa*). Vo vyšších polohách pristupujú aj borovica lesná (*Pinus sylvestris*), buk lesný (*Fagus silvatica*) a breza bradavičnatá (*Betula pendula*). Krovinná vrstva skoro chýba. Z bylín prevláda (*Deschampsia flexuosa*), (*Luzula luzuloides*) alebo (*Festuca ovina*), hojné sú (*Calluna vulgaris*), (*Calamagrostis arundinacea*), (*Melampyrum pratense*), (*Vaccinium myrtillus*), (*Digitalis grandiflora*), (*Genista pilosa*), (*Poa nemoralis*). Bohaté je poschodie machov a lišajníkov, vyskytuje sa dutohlávka končistá (*Cladonia conioraea*), d. strapcovitá (*C. fimbriata*), bielomach sivý (*Leucobryum glaucum*).

Z hľadiska lesníckej typológie sa táto jednotka radí do SLT *Quercetum* (časť), *Fagetum quercinum* nižší stupeň (časť), *Fageto-Quercetum* (časť).

Odlesnené plochy sú porastené psicovými a psicovo-vresovými spoločenstvami. Zväčša sa nedajú využiť inak, ako les. Sú veľmi náchylné na eróziu a denudáciu.

Bukové a jedľovo-bukové lesy

Boli plošne pomerne výrazne zastúpenou fyto geografickou jednotkou v rámci okresu Ilava. Nachádzali sa po oboch stranách toku Váhu, na spodnej hranici nadväzovali na karpatské dubovo- hrabové lesy, a vystupovali až do najvyšších polôh predmetného územia. Spodná hranica tejto fyto geografickej jednotky sa nachádzala v nadmorskej výške okolo 500 m n. m.

V zmysle typologickej školy profesora Zlatníka (1959) do tejto jednotky môžeme zaradiť skupiny lesných typov (SLT) *Fagetum pauper*, najmä vyšší stupeň, celú SLT *Fagetum typicum*, *Abieto-Fagetum*, ale aj spoločenstvá bohaté na humikolné a nitrátofilné druhy zaradované do SLT *Fageto-Aceretum*. Taktiež sem patrí okraj SLT *Fageto-Abietum*, niektoré spoločenstvá z vápencových bučín a spoločenstiev zahŕňaných do okruhu sutinových lesov ako prechodové spoločenstvá.

Buk lesný (*Fagus silvatica*) je v spoločenstvách patriacich do tejto jednotky blízko svojho ekologického optima, pri väčšej vlhkosti a dostatku tepla je jedľa biela (*Abies alba*) jeho rovnocennou partnerkou. Porasty sú vekovo a hrúbkovo diferencované a bylinná synúzia vykazuje vysokú druhovú diverzitu.

Na dolnej hranici výskytu tejto jednotky býva sporadicky prítomný ešte aj dub zimný (*Quercus petraea*), zriedkavo hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). Stálou prímесou bývajú javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor mliečny (*Acer platanoides*), brest horský (*Ulmus glabra*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a lipa malolistá (*Tilia cordata*). Veľmi zriedkavou a vzácnou prímесou môže byť smrek obyčajný (*Picea abies*). Všetky dreviny okrem duba dosahujú hlavnú úroveň porastov. Kvetnaté bučiny bývajú pravidelne dvojetážovými alebo trojetážovými porastmi, alebo majú ráz jednotlivo výberkových lesov. Rozvinutá korunová úroveň umožňuje lepšie prenikanie a využitie dažďovej vody a rozptýleného svetla na rast a obnovu drevín, ako aj na tvorbu kvalitnej drevnej hmoty.

Buk aj jedľa v týchto spoločenstvách dosahujú mimoriadne dobrý rast aj kvalitu. Smrek je tu len výnimočne pôvodnou drevinou, ale dosahuje výborný rast, pričom zvyčajne vyniká nad hlavnú úroveň porastov. Je však labilnou zložkou porastov pre svoju náchylnosť na poškodenie polomami, vývratmi a hubovými ochoreniami. Buk má na vlhkých pôdach vysokú vitalitu a nedovolí jedli dosiahnuť výraznejšie zastúpenie, preto zostáva len vtrúsená v bukových porastoch. Buk dominuje predovšetkým v porastoch na vápencoch a vápnitých podložiach. Naopak na horninách kryštalinika, predovšetkým bridliciach prevládajú takmer čisté jedliny s jednotlivo vtrúseným zväčša podúrovňovým bukom.

Zmiešanie drevín býva jednotlivé alebo skupinové. Dreviny sú ekologicky pomerne vyrovnané, čo je veľmi vhodné pre stromové výberkové obhospodarovanie.

Krovinná etáž nebýva v kvetnatých bučinách nápadne vyvinutá. Vyskytujú sa najmä baza čierna (*Sambucus nigra*), viac baza červená (*Sambucus racemosa*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*) a menej egréš obyčajný (*Grossularia uva-crispa*).

Synúzia bylín v tejto jednotke sa vyznačuje vo všeobecnosti vysokou pokryvnosťou s vysokým zastúpením najmä druhov humikolných, nitrátofilných nižšieho vzrastu, ale aj vyšších bylín, takže je zvyčajne dvojvrstvová. Dominantami bývajú najmä marinka voňavá (*Galium odoratum*), hluchavka žltá (*Galeobdolon luteum*), pakost smradľavý (*Geranium robertianum*), kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella*), ostružina srstnatá (*Rubus hirtus*),

zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*), veronika horská (*Veronica montana*), na skeletnatejších pôdach bažanka trváca (*Mercurialis perennis*), na ťažších a vlhších pôdach netýkavka nedotklivá (*Impatiens noli-tangere*), deväťsil biely (*Petasites albus*) a kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*). Prítomné bývajú aj veternica hájna (*Anemone nemorosa*), vranie oko štvorlisté (*Paris quadrifolia*), žindava európska (*Sanicula europaea*) a karpatský endemit zubačka žľaznatá (*Dentaria glandulosa*), zubačka deväťlistá (*Dentaria enneaphyllos*), šalvia lepkavá (*Salvia glutinosa*) a tŕňovka dvojlistá (*Maianthemum bifolium*).

Vo vyššom poschodí sú starček hájny (*Senecio nemorensis*), ostružina malina (*Rubus idaeus*), kostrava obrovská (*Festuca gigantea*), kostrava horská (*Festuca drymeja*), na vápencoch častejšie jačmienka európska (*Hordelymus europaeus*). Vo vyšších polohách jedľovo-bukových lesov málokedy chýba výrazné poschodie papradí ako papraď samičia (*Athyrium filix-femina*), papraď samčia (*Dryopteris filix-mas*). Menej časté sú papraď ostnatá (*Dryopteris carthusiana*), sladíčovec dúbravový (*Gymnocarpium dryopteris*) a na suťovitejších svahoch papraďovec laločnatý (*Polystichum aculeatum*).

Odlesnené plochy sú využívané prevažne ako pasienky, lúky a kvalitná orná pôda.

Bukové lesy na vápencových a dolomitových podložiach

Cephalanthero-Fagenion

Ide o jednotku, ktorá bola v predmetnom území okresu Ilava zastúpená v severozápadnej časti v bradlovom pásme, v oblasti Vršatca a Červeného kameňa, a v juhovýchodnej časti na vápencových masívoch Strážov, Čierny vrch, Javorina, Poľany, Pancier, Mraznica, Stupičie, Mačičie, Kňazová, Beňova skala a na menších plochách aj inde.

Táto jednotka zahŕňa bukové a zmiešané lesy na rendzinách, rozšírené na strmých skalných vápencových svahoch v podhorskom a nižšom horskom stupni. Viazané sú na vápence, dolomity, travertíny a vápnité flyše. Ťažisko výskytu je medzi 600-1000 m n. m. Vyskytujú sa aj nižšie (okolo 300 m n. m.), aj vyššie (až do 1400 m n. m.). Spoločným znakom týchto stanovišť je nedostatok vlhkosti, ktorý bráni úplnému využitiu minerálnej sily pôd. Pôda býva nerovnomerne hlboká, miestami preniká podložie na povrch.

V pôvodnom zložení vápnomilných bučín je hlavnou drevinou buk lesný (*Fagus silvatica*), v spodnej časti rozšírenia možno nájsť jedľu bielu (*Abies alba*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), j. mliečny (*A. platanoides*), lipu malolistú (*Tilia cordata*), dub plstnatý (*Quercus pubescens*) a dub zimný (*Quercus petraea*) a vo vyšších polohách a na extrémnych stanovištiach borovicu lesnú (*Pinus sylvestris*), smrekovec opadávy (*Larix decidua*), smrek obyčajný (*Picea abies*) a miestami aj tis (*Taxus baccata*). Napriek tomu, že buk je hemikalcifilnou drevinou, pôdno-ekologické podmienky vápencových bučín nie sú pre neho optimálne.

Krovinová vrstva je zastúpená hojným počtom druhov a majú aj väčšiu pokryvnosť. Okrem druhov stromovej etáže je zastúpená aj lieska obyčajná (*Corylus avellana*), zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), druhy rodu hloh (*Crataegus* sp.), baza čierna (*Sambucus nigra*) a ďalšie.

Bylinná synúzia tejto jednotky je floristicky bohatá a zložená z druhov vápnomilných, ale aj z druhov kvetnatých bučín, prístupujú aj teplomilné a lesostepné druhy. Podiel týchto skupín závisí od hĺbky a vlhkosti pôdy. V spoločenstvách s prevahou trávovitých druhov sú hojné smlz pestrý (*Calamagrostis varia*), ostrica biela (*Carex alba*), ostrevka vápnomilná (*Sesleria albicans*), v netrávnatých typoch holých bučín vtáčia prilba červená (*Cephalanthera rubra*), hviezdnoteč čemerícový (*Hacquetia epipactis*), brečtan popínavý (*Hedera helix*). Vo vyšších polohách alebo po degradácii pribúdajú kyslomilné druhy smlz trstovitý (*Calamagrostis arundinacea*), čučoriedka obyčajná (*Vaccinium myrtillus*), brusnica pravá (*V. vitis-idaea*) a ďalšie. Okrem menovaných sa často vyskytujú slezinník zelený (*Asplenium viride*), črievičník papučka (*Cypripedium calceolus*), lazerník širokolistý (*Laserpitium latifolium*), bažanka trváca (*Mercurialis perennis*), zvonček repkovitý (*Campanula rapunculoides*), z. žihľavovitý (*C. trachelium*), ľalia zlatohlavá (*Lilium martagon*) a iné.

Z hľadiska lesníckej typológie do tejto jednotky patria skupiny lesných typov *Querceto-Fagetum* (časť), *Querceto-Fagetum tiliosum* (časť), *Fagetum pauper* nižší a vyšší stupeň (časť), *Corneto-Fagetum*, *Querceto-Fagetum dealpinum*, *Fagetum typicum* (časť), *Fagetum tiliosum* (časť), *Fagetum dealpinum* nižší a vyšší stupeň, *Fageto-Abietum* nižší a vyšší stupeň (časť), *Abieto-Fagetum* nižší a vyšší stupeň (časť), *Fageto-Piceetum* nižší stupeň.

Na miernejších svahoch s hlbšou a menej skeletnatou pôdou sa po odlesnení pestujú poľnohospodárske plodiny, na ťahlych kamenistých svahoch s plytkými pôdami sa často vysádzali kultúry borovice, vyššie smrekovca a smreka.

Karpatské reliktné borovicové lesy

Izolované výskyty lesov borovice lesnej na vápencoch západnej časti Karpát sú obmedzené na niekoľko malých enkláv v Strážovských vrchoch, Veľkej Fatre, Pieninách a vnútrokarpatských kotlinách.

V predmetnom území okresu Ilava boli zastúpené na skalných útvaroch v severovýchodnej časti okresu.

Považujú sa za relikty doby poľadovej, v ktorých sú zvyšky flóry skorších dôb, vrátane treťohornej. Zachovali sa na miestach, kde sa nemohli vytvoriť súvislé zapojené porasty, najmä lesné a krovinné. Ich stanovišťami sú hlavne temená, hrebene, strmé svahy a skaly, prípadne aj sute na vápencoch a dolomitoch. V Západných Karpatoch boli rozšírené od bukového až po spodnú časť smrekového vegetačného stupňa, často sa nájdu aj na severných expozíciách dubového stupňa. Borovica jednotlivo vystupuje na južných expozíciách až do 1500 m n. m.

Z hľadiska lesníckej typológie do tejto jednotky patria SLT *Pinetum dealpinum* a *Pineto-Laricetum*.

Dominantnou drevinou je borovica lesná (*Pinus sylvestris*), ktorá sa hlbokým koreňovým systémom udrží na suchých dolomitových štrkovitých sutinách, ako aj na čelách a hranách vápencov. Je schopná znášať aj extrémne osvetlenie a sucho. Na hlbších pôdach a chladnejších expozíciách dokážu k nej prenikať niektoré listnaté dreviny, ako buk lesný (*Fagus silvatica*), nižšie dub plstnatý (*Quercus pubescens*), miestami jarabina mukýňová (*Sorbus aria*) a iné.

Za významné druhy bylín sa považujú poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), zvonček karpatský (*Campanula carpatica*), pichliač panónsky (*Cirsium pannonicum*), klinček Lumnitzerov (*Dianthus hungaricus* subsp. *pseudopraecox*), kostrava tatranská (*Festuca tatrae*), chrpa Triumfetova sokolská (*Centaurea triumfetti* subsp. *dominii*), mliečnik mnohofarebný (*Euphorbia polychroma*) a ďalšie.

Stanovišťa tejto skupiny bývajú po odlesnení veľmi náchylné na eróziu pôdy a opätovné zalesnenie je nákladné a málokedy úspešné. Často sa používala borovica čierna (*Pinus nigra*). Väčšinou ide o ochranné lesy.

Pôdy sú väčšinou len plytké, nerovnomerne hlboké, skeletnaté, mierne vlhké, v lete presychajúce.

Reálna vegetácia

Pre predhoria Bielych Karpát, je typické veľkoplošné rozšírenie sekundárnych nelesných biotopov lúk a pasienkov, predovšetkým ide o biotopy Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky a Tr1 Suchomilné trávno-bylinné a krovinné porasty na vápnitom substráte. Tieto dominantné biotopy tvoria plynulé prechody v závislosti od pôdnych, vlhkostných, mikroklimatických a historických podmienok a bývajú často mapované ako komplex biotopov. Tradičným obhospodarovaním týchto plôch sa tu vyvinula typická vegetácia s veľkým bohatstvom rastlinných druhov (najmä na lúkach na vápencovom podloží). Na tieto biotopy je svojim výskytom viazané veľké množstvo rastlín, významné je zastúpenie druhov čeľade *Orchidaceae*. Najmä Biele Karpaty sa vyznačujú druhovo bohatými kvetnatými lúkami.

Vzhľadom na dobrú dostupnosť väčšiny lesných porastov bola v minulosti ich veľká časť, prevažne v nížinnom a pahorkatinnom stupni, odstránená za účelom získania poľnohospodárskej pôdy. Ďalšia časť porastov, v horskom stupni alebo odľahlejších častiach územia, bola intenzívne využívaná na získavanie dreva a iných lesných produktov. Iba malá časť zle prístupných a málo produktívnych stanovišť ostala bez intenzívneho ľudského využívania (prípadná pastva hospodárskych zvierat a pod.).

Dlhodobým hospodárskym využívaním lesných porastov a ich prispôbovaním „potrebám“ spoločnosti došlo k zmene, resp. nahradeniu pôvodných spoločenstiev novými, z pohľadu drevinovej skladby a štruktúry často jednoduchšími, príp. nepôvodnými lesmi.

Pred kolektivizáciou boli na miernych svahoch bežné malé políčka striedajúce sa s ovocnými sadiami. Pri rozoraní týchto políčok v 60. až 70. rokoch boli na veľkej ploche vytvorené polia. Neskôr v 80. rokoch tu boli vysiate trávne zmesi s krmovinársky hodnotnými druhmi. Rekultiváciou a intenzifikáciou lúk v minulom storočí boli tieto biotopy podstatne zredukované, ale v súčasnosti po 20 – 30 rokoch extenzívneho obhospodarovania

s vylúčením hnojenia a dosievania krmovinársky hodnotných druhov tráv sledujeme plošnú obnovu lúčno – pasienkových biotopov. Lúky, ktoré boli ušetrené intenzifikácie a používania priemyselných hnojív, sú dnes ohrozené sekundárnou sukcesiou – postupných zarastaním drevinami po ukončení tradičného obhospodarovania.

Biotop Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky

Ich veľkoplošné rozšírenie je typické pre predhoria Bielych Karpát.

Lúčne porasty sa fytocenologicky zaraďujú do zväzu *Arrhenatherion elatioris*. Vytvárajú ich vysokosteblové trávne porasty s dominantnými druhmi tráv: ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), trojštet žltkastý (*Trisetum flavescens*), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), kostrava lúčna (*Festuca pratensis*), kostrava červená (*Festuca rubra*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), medúnok vlnatý (*Holcus lanatus*), ovsica páperistá (*Avenula pubescens*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*), traslica prostredná (*Briza media*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*). Z bylín sú hojné na živiny náročné druhy: rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), zvonček konársky (*Campanula patula*), rasca lúčna (*Carum carvi*), rožec obyčajný (*Cerastium holosteoides*), škarda dvojročná (*Crepis biennis*), lipkavec mäkký (*Galium mollugo*), pakost lúčny (*Geranium pratense*), boľševník borščový (*Heracleum sphondylium*), nevädzovec lúčny (*Jacea pratensis*), nevädzovec vyvýšený (*Jacea pseudophrygia* agg.), mrkva obyčajná (*Daucus carota*), kozobrada východná (*Tragopogon orientalis*), chrastavec roľný (*Knautia arvensis*), krížiavka jarná (*Cruciata glabra*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus*), paštnák siaty (*Pastinaca sativa*), bedrovník väčší (*Pimpinella major*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), iskerník plazivý (*Ranunculus repens*), štrkáč menší (*Rhinanthus minor*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), ďatelina pochybná (*Trifolium dubium*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*), alchemilka (*Alchemilla* sp.), čerkáč peniažtekový (*Lysimachia numularia*), dúška vajcovitá (*Thymus pulegioides*), horčinka horká (*Polygala amara*), jahoda obyčajná (*Fragaria vesca*), jesienka obyčajná (*Colchicum autumnale*), klinček kartuziánsky (*Dianthus carthusianorum*), prvosienka jarná (*Primula veris*), prvosienka vyššia (*Primula veris*), púpava lekárska (*Taraxacum* sect. *Ruderalia*), ranostaj pestrý (*Coronilla varia*), vika plotná (*Vicia cracca*), zvonček kľbkatý (*Campanula glomerata* agg.), zvonček prhlavolistý (*Campanula trachelium*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare* agg.). Pre vlhšie stanovišťa je typický výskyt druhu kukučka lúčna (*Lychnis flos-cuculi*), pre suchšie šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), iskerník hlľuznatý (*Ranunculus bulbosus*), krvavec menší (*Sanguisorba minor*), chrastavec Kitaibelov (*Knautia kitaibelii*). Mnohokrát sú tu zastúpené viaceré druhy z čeľade vstavačovité: bradáčik vajcovitý (*Listera ovata*), vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), vstavačovec bazový (*Dactylorhiza sambucina*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), vstavač mužský poznačený (*Orchis mascula* subsp. *signifera*), vstavač obyčajný (*Orchis morio*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), zriedkavo aj vemenníček zelený (*Coeloglossum viride*). Lúky sú jeden až dvakrát ročne kosené, s prípadným následným krátkodobým dopásaním. Pastva je veľmi extenzívna a na formovaní tohto typu vegetácie sa výraznejšie neprejavuje.

Biotop Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky

Mezofilné pasienky sú krátkosteblové zapojené porasty vyskytujúce sa na dlhodobopasených a zošľapávaných plochách. Fytocenologicky sa dajú zaradiť do zväzu *Cynosurion cristati* (mätonohovo-hrebienkové pasienky). Porasty mätonohovo-hrebienkových pasienkov sú v dôsledku neustáleho narušovania pôdy a vegetácie nízke a nie celkom zapojené. Pasienkový porast sa často len svojou štruktúrou líši od porastu lúčneho, môže obsahovať rovnaké druhy rastlín. Typický pasienkový porast je odolný proti ohryzávaniu a zošľapu a skladá sa z prepletajúcich sa prízemných častí rastlín tak, že pokrývajú takmer celý povrch pôdy. Naopak, u lúk po pokosení zostáva strnisko, ktoré nezakrýva celý povrch. Dominantné pasienkové druhy sú preto tie, ktoré dobre znášajú poškodzovanie nadzemných orgánov a dokážu rýchlo zregenerovať. Väčšinou ide o druhy s dobre vyvinutým vegetatívnym rozmnožovaním alebo s tvorbou veľkého množstva semien, čo im umožňuje rýchlo sa šíriť do narušených častí porastu. Vegetatívne časti rastlín používané na rozmnožovanie majú obyčajne ukryté v pôde alebo tesne nad pôdnym povrchom, čo ich chráni pred mechanickým poškodením, ohryzom zvierat a skosením. K typickým druhom pasienkov patria najmä

rôzne druhy výbežkatých tráv: mätonoh trváci (*Lolium perenne*), hrebienka obyčajná (*Cynosurus cristatus*), kostrava lúčna (*Festuca pratensis*), kostrava červená (*Festuca rubra* agg.), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), lipnica lúčna (*Poa pratensis* agg.), byliny s prízemnými ružicami listov: skorocel väčší (*Plantago major*), sedmokráska obyčajná (*Bellis perennis*), púpavec jesenný (*Leontodon autumnalis*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), púpava lekárska (*Taraxacum* sect. *Ruderalia*), druhy s nadzemnými zakoreňujúcimi poplazmi: ďatelina plazivá (*Trifolium repens*), iskerník plazivý (*Ranunculus repens*), nátržník plazivý (*Potentilla reptans*) a druhy znášajúce zošľap: lipnica ročná (*Poa annua*), stavikrv vtáčí (*Polygonum aviculare*). Medzi charakteristické druhy týchto pasienkov patria aj tzv. pasienkové buriny, medzi ktoré zaraďujeme rôzne pichľavé a jedovaté druhy: pichliače (*Cirsium* spp.), bodliaky (*Cardus* spp.), mliečniky (*Tithymalus* spp.), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), jesienka obyčajná (*Colchicum autumnale*), nechutné a silno aromatické druhy: štiavy (*Rumex* spp.), nevädzovce (*Jacea* spp.), paliny (*Artemisia* spp.), dúšky (*Thymus* spp.) a druhy s tvrdými a drsnými listami: metlica trsnatá (*Deschampsia cespitosa*), psica tuhá (*Nardus stricta*), ktorým sa dobytok pri pasení vyhýba. V dôsledku toho sa tieto druhy na nedostatočne ošetrovaných a nesprávne alebo nadmerne spásaných pasienkoch rýchlo premnožujú, čo môže viesť až k degradácii pasienka a nutnosti jeho obnovy. Medzi charakteristické druhy pasienkov, ktoré môžeme nájsť aj na lúkach, patria: rebríček obyčajný (*Achillea millefolium* agg.), rožec obyčajný (*Cerastium holosteoides*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus* agg.), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), skorocel prostredný (*Plantago media*), čiernohlávk obyčajný (*Prunella vulgaris*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*). V blízkosti hospodárskych dvorov, kde sa zhromažďuje dobytok kvôli napájaniu alebo dojeniu, je veľmi vysoká koncentrácia živín z exkrementov, najmä dusíka a draslíka. To vedie k zvýšenému výskytu tzv. nitrofilných druhov. Súčasné druhové zloženie lúk a pasienkov závisí od ich obhospodarovania a dosievania v minulosti. Na niektorých je viditeľné ich nedávne založenie – nízka zapojenosť porastov, monotónne zloženie vegetácie (s prevahou krmovínarsky hodnotných druhov) a prítomnosť poľných burín. Silne intenzifikované pasienky nie sú vymapované.

Biotop Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnom substráte

Biotop tvoria širokolisté suché trávniky zväzov *Cirsio-Brachypodium pinnati* a *Mesobromion*. Sú to druhovo veľmi bohaté biotopy, vyskytujú sa na nezalesnených, najčastejšie južne exponovaných svahoch, na plytkej pôde. V minulosti boli obhospodarované ako extenzívne pasienky alebo kosené lúky. Z graminoidov tu dominuje mrvica peristá (*Brachypodium pinnatum*), prímes tvorí stoklas vzpriamený (*Bromus erectus*), stoklas jednosteblový (*Bromus monocladus*), traslica prostredná (*Briza media*), plevnatec položený (*Danthonia decumbens*), kostrava žliabkatá (*Festuca rupicola*), kavyle (*Stipa* ssp.), nízke druhy ostríc: ostrica horská (*Carex montana*), ostrica klinčeková (*Carex caryophylla*), ostrica sivá (*Carex flacca*), ostrica bledá (*Carex pallescens*), na strmších svahoch a suchších miestach môže byť prítomná aj ostrevka vápnomilná (*Sesleria albicans*) a ostrica nízka (*Carex humilis*). Z bylín sú význačné: bedrovník lomikameňový (*Pimpinella saxifraga*), krvavec menší (*Sanguisorba minor*), hrdobarka obyčajná (*Teucrium chamaedrys*), mliečnik chvojkový (*Tithymalus cyparissias*), bodliak sivastý (*Carduus glaucinus*), krasovlas bezbyľový (*Carlina acaulis*), deväťorník peniažtekový (*Helianthemum nummularium*), guľôčka bodkovaná (*Globularia punctata*), chlpaník Bauhinov (*Pilosella bauhini*), jagavka vetvistá (*Anthericum ramosum*), klinček kartuziánsky (*Dianthus carthusianorum*), lucerna kosákovitá (*Medicago falcata*), lucerna ďatelinová (*Medicago lupulina*), luskáč lekársky (*Vincetoxicum hirundinaria*), marulka psia (*Asperula cynanchica*), nátržník piesočný (*Potentilla arenaria*), pichliač panónsky (*Cirsium pannonicum*), podkovka chochlatá (*Hippocrepis comosa*), prerastlík kosákovitý (*Bupleurum falcatum*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), repik lekársky (*Agrimonia eupatoria*), skorocel prostredný (*Plantago media*), oman vírbolistý (*Inula salicina*), ľan rakúsky (*Linum austriacum*), ľanolístnik prostredný (*Thesium linophyllum*), veronika zubatá (*Veronica austriaca*), veronika rozprestretá (*Veronica prostrata*), fialka srstnatá (*Viola hirta*), margaréta včasná (*Leucanthemum ircutianum*), horec križatý (*Gentiana cruciata*), pahorec brvitý (*Gentianopsis ciliata*), hrachor širokolistý (*Lathyrus latifolius*). U porastov zväzu *Mesobromion*, ktoré sú vyššieho vzrastu a svojou štruktúrou a zložením bližšie k suchším typom mezofilných lúk, sú často prítomné druhy: ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), ovsica páperistá (*Avenula pubescens*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), zvonček kľbkatý (*Campanula glomerata* agg.), kostrava červená (*Festuca rubra*), kozobrada východná (*Tragopogon orientalis*). V prípade výskytu

druhov z čeľade *Orchidaceae* biotop zaraďujeme medzi prioritné biotopy európskeho významu. V okrese Trenčín sa v tomto type spoločenstiev vyskytujú viaceré druhy z uvedenej čeľade: päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), hmyzovník Holubyho (*Ophrys holubyana*), hmyzovník muchovitý (*Ophrys insectifera*), vstavač obyčajný (*Orchis morio*), vstavač trojzubý (*Orchis tridentata*), vstavač osmahlý (*Orchis ustulata*), pavstavač hlavatý (*Traunsteinera globosa*), vstavačovec bazový (*Dactylorhiza sambucina*), vstavač mužský poznačený (*Orchis mascula* subsp. *signifera*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), bradáčik vajcovitolistý (*Listera ovata*), vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*), vemenník zelenkastý (*Platanthera chlorantha*).

Mokradňové biotopy

BIOTOPY PR3 PENOVCOVÉ PRAMENISKÁ A RA6 SLATINY S VYSOKÝM OBSAHOM BÁZ

Biotop Pr3 Penovcové prameniská sú osobitným fenoménom vznikajúcim na výveroch prameňov podzemnej vody obsahujúcej veľké množstvo rozpustených kationov vápnika. Tieto sa po vyzrážaní z vody usádzajú na vegetácii a podklade, čím vznikajú vrstvy sintra (tufu, penovca). Keďže sa jedná o vzácny jav, penovcové prameniská boli zaradené medzi prioritné biotopy európskeho významu. V riešenom území sa vyskytujú v kontakte s biotopom Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz (porasty zväzu *Caricion davallianae*). Majú preto aj podobnú vegetáciu a veľké množstvo spoločných druhov. Vegetácia penovcových pramenísk predstavuje viac-menej iniciálne štádium slatinnej vegetácie. V strmších svahoch, nad 30 – 40°, býva vegetácia nezapojená a substrát je pokrytý krustou penovca. Oba uvedené biotopy v priaznivom stave nachádzame veľmi vzácnne. Najlepšie zachovalé lokality majú v Bielych Karpatoch zabezpečenú územnú ochranu v PP Brezovská dolina a PP Krivoklátske lúky. V Strážovských vrchoch sa vyskytujú na mnohých miestach na úpätí svahov, ako aj pri ich dnách, sú však plošne veľmi malé a v súčasnej dobe nemá v riešenom území žiadne z nich zabezpečenú legislatívnu ochranu. Najvýznamnejšie z nich sme navrhli ako súčasť niektorých genofondových plôch v komplexe s inými biotopmi.

Biotopy Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach a Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí

Častým kontaktným biotopom slatín sú Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach a Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí. Z pohľadu klasifikácie vegetácie ich porasty radíme do zväzu *Calthion*. Ide o druhovo bohaté, kvetnaté, vysokobylinné lúky s prevahou širokolistých bylín na celoročne vlhkých až mokrých stanovištiach v alúviách vodných tokov, v terénnych depresiaciach a na svahových prameniskách. V jarných mesiacoch môžu byť krátkodobo zaplavené. Vodný režim a živnosť pôd rozhodujúcim spôsobom ovplyvňujú mohutný vzrast a vysoký zápoj porastov. Oba typy biotopov majú často mozaikovitý charakter a ich druhové zloženie je veľmi variabilné. Porasty sú len občasne alebo nepravidelne kosené, najšastejšie nie sú kosené vôbec, preto sú ohrozené sukcesiou expanzívnych druhov ako bezkolenec belasý (*Molinia caerulea*). Ak nie sú kosené dlhší čas, prenikajú do nich vrby, topole a jelše, ktoré naznačujú smer ďalšej sukcesie k biotopom Kr8 Vríbové kroviny stojatých vôd, pre ktoré je typický výskyt bochníkovitých foriem krovitej vrby popolavej (*Salix cinerea*). Na väčších plochách sú zaplavované lúky vyvinuté napríklad v čiastočne kosenej nive Trokanovského potoka a v závere Červenokamenskej doliny v Bielokarpatskej časti riešeného územia a v nive Podhradského potoka a jeho prítokov v Strážovských vrchoch. Najvýznamnejšie z nich sme navrhli ako súčasť niektorých genofondových plôch v komplexe s inými biotopmi.

Biotop Br6 Brehové porasty deväťsilov

Sú to husté, zapojené porasty, v ktorých dominuje deväťsil lekársky (*Petasites hybridus*). Vyskytujú sa na prirodzených, poloprirodzených až ruderalizovaných stanovištiach na brehoch vodných tokov v horských oblastiach, menej na podsvahových prameniskách a v zamokrených porastoch nívnych lúk a v priekopách popri cestách. Táto vegetácia sa vyskytuje v riešenom území najmä v nive Podhradského potoka.

V zatienených lesných dolinách okolo prameňov potokov sa v území nachádza aj niekoľko prirodzených maloplošne vyvinutých spoločenstiev s prevahou machorastov, ktoré patria k triede *Montio - Cardaminetea* a zaraďujeme ich do biotopu Pr2 prameniská nížin a pahorkatín. Zásluhou zatienenia a listového opadu, prípadne v súvislosti s opakovanými zosuvmi pôdy, nevyvíja sa tu zapojené bylinné poschodie a nehromadí

slatina. Len na spoločenstvách, ktoré vznikli z heliofilných prameníšť v priebehu sukcesie od otvorenej k zalesnenej krajine zatienením a nahromadením listového opadu, sa vyskytujú so zníženou pokrývnosťou aj druhy zväzu *Caricion davallianae* (biotop Ra6).

Mokraďové biotopy v inundačnej oblasti Váhu

Rieka Váh je dominantným tokom celého Považia. Z dôvodu využitia jej hydroenergetického potenciálu boli vybudované vážske kaskády, čo z hľadiska biodiverzity flóry a fauny Považského podolia bolo negatívnym zásahom do územia. Väčšina pôvodnej vegetácie bola zničená a územie veľmi antropicky ovplyvnené poľnohospodárskou a priemyselnou činnosťou. Pôvodné porasty lužného lesa boli vyťažené a ich zbytky vysychajú, lebo sa ocitli vysoko nad terajšou hladinou Váhu kvôli zahlbovaniu jeho prúdnice do koryta. Z mäkkého luhu vznikli miestami krovité porasty biotopu Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek, miestami sa v nich vyskytujú druhy vrb siva (*Salix incana*, syn. *Salix eleagnos*) a myrikovka nemecká (*Myricaria germanica*), ktoré pre svoju jedinečnosť v danom regióne môžeme zaradiť k biotopom Br3 Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s myrikovkou nemeckou a Br4 Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s vrbou sivou.

V samotnom koryte Váhu sa ani v minulosti nevyskytovali makrofyty (makroskopické rastliny vyskytujúce sa vo vode, plávajúce alebo pevne zakorenené). Trvalé zmenšenie prietoku vody spôsobilo obnaženie rozľahlých štrkových lavíc na náplavových brehoch -biotop Br1 štrkové lavice bez vegetácie, ktoré vytvárajú vhodné podmienky pre vegetáciu zväzu *Bidention tripartitae*, *Chenopodion rubri* s prevládajúcimi druhmi: dvojzub (*Bidens* ssp.), mrlíky (*Chenopodium* ssp.), horčiaky (*Persicaria* ssp.), stavikrvy (*Polygonum* ssp.), ako aj iniciálne štádiá vrbových porastov, ktoré sú ťažbou štrkopieskov a úpravami koryta pravidelne odstraňované, aby nezužovali prietokový profil. Miestami sa na pobreží v strednom toku Váhu vytvárajú porasty chrastnice trstovníkovitej (*Phalaris arundinacea*), ktoré môžeme zaradiť k biotopu Br2 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov (zväz *Phalaridion arundinacea*). Ťažbou štrku v inundačnej oblasti vznikajú náhradné biotopy stojatých vôd, ktoré sú dosť eutrofizované splachmi ornice a živín z okolitých agroecénóz počas vysokých prietokov, a tie podmieňujú nadmerný rast siníc a rias. Makrofyty vyskytujúce sa priamo vo vode vytvárajú biotopy Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* alebo Vo6 Mezo- až eutrofné poloprirodzené a umelé vodné nádrže so stojatou vodou s plávajúcou a/alebo ponorenou vegetáciou. Brehy týchto zazemňujúcich ťažobných jám tvoria biotopy Lk9 Zaplavované travinné spoločenstvá, Lk 10 Vegetácia vysokých ostríc a Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí. Tesný kontakt s vodnou hladinou vytvárajú aj drobné druhy triedy *Isoëto - Nanojuncetea* biotopu Vo1 Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoëto - Nanojuncetea*. Neustále zásahy do biotopov vytvárajú v inundačnom území Váhu priestor pre masové šírenie invázných druhov vytlačujúcich pôvodné druhy: astry (*Aster* ssp.), dvojzub listnatý (*Bidens frondosa*), pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), slnečnica hluznatá (*Helianthus tuberosus*), netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*), netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*), zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*).

Teplomilné a mezofilné lemy – biotopy Tr6 a Tr7

Miestami sú na okrajoch lesov zastúpené lemové spoločenstvá biotopmi Tr7 Mezofilné lemy a Tr6 Teplomilné lemy.

Vegetácia lesov

Vzhľadom na dobrú dostupnosť väčšiny lesných porastov bola v minulosti ich veľká časť, prevažne v nížinnom a pahorkatinnom stupni, odstránená za účelom získania poľnohospodárskej pôdy. Ďalšia časť porastov, v horskom stupni alebo odľahlejších častiach územia, bola intenzívne využívaná na získavanie dreva a iných lesných produktov. Iba malá časť zle prístupných a málo produktívnych stanovišť ostala bez intenzívneho ľudského využívania (prípadná pastva hospodárskych zvierat a pod.).

Dlhodobým hospodárskym využívaním lesných porastov a ich prispôbovaním „potrebám“ spoločnosti došlo k zmene, resp. nahradeniu pôvodných spoločenstiev novými, z pohľadu drevinovej skladby a štruktúry často jednoduchšími, príp. nepôvodnými lesmi.

V časti územia, ktoré bolo pôvodne pokryté mäkkým lužným lesom, sa dnes nachádzajú už len úzke línie alebo fragmenty týchto spoločenstiev na brehoch Váhu a jeho prítokov, ako aj umelo vytvorených vodných plôch, s vrúbou bielou, v. krehkou, v. purpurovou, domácimi, ale aj introdukovanými topoľmi, a bohatou vlhkomilnou bylinnou vrstvou. Veľká časť tohto územia je bez lesných porastov a využíva sa ako zastavané územie, infraštruktúra alebo poľnohospodárska pôda.

Reálna vegetácia okresu Trenčín je tvorená základnými jednotkami: lesy, trvalé trávne porasty (lúky a pasienky, mokrade a alpínske lúky), poľnohospodárske kultúry (chmeľnice, vinice), nelesná drevinová vegetácia (sprievodná vegetácia tokov, krovinné biotopy poľnohospodárskej krajiny).

Tieto trávnaté nelesné biotopy sú veľmi rôznorodé, patria sem typické mezofilné lúky, ale aj podmáčané lúky až mokrade, ako aj xerothermné pasienky (kavylkové „stepi“ a pod.), často s krovitými porastmi, remízkami a medzami. Preto možno len ťažko nájsť charakteristické druhy spoločné pre všetky typy týchto trávnatých biotopov. Práve pre suchšie pasienky sú typické niektoré druhy ulitníkov, ako je slimák stepný (*Xerolenta* = *Helicella obvia*) a slimák pásikavý (*Cepea vindobonensis*), na vlhších lokalitách a v remízkach býva hojný aj slimák záhradný (*Helix pomatia*). Podmáčané lúky, močiare a penovcové prameniská umožnili až dodnes prežiť vzácnym slimákom – pimprlíkovi mokradnému (*Vertigo angustior*) a pimprlíkovi bruškatému (*V. moulinsiana*). skryto žije myška drobná (*Micromis minutus*), plšík lieskový (*Musccardinus avellanarius*), plch obyčajný (*Glis glis*).

Zo vzácnnejších vtákov sa vyskytuje drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*) krkavec (*Corvus corax*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), viaceré druhy sov. Veľmi poklesol výskyt dudka chocholátého (*Upupa epops*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), chrapkáča poľného (*Crex crex*).

Z plazov sú zastúpené najmä jašterica múrová (*Lacerta muralis*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*), užovka hladká (*Coronella austriaca*), užovka stromová (*Elaphe longissima*).

V prvej etape po svojom vzniku sú tieto štrkové až štrkovo-piesočné náplavy takmer bez vegetácie, uchytávajú sa tu väčšinou iba jednorôčné a rýchlo klíčiace dvojročné rastliny. V miestach s bahnitými a piesčitými náplavami a na miestach vzdialenejších od riečiska, kde nie je silný prúd vody, sa periodicky, maloplošne, vyvíjajú bylinné lemové spoločenstvá. Z atraktívnych rastlín sa ojedinele vyskytuje kosatec žltý (*Iris pseudacorus*), v blízkej PR Zamarovské jamy rastie leknica žltá (*Nuphar lutea*).

V dolnom úseku s pomaly prúdiacou vodou rastú v koryte bežné druhy vodných rastlín, napríklad stolístok (*Myriophyllum* sp.), rožkatec (*Ceratophyllum* sp.), viaceré červenavce (*Potamogeton* spp.) aj severoamerický druh vodomor Nutallov (*Elodea nuttallii*). Vyššie v prúde sa na balvanoch spevňujúcich konkávne brehy darí vodnému machu, prameničke obyčajnej (*Fontinalis antipyretica*). Fragmentárne sa v hornom úseku územia, na pravom brehu pod Skalkou, zachovali aj vrbovo-topoľové lužné lesy. Ráz lužnej krajiny dotvárajú dreviny topoľ čierny (*Populus nigra*), vrba biela (*Salix alba*), vrba krehká (*Salix fragilis*) a ich kríženec *Salix x rubens*.

Z ostatných druhov je zaujímavejší výskyt vrby sivej (*Salix eleagnos*), jelše sivej (*Alnus incana*) a čremchy obyčajnej (*Padus avium*). Sezónne zaplavované brehy sú v území silne atakované inváznymi druhmi rastlín. Hojne je tu rozšírená netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*), slnečnica hľuznatá (*Helianthus tuberosus*), neofytne druhy astier (*Astersp. div.*), vzácnnejšie zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*), ježatec laločnatý.

Fauna územia je pestrá, pri bezstavovcoch menej preskúmaná. Z vodných mäkkýšov vo Váhu dominujú veľké druhy šklabiek (*Anodontaspp.*), vyskytuje sa aj invázny lastúrník, kopytko prirastené (*Driessensia polymorpha*). druhy. Zo zoogeografického hľadiska patrí kataster obce Tuchyňa do moravsko-sliezkeho okrsku Západných Karpát. Nachádza sa na úpätí pohoria Bielych Karpát. *rubecula*, sýkorka veľká – *Parus major*, sýkorka belasá – *Parus caeruleus*, kolibkárik čipčavý – *Phylloscopus collybita*, pinka lesná – *Fringilla*

coelebs a i.) aj ihličnaté (sýkorka uhliarka – *Parus ater*, sýkorka chochlatá – *Parus cristatus*, kráľíček zlatohlavý – *Regulus regulus*). Ornitocenózu biotopu tvoria druhy s celoročným výskytom (napr. datle, sýkorky) i (včelár lesný – *Pernis apivorus*, myšiak lesný – *Buteo buteo*, sokol myšiar – *Falco tinnuculus*). Z hľadiska cicavcov je v sledovanom území dôležitý výskyt bežnej lovnéj zveri – srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), jeleň lesný (*Cervus elaphus*) a sviňa divá (*Sus scrofa*). Pre oblasť bukových lesov Bielych Karpát sú typické oba druhy kún (*Martes foina* a *Martes martes*), liška (*Vulpes vulpes*) a zriedkavo i jazvec (*Meles meles*). V bukových porastoch, dominantných v k. ú. sa môžu vyskytovať aj niektoré vzácnejšie druhy motýľov. V starých bukových porastoch možno predpokladať výskyt vzácnéj piadivky Blomerovej (*Discoloxia blomeri*). Na ich okrajoch sa môže zdržovať dnes už rizikový druh jasoň chochlačkový (*Parnassius mnemosyne*) viazaný na porasty chochlačiek (rod *Corydalis*). Z bežnejších druhov tu možno pozorovať stužkavce *Catocala sponsa* a *Catocala promissa*.

C. II. 7 Krajina, štruktúra, scenéria, stabilita, ochrana, flóra

Scenéria

Štruktúru krajiny, fyziognómiu a dynamiku vývoja územia určuje a ovplyvňuje predovšetkým historický vývoj územia, aktuálne silne podmienený ústupom intenzívnej poľnohospodárskej výroby a rozvojom dopravy. Sídlo a miestne časti majú kompaktnú štruktúru, prevláda vidiecky typ osídlenia, kde je zastúpenie ornej pôdy a záhrad. Krajinu fragmentujú nadzemné línie elektrického vedenia.

Súčasná krajinná štruktúra odráža aktuálny stav využívania zeme. Je výsledkom dlhodobého využívania územia človekom a tvoria ju súbory prirodzených a človekom čiastočne alebo úplne pozmenených systémov.

Poskytuje rámcovú predstavu o hospodárskom využívaní katastra a o priestorovom a funkčnom usporiadaní územia. Pre k. ú. Tuchyňa je charakteristické vysoké zastúpenie lesov. Celistvosť lesného komplexu v severovýchodnej časti katastra naruša priesek elektrického vedenia (400 kV). Lesný komplex v severozápadnej časti územia je tvorený prevažne zmiešanými lesmi s prevahou listnatých drevín a je súčasťou CHKO Biele Karpaty.

Porasty Tovarského potoka, v súčasnosti na severe narušané nepovolenými výrubmi drevín. Lúky a pasienky so zastúpením 48,8 hektárov dominujú v severozápadnej časti katastra, kde tvoria mozaiku s nelesnou drevinovou vegetáciou. Jediným vodným tokom riešeného územia je Tovarský potok, ktorý prechádza stredom územia. Tento je dotovaný občasným potokom v severozápadnej časti katastra. Do krajinnéj scenérie Tuchyne patrí národná prírodná rezervácia NPR Vršatecké bradlá s výmerou 82, 39 ha. Zastavané územie sa sústredene rozvíjalo okolo hlavnej kompozičnej osi, ktorou je cesta III. triedy č. 1922, prechádzajúca obcou v tvare nepravidelného písmena „S“. Hlavnú kompozičnú os dopĺňa prírodná kompozičná línia - vodný tok Tovarský potok. V juhovýchodnej časti obce tečie súbežne s cestou, v severozápadnej časti vytvára sekundárnu rozvojovú os.

Návrh rozvoja obce nadväzuje na historicky rozvíjanú prístavnú zástavbu a nové plochy pre výstavbu koncipuje pozdĺž osi - cesty, ktorá vedie v smere z juhovýchodu na severozápad smerom do obce Mikušovce. Centrum Tuchyne má výhodnú, pokojnú polohu - nachádza sa približne v strede zastavaného územia napravo od cesty III/1922. Je tu sústredená občianska vybavenosť obce: obecný úrad, pošta, kultúrny dom s tanečným kolom a malým parčíkom, požiarna zbrojnica, kaplnka. Po ľavej strane cesty leží reštaurácia a areál materskej školy.

C. II. 8 Chránené územia, ÚSES

Práva a povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny definuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Cieľom zákona je zamedziť a predchádzať nežiaducim zásahom, ktoré by nejakým spôsobom ohrozili, poškodili alebo zničili podmienky a formy života, biodiverzitu a ekologickú stabilitu. Prvky ochrany prírody sú preto významným limitujúcim podkladom pre rozvoj činností v záujmovom území.

Časť katastrálneho územia obce sa nachádza na území s prvým stupňom ochrany, podľa §12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a severozápadná okrajová časť katastrálneho územia vyplíňa Chránená krajinná oblasť Biele Karpaty, kde platí 2.stupeň ochrany prírody a krajiny. Severozápadná okrajová časť riešeného územia v k. ú. Tuchyňa je súčasťou Chránenej krajinej oblasti CHKO Biele Karpaty.

CHKO Biele Karpaty bola zriadená vyhláškou MK SR č. 111/1979 Zb. zo dňa 12. júla 1979 v znení Zákona NR SR č. 287/1994 Z. z., novelizovaná vyhláškou MŽP SR č. 396/2003 Z. z. zo dňa 28. augusta 2003 v znení Zákona NR SR č. 543/2003 Z. z.

Dôvodom vyhlásenia bolo zachovanie a zveľaďovanie ukážkových častí rázovitej krajiny Bielych Karpát, klimatických, vodných, pôdných a lesných pomerov, celkovej pestrosti flóry a fauny ako aj rozptýlených prírodných výtvorov a špecifických foriem historického osídlenia.

Predmetom ochrany sú najmä lúčne spoločenstvá s bohatým výskytom druhov z čeľade vstavačovitých (Orchidaceae), v komplexe bukového pásma sú to bučiny, bukové dúbravy a na exponovaných svahoch a sutiach lipové a jaseňové javoriny.

ÚSES

V zmysle dokumentácie RÚSES ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa v riešenom území prvky regionálneho územného systému ekologickej stability nenachádzajú. V rámci širších vzťahov sa nachádza biocentrum nadregionálneho významu v zmysle uznesenia vlády č. 319/1992 ku Generelu nadregionálneho ÚSES SR NRBC č. 37 VRŠATECKÉ BRADLÁ (cca 1.310 ha) s jadrom NPR Vršatecké bradlá a NPR Vršatské hradné bralo o výmere 94 ha. (poloha: CHKO Biele Karpaty, susedný región Biele Karpaty). V riešenom území bol spracovaný MÚSES pre pozemkové úpravy (riešiteľ RNDr. Jana Ružičková), ktorý rieši katastrálne územie obce Tuchyňa, územie mimo zastavaného územia obce. Pre spracovanie návrhu ÚPN – O Tuchyňa je postačujúci. Prírodne prvky ako aj ekologická sieť biocentier a biokoridorov bola prebratá do návrhu – ÚPN – O Tuchyňa.

NÁVRH SIETE BIOCENTIER, BOKORIDOROV A INTERAKČNÝCH PRVKOV

Biocentrá

V záujmovom území bolo vymedzených celkovo 10 miestnych biocentier, z toho 5 biocentier s cieľovými lesnými spoločenstvami, 1 kombinované biocentrum s lúčnymi aj lesnými cieľovými spoločenstvami, 2 biocentrá s lúčnymi spoločenstvami a nelesnou drevinovou vegetáciou a 1 biocentrum s brehovými a vodnými spoločenstvami v alúviu Tovarského potoka (RNDr. Jana Ružičková, PhD.)

Zoznam a charakteristiky existujúcich a navrhnutých biocentier sú uvedené

Vymedzené biocentrá v k. ú. Tuchyňa Biocentrá existujúce	Názov	Charakteristika
MBc1	Brezie	lesné spoločenstvá
MBc2	Čížové	lesné spoločenstvá
MBc3	Na Lipovke	NDV s charakterom lesného spoločenstva, teplomilné lúčne spoločenstvá
MBc4	Hájik	lesné spoločenstvá
MBc5	Dubcov	lesné spoločenstvá
MBc6	Rovinky	nelesná drevinová vegetácia
MBc7	Lúky pod Briežkom	lúky, nelesná drevinová vegetácia na medziach
MBc8	Remíza na Širokom	nelesná drevinová vegetácia
MBc9	Horné Teplice	brehové porasty, vodný tok, lúky
MBc10	Kalvária	lesné spoločenstvá

Vymedzené biokoridory

Cieľom vymedzenia biokoridorov bolo podchytenie migračných trás zveri, zachovanie a obnovenie spojitosti prírodných prvkov.

Významným hydrickým biokoridorom je MBK1 Tovarský potok s brehovými porastmi, ktorého aktuálny stav nie je uspokojivý. Zo suchozemských biokoridorov je významný terestrický MBK II Čížové, Široké, Kalvária, ktorý zabezpečuje prepojenie lesnatých oblastí východnej a západnej časti územia a križuje cestnú komunikáciu do Mikušoviec. Celkovo bolo vymedzených 6 existujúcich, funkčných a prevažne funkčných miestnych biokoridorov (RNDr. Jana Ružičková PhD.).

ES

Vymedzené biokoridory	Názov	Typ
MBK I	Tovarský potok	hydrický
MBK II	Čížové, Široké, Kalvária	terestrický
MBK III	Horné Teplice . Hrehorkové	terestrický
MBK IV	Hájik – Na Lipovke– Rovinky	terestrický
MBK V	Šustiny – Gažurka – Strážiste	terestrický
MBK VI	Občasný potok	hydrický

Natura 2000

V riešenom území sa nenachádzajú lokality zaradená do európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000.

Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definuje ochranu prírody a krajiny ako starostlivosť štátu, právnických osôb a fyzických osôb o voľne rastúce rastliny, voľne žijúce živočchy a ich spoločenstvá, prírodné biotopy, ekosystémy, nerasty, skameneliny, geologické a geomorfologické útvary, ako aj starostlivosť o vzhľad a využívanie krajiny. Ochrana prírody a krajiny sa

realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do prírody a krajiny, podporou a spoluprácou s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ako aj spoluprácou s orgánmi verejnej správy.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí v riešenom území prvý stupeň ochrany a druhý stupeň ochrany prírody, do ktorého patrí CHKO Biele Karpaty. Z hľadiska pôsobnosti orgánu štátnej ochrany prírody spadá riešené územie pod Štátnu ochranu prírody SR právu CHKO Biele Karpaty, so sídlom v Nemšovej Kľúčovom.

Interakčné prvky

Interakčné prvky s funkciou refúgií pre biotu sú líniová nelesná vegetácia pri cestách a starých úvozoch, zarastajúce terénne nerovnosti, všetky podmáčané a mokraďové ekosystémy s výskytom vysokobylinnej vegetácie, ktoré nespĺňajú parametre biocentier a biokoridorov. Môžu byť čiastočne degradované, ale aj tak vykazujú priaznivý vplyv na biodiverzitu krajiny a tvoria nárazníkové pásmo na ochranu cenných prvkov ÚSES, prípadne sprostredkujú priaznivý vplyv na okolité ekologicky nestabilné ekosystémy. Ekologický význam majú najmä ako refúgiá pre zver, pre jej úkryty, ako miesta na rozmnožovanie a zdroje potravy.

Stav a vývoj súčasnej krajinnej štruktúry a využitia územia, ako aj priestorové rozmiestnenie, druhové zloženie, plošné parametre a lokalizácia ekologicky významných segmentov v krajine vedú jednoznačne k záveru, že v pláne ÚSES obce Tuchyňa bude prvoradá ochrana a skvalitnenie siete existujúcich prírodných prvkov.

C. II. 9. Obyvateľstvo

Demografické údaje

Obec patrí z hľadiska počtu obyvateľov k stredne veľkým obciam. Celkový počet má medzoročne stúpajúcu tendenciu

Predpokladaný demografický vývoj:

Údaje o obyvateľstve - počet obyvateľov podľa pohlavia (k 31.12.)

Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Muži 395	Muži 388	Muži 396	Muži 395	Muži 392	Muži 392
Ženy 385	Ženy 383	Ženy 385	Ženy 384	Ženy 383	Ženy 388
Spolu 780	Spolu 771	Spolu 781	Spolu 779	Spolu 775	Spolu 780

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Údaje o živonarodených obyvateľov podľa pohlavia (k 31.12.)

Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Muži 1	Muži 3	Muži 5	Muži 5	Muži 2	Muži 2
Ženy 7	Ženy 3	Ženy 4	Ženy 2	Ženy 3	Ženy 4
Spolu 8	Spolu 6	Spolu 9	Spolu 7	Spolu 5	Spolu 6

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Pohyb obyvateľstva prirodzenou menou a migráciou r.2011-2016

Rok	Počet obyvateľov	Živonarodení	Zomrelí	Prírodný prírastok/úbytok	Prisťahovali	Vystaňovali	Prírastok/úbytok sťahovaním	Celkový prírastok/úbytok
2011	780	8	7	1	9	11	-2	-1
2012	771	6	9	-3	8	14	-6	-9
2013	781	9	5	4	13	7	6	10
2014	779	7	8	-1	13	14	-1	-2

2015	775	5	5	0	9	13	-4	-4
2016	780	6	10	-4	15	6	9	5

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Za posledných 6 rokov predstavuje úbytok prirodzenou menou 1 osoba, čo sú 0,2 osoby ročne. Migračné saldo je +2 osoby, čo je prírastok 0,33 osoby ročne. Celkový prírastok predstavuje +3 osoby, čo je 0,5 osoby ročne.

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov obce od roku 2011:

Rok	počet obyvateľov k 31.12.	ročný prírastok (úbytok)	index rastu v %
2011	780	-1	-
2012	771	-9	98,85
2013	781	10	101,30
2014	779	-2	99,74
2015	775	-4	99,49
2016	780	5	100,65

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

V roku 2011 žilo v Tuchyňi 780 obyvateľov. Za posledných 6 rokov zostal počet obyvateľov na rovnakej úrovni.

Predpokladaný demografický vývoj

Budúci vývoj počtu obyvateľov obce Tuchyňa bude tiež závisieť od novej bytovej výstavby na území obce, od predpokladaného úbytku (odpadu) bytového fondu a bude ovplyvňovaný aj znižujúcou sa obložnosťou bytov (počet obyvateľov na 1 byt).

Vývoj počtu obyvateľov preukazuje drobné výkyvy, naznačujúce trend vyrovnanému stavu celkového počtu obyvateľstva. Na základe zámerov výstavby bytov, rodinných domov ako aj existencie a ďalšieho rozvoja hospodárskej základne v obci a jej záujmovom území je však možné predpokladať, že tento trend sa zmení v prospech postupného rastu počtu obyvateľov. Je pravdepodobné, že blízkosť okresného mesta Ilava, krajského mesta Trenčín vyvolá pozitívne migračné saldo.

Predpokladá sa, že do roku 2030 sa počet obyvateľov bude zvyšovať oproti počtu 780 obyvateľov v roku 2016 priemerne ročne o 8 obyvateľov, čím sa zvýši počet obyvateľov obce na konci návrhového obdobia v roku 2030 o 120, na celkový počet 895 obyvateľov.

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Zloženie obyvateľstva podľa veku a pohlavia – k 31.12.2016

Trvalo bývajúc obyvateľstvo	vek										
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54
muži 392	17	16	21	25	18	43	39	33	19	27	33
ženy 388	18	26	17	19	27	25	32	30	29	18	26

spolu 780	35	42	38	44	49	68	71	63	48	45	59
Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vek										
	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100-110	110+
muži	34	25	19	9	5	8	1	0	0	0	0
ženy	31	22	24	18	10	11	3	2	0	0	0
spolu	65	47	43	27	15	19	4	2	0	0	0

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

EKONOMICKY AKTÍVNE OBYVATEĽSTVO A NEZAMESTNANOSŤ

SODB 2011: Z obyvateľstva v produktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych	
Muži	74,2
Ženy	62,0
Spolu	68,5
Z obyvateľstva v poproduktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych	1,1

SODB 2011: Obyvateľstvo podľa súčasnej ekonomickej aktivity, pohlavia a miesta narodenia															
Pohla vie	Osoby ekonomicky aktívne					Os. na RD	Nepr. dôch.	Ostatní nezáv.	Osoby závislé			Ostatní závislí, nezistení	Úhm ob.	Narodení v obci bydliska	
	spolu	%	z toho						spolu	v tom				spolu	%
			osoby na MD	prac.d ôch.	nez.					deti do 16 rokov	študenti stredných škôl				
Muži	222	57,2	0	3	28	0	69	5	94	69	11	7	397	196	49,4
Ženy	166	42,8	3	7	17	22	95	5	93	63	22	0	381	161	42,3
Spolu	388	100,0	3	10	45	22	164	10	187	132	33	7	778	357	45,9

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

V roku 2011 žilo v obci 388 ekonomicky aktívnych osôb, z toho 166 žien.

		2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tuchyňa	Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	37	44	35	30	32	31
Tuchyňa	Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	20	25	18	16	18	19

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky Údaje; Ú

Rekreácia a cestovný ruch

V zmysle Regionalizácie cestovného ruchu v SR (MH SR, 2005), obec leží v strednopovažskom regióne CR, ktorý v dlhodobom horizonte patrí do II. kategórie s národným významom.

V rámci zastavaného územia obce sa nachádza:

Športový areál s futbalovým ihriskom. futbalové ihrisko.

C.II. 10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.**Kultúrne a historické pamiatky****OCHRANA KULTÚRNEHO DEDIČSTVA**

Výrazným prvkom histórie obce Tuchyňa je rodný dom významného Slováka, profesora ThDr. Eduarda Alojza Filu, ktorý sa v súčasnosti predal do súkromného vlastníctva. Ako národovec publikoval články do Tatranského Orla, Národných novín, Slováka, Gemer – Malohont, Sajo – Vidéku. Bol kňaz, geológ, botanik, liečiteľ,

spisovateľ, prekladateľ, redaktor, historik a člen rôznych spolkov. Na jeho počesť bola pri príležitosti 110. výročia narodenia v roku 1998 odhalená pamätaná tabuľa, ktorá je umiestnená na jeho rodnom dome v Tuchyňi.

V riešenom území sa nenachádzajú národné kultúrne pamiatky (ďalej len NKP), ktoré sú evidované v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR.

Na území k.ú. sa nenachádza žiadna NKP evidovaná ako chránená zeleň podľa pamiatkového zákona a ani sa nenachádzajú žiadne plochy, ktoré by boli pamiatkovými územiami vyhlásenými podľa pamiatkového zákona – pamiatková zóna, resp. pamiatková rezervácia.

C.II. 11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie

V riešenom území sa nenachádzajú paleontologické ani archeologické lokality zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu.

C.II. 12. Iné zdroje znečistenia

hlukové pomery, vibrácie, žiarenie

Zaťaženie prostredia hlučnosťou

Okrem zaťaženia prostredia hlučnosťou a vibráciami kvalitu životného prostredia človeka negatívne ovplyvňuje aj zaťaženie prostredia pachom. Tento faktor je ťažko merateľný, vyskytuje sa zväčša len lokálne v okolí bodových zdrojov, ako sú farmy živočíšnej výroby, skládky odpadu, poľné hnojiská a pod. Zmierniť negatívne dopady hluku je možné riešiť protihlukovými stenami, budovaním pásov zmiešanej zelene pozdĺž dopravných exponovaných komunikácií a technickými opatreniami na obytných objektoch.

Radónové riziko

Podľa mapy Prognóza radónového rizika (Čížek, P., a kol., In: *Atlas krajiny SR*, 2002) sa riešené územie nachádza v oblasti so stredným radónovým rizikom. Postup stanovenia presnej objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti základových pôd riešeného územia bude potrebné vykonať v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.

C.II. 13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Obec Tuchyňa je vidieckym sídlom s prevládajúcou funkciou obytnou, a poľnohospodárskou, ktorá zatiaľ nemá dostatočne vybudovanú turistickú infraštruktúru zodpovedajúcu prírodnému prostrediu obce. Dôležitým faktorom rozvoja obce je aj vytváranie environmentálne priaznivejšej štruktúry hospodárstva obce s cieľom trvalo udržateľného rozvoja obce. Realizácia novej výstavby obytných území si vyžiada okrem intenzifikácie v zastavanom území aj nároky nových plôch v nadväznosti na zastavané územie. Výstavba si vyžiada aj investičné náklady na zabezpečenie dopravného, technického a sociálneho vybavenia obce, ktoré sú podmieňujúcim faktorom realizácie výstavby. Z hľadiska definovania úloh a cieľov návrh ÚPN-O Tuchyňa, z pohľadu environmentálnych dôsledkov znamená, že v rozvoji obce budú prevažovať pozitívne dôsledky nad čiastkovými negatívnymi dôsledkami. Návrh ÚPN-O dôsledne prihliada na to, aby každý aj parciálny problém v území bol riešený komplexne a aby jeho riešenie vždy obsahovalo prevahu pozitívneho dopadu nad negatívnym dôsledkom. Návrh územného plánu obce rešpektuje prvky ochrany prírody a krajiny. V záväznej časti majú miesto aj opatrenia na zmiernenie vplyvu stresových faktorov. Navrhuje sa kanalizácia jestvujúcich rodinných domov ako aj nových plôch pre výstavbu a stanovujú sa opatrenia a parametre na ochranu územia pred znečisťovaním odpadmi a pred znečisťovaním ovzdušia. Územiám sa stanovuje dlhodobé funkčné využitie usmerňované regulatívami, čím sa využívaniu územia dáva systém.

Hlavné environmentálne problémy vznikajú v dôsledku priestorového stretu ekologicky hodnotných prvkov krajiny štruktúry a stresových faktorov ako aj pôsobením týchto faktorov na životné podmienky a zdravie obyvateľov.

Územný plán obce v plnej miere rešpektuje zásady a ochrany prírody a tvorby krajiny. Cieľom je udržiavať, obnovovať a rozvíjať priťažlivé životné prostredie a primerané podmienky života v obci v záujme zachovania vidieckeho typu osídlenia. Všetky návrhy rozvoja sociálno – ekonomických aktivít rieši ÚPN-O v súlade s platnou legislatívou, zabezpečujúcou tvorbu kvalitného ŽP.

C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

(predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

Územný plán obce je územnoplánovací dokument, ktorý nemá priamy vplyv na životné prostredie, resp. zdravie obyvateľov. Hlavným cieľom je vytvorenie územnoplánovacej dokumentácie, ktorá bude komplexne riešiť územný rozvoj obce a bude po schválení záväzným dokumentom pre obec, obyvateľov obce a ostatných účastníkov procesu povoľovania a realizácie plánovaných zámerov územného rozvoja obce.

Predmetom riešenia je zabezpečenie územnoplánovacieho nástroja so stanovením najmä:

- zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce,
- v nadväznosti na okolité územie, prípustných, obmedzených a zakázaných funkčných využívaní
- plôch,
- zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie, územného systému ekologickej stability a tvorby krajiny, vrátane plôch zelene,
- zásad a regulatívov ochrany a využívania prírodných zdrojov, kultúrno-historických hodnôt a významných krajinných prvkov,
- hranice medzi súvisle zastavaným územím obce alebo územím určeným na zastavanie a ostatným územím obce,
- zásad a regulatívov verejného dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia, plôch pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie asanácie a pre chránené časti krajiny.

Územný plán obce Tuchyňa je územnoplánovací dokument, ktorý nemá priamy vplyv na životné prostredie, resp. zdravie obyvateľov. Hlavným cieľom je vytvorenie územnoplánovacej dokumentácie, ktorá bude komplexne riešiť územný rozvoj obce a bude po schválení záväzným dokumentom pre obec, obyvateľov obce a ostatných účastníkov procesu povoľovania a realizácie plánovaných zámerov územného rozvoja obce.

Obytné územie

Sú územia s prevahou plôch a pozemkov pre stavby určené na bývanie (s min. podielom 80 %) a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia napríklad: garáže, státa pre autá, altánky a pod. Obytné územia sú určené tiež pre nevyhnutné verejné dopravné a technické vybavenie územia, zeleň, detské ihriská, zariadenia. Hustota, členenie a výška stavieb musia umožňovať dodržanie odstupov a vzdialeností potrebných na oslnenie a presvetlenie bytov, na zachovanie súkromia bývania, na požiarnu ochranu, civilnú obranu a na vytváranie zelene. Zástavba obytného územia musí zodpovedať charakteru vidieckeho sídla a rázu krajiny.

Rozvojové obytné plochy rodinných domov riešené v ÚPN-O Tuchyňa :

Kúty (2), Nad Kútmi I. (3), Nad Kútmi II. (4), Pri ihrisku (6), Lipovka I. (10), Lipovka II. (11), Pod Lipovkou (12), Pri ceste (13), Hruškove I. (14), Hruškove II. (15), Podhorie I. (16), Podhorie II. (17), Podhorie III. (18)

Rozvojové obytné plochy bytových domov riešené v ÚPN-O Tuchyňa :

Teplíce (1), Pri ihrisku (9)

Riešenie občianskej vybavenosti obce

Pod pojmom občianska vybavenosť sa rozumie široká škála zariadení, ktoré sú nevyhnutné pre život obyvateľstva. Účelom vybavenosti je poskytovať služby obyvateľstvu, fyzickým a právnickým osobám. Podľa druhu činnosti sú zariadenia občianskej vybavenosti v obci rozdelené do skupín:

- verejná správa
- školstvo a výchova
- kultúra a osвета
- maloobchodná sieť
- zdravotníctvo
- sociálna starostlivosť
- nevýrobné služby
- telovýchova a šport

Rozvojové plochy občianskej vybavenosti riešené v ÚPN-O Tuchyňa : Centrum (5)

Obecný úrad sa nachádza v strede obce na pravo, medzi Tovarským potokom a miestnou komunikáciou. Budova je rekonštruovaná, je v nej umiestnená aj obecná knižnica a pošta.

Školstvo a výchova

Materská škola sa nachádza v strede obce po ľavej strane cesty III/1922 v spoločnom areáli so ZŠ. Deti navštevujú jednu triedu. V materskej škole je počítačová trieda a telocvičňa. Je navrhnutá na rekonštrukciu. Základná škola je malotriedna s dvomi spojenými triedami. Každá trieda je vybavená interaktívnou tabuľou a dataprojektorom. ZŠ je po rekonštrukcii, je plynofikovaná.

Obe budovy sú plánované na rekonštrukciu s cieľom rozšíriť kapacitu miest pre deti a žiakov, čo bude súvisieť so zvýšením počtu obyvateľov ku koncu návrhového obdobia.

Kultúra a osвета

V centre obce pri obecnom úrade sa nachádza kultúrny dom. Služí obyvateľom na rôzne kultúrne podujatia, oslavy a spoločenské zábavy. Pred ním na voľnom priestranstve sa nachádza „Tanečné kolo“. Jeho rekonštrukciou získala obec ďalšie priestory pre kultúrne vyžitie najmä v letných mesiacoch.

Obecná knižnica sa nachádza na prízemí obecného úradu.

Kultúrny rozmer má aj využitie kaplnky sv. Anny pri cintoríne.

Obyvatelia sa často zúčastňujú podujatí v obci Pruské, ktoré ponúka celoročne bohatý program.

Zdravotníctvo

V susednom Pruskom (3,2 km) sa nachádza Zdravotné stredisko, ktoré zabezpečuje základné zdravotnícke služby aj pre obyvateľov obce Tuchyňa. Okrem všeobecných ambulancií pre deti a dospelých sa tu nachádzajú štyri špecializované ambulancie a lekáreň.

Zo zdravotného strediska sa zabezpečujú aj návštevy odbornej zdravotnej starostlivosti u občanov a v akútnych prípadoch odbornú starostlivosť zabezpečuje Nemocnica s poliklinikou Ilava, ktorá je vzdialená cca 5 km a následne okolité nemocnice v Trenčianskom kraji.

Sociálna starostlivosť

V obci funguje Klub dôchodcov – jednota dôchodcov Slovenska, ako občianske združenie.

Na území obce v súčasnosti neexistuje zariadenie, ktoré by poskytovalo opatrovateľské služby. Opatrovateľskú službu vykonáva 1 pracovníčka formou terénnej práce.

Návrh uvažuje so zriadením denného stacionára pre prestárlych obyvateľov v priestoroch občianskej vybavenosti alebo prestavbou niektorého z nevyužívaných rodinných domov.

Maloobchodná sieť

Predaj v obci zabezpečujú súkromní predajcovia, ktorí majú špecifikácie :

- Ostatný maloobchod s novým tovarom v špecializovaných predajniach i. n.
- Nešpecializovaný veľkoobchod
- Sprostredkovanie obchodu s rozličným tovarom.

Ubytovacie a stravovacie zariadenia

Stravovacie zariadenia v obci sú Pohostinstvo pod Brezím a Bar Bartošek.

Reštauráciu Mníšky Pub prevádzkuje rodinná firma, ktorá poskytuje kompletné stravovacie služby, vrátane denného menu a cateringu.

Vzhľadom na prírodný potenciál obce navrhujeme dobudovanie turistickej a cykloturistickej infraštruktúry obce. Navrhujeme aktívne prepojiť miestne cyklotrasy na regionálne zariadením tematických interaktívnych odpočívadiel a náučného chodníka. V rámci navrhovaných plôch agroturistiky je plánovaný predaj domácich špecialít.

Nevýrobné služby

Pošta sa nachádza v budove obecného úradu.

Na území obce sú dva cintoríny.

Na hranici s k.ú. Pruské je to pôvodný židovský cintorín v súčasnosti nepoužívaný, ktorý udržiava obec Pruské. Cintorín je obkolesený betónovým múrom so vstupnou portálovou bránou – v súčasnosti poškodenou. Navrhujeme jeho revitalizáciu a zachovanie.

Po ľavej strane pri ceste III/1922 sa pri kaplnke sv. Anny nachádza cintorín – je navrhnuté jeho rozšírenie. Za ním je riešené vybudovanie parkoviska s počtom stání 45, ktoré bude slúžiť aj pre športový areál.

Telovýchova a šport

V obci je aktívna skupina mladých, ktorí si svojpomocne vybudovali posilňovňu v budove sociálnych zariadení pri futbalovom štadióne Gampion.gym, ktorí pomáhajú aj pri rôznych aktivitách obce.

Športová organizácia TJ Štart Tuchyňa sa venuje futbalu. Obec má futbalové ihrisko, ktoré v navrhovanej etape navrhujeme spolu s celým športovým areálom na prestavbu a dostavbu športových plôch a zariadení.

Nové samostatné plochy pre rozvoj OV sa v obci nenavrhujú, nie je po nich dopyt zo strany obyvateľstva a ani ambície samosprávy v tomto smere. Chýbajúce služby sa dajú umiestniť v rámci integrácie na pozemkoch rodinných domov, alebo priamo v nich predovšetkým v zmiešanom území.

Výroba

Nachádza sa tu liehovar, pestovateľská pálenica, Roľnícke podielnícke družstvo, predajne potravín a zmiešaného tovaru, bar, pohostinstvo, krajčírka dielňa, autoservis, predaj a servis PC techniky, video služba, autodoprava, predajňa profesionálneho náradia a strojov, strojárska výroba.

Poľnohospodárska výroba

V riešenom území pôsobí Poľnohospodárske podielnícke družstvo Tuchyňa, ktoré má značnú časť výmery ornej pôdy a TTP v prenajme, na ktorej hospodári. Areál poľnohospodárskeho podielníckeho družstva tvorí hospodársky dvor.

Jeho hlavnou činnosťou je chov dojníc na mlieko a prenájom priestorov na inú ako poľnohospodársku činnosť. V súčasnej dobe PD chová cca 40 dojníc. Pásma hygienickej ochrany nebolo stanovené. ÚPN-O navrhuje 50 m ochranného pásma od objektu chovu dobytku.

Návrh: Z hľadiska územnotechnických podmienok sa v rámci ÚPN obce Tuchyňa, predpokladá s využitím areálu na funkciu zmiešanú. V rámci návrhového obdobia neuvažujeme o rozšírení poľnohospodárskej výroby, plochy areálu budú postupne transformované na inú funkciu a to nezávadnú výrobu a skladové priestory.

Návrh uvažuje s umiestnením poľnohospodárskej výroby-rodinnej farmy v lokalite č.20 so zameraním na chov oviec.

Lesná výroba

Lesné pozemky v obci Tuchyňa sú o výmere 201,755 ha čo tvorí 36 % z celkového územia obce, čo je pomerne veľká lesnatosť vzhľadom na výmeru kat.územia. Lesy patria do LHC Lednické Rovné sú v správe Lesov SR. Zastúpenie v obci majú združenia: Urbárske pozemkové spoločenstvo Tuchyňa, Lesné pozemkové spoločenstvo Tuchyňa a Poľovné združenie CHOTÚČ Mikušovce – Tuchyňa.

V ÚPN-O Tuchyňa je rešpektovaná lesnatosť územia, nenarúša sa integrita lesa, a zachováva funkcie lesov definovaných v § 2 zákona č.326/2005 Z.z. o lesoch, pri návrhu využitia územia sú zachované prístupy k lesným pozemkom motorovými vozidlami.

C.III.1. Vplyvy na obyvateľstvo

počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce, iné vplyvy.

V riešení UPD obce Tuchyňa neboli navrhnuté žiadne návrhy, ktoré by mohli potenciálne ohroziť zdravotný stav obyvateľstva, narušovali kvalitu a pohodu života, alebo mali negatívne sociálno-ekonomické dopady.

Návrh riešenia predkladá viaceré návrhy, smerujúce k zlepšovaniu životného prostredia a zlepšovanie sociálnoekonomických podmienok života ľudí. Sú to predovšetkým návrhy v oblasti dopravy, technickej infraštruktúry, environmentálnej infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre oddych a rekreáciu a celý súbor opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia, zachovania kultúrnych a prírodných hodnôt.

Medzi pozitívne vplyvy na obyvateľstvo patria predovšetkým socioekonomické dôsledky riešenia návrhu ÚPN - O uspokojenie nárokov na bývanie, možnosť rekreácie, rozšírenie možnosti zamestnávania a zníženie dochádzky za prácou, v prípade, že sa naplnia deklarované zámery. Významný pozitívny vplyv na zdravotný stav obyvateľov predstavuje realizácia plošného odkanalizovania obce, kde sa zníži úroveň znečistenia podzemných a povrchových vôd so zdravotnými dopadmi.

Z negatívnych vplyvov na obyvateľstvo je možné uviesť dočasné zníženie pohody a kvality života pri realizácii zámerov výstavby, záber pozemkov s nelesnou drevinovou vegetáciou, lúkami, ktoré tvoria vidiecky kolorit obce. Taktiež ÚPN-O v blízkosti funkčnej plochy výroby nenavrhuje obytnú zástavbu. ÚPN-O predpokladá, že budú použité pri výstavbe zberného dvora a kompostárne technické riešenia a pri jeho prevádzkovaní dodržiavané technologické postupy, aby sa zabránilo negatívnemu vplyvu na okolie. Návrh ÚPN-O Tuchyňa neobsahuje riešenia, ktoré by v sebe niesli riziká ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, alebo narušovali pohodu a kvalitu života, resp. stav životného prostredia. Návrh ÚPN-O obsahuje riešenia zásobovania pitnou vodou, dobudovania technickej infraštruktúry, rozvoja bývania a výroby. Zároveň prináša návrhy ekostabilizačné opatrenia, ktoré z vyššie uvedeného hľadiska so sebou prinášajú celý rad pozitívnych riešení na skvalitnenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Do územného plánu obce sa premietajú zámery vyplývajúce zo záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

Proces pripomienkovania a hodnotenia ÚPN-O Tuchyňa má za úlohu zhodnotiť a následne minimalizovať resp. eliminovať všetky negatívne činnosti, ktoré by niesli zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, resp. by spôsobovali narušenie pohody a kvality života obyvateľstva alebo by mali vplyv na kvalitu dotknutých zložiek životného prostredia. Pri riešení jednotlivých plôch a najmä pri realizácii konkrétnych investičných zámerov je potrebné z hľadiska minimalizácie negatívnych vplyvov vychádzať už v predprojektovej i projektovej príprave z platnej legislatívy. Významným je najmä hodnotenie vplyvov navrhovaných činností v prípade splnenia parametrov činností v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z., dodržiavanie platných limitov územia, dodržiavanie regulatívov stanovených ÚPN obce Tuchyňa i všetkých príslušných legislatívnych predpisov.

C.III.2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Vzhľadom na typ geologického podložia sa nepredpokladajú osobitne závažné dopady vyplývajúce z navrhovaného funkčného a priestorového usporiadania a využívania územia. Pri umiestňovaní stavieb na navrhovaných funkčných plochách budú konkrétne podmienky geologických pomerov zisťované inžiniersko-geologickým prieskumom a jeho výsledky bude potrebné zohľadňovať pri zakladaní stavieb.

Je potrebné rešpektovať lokality s výskytom zosuvov a plochy ohrozené povodňami.

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt potenciálnych svahových deformácií. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Návrh ÚPN-O Tuchyňa nemá vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny a geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Vplyv na nerastné suroviny

Na území obce Tuchyňa sa neťažia žiadne nerastné suroviny, nenachádzajú sa tu žiadne výhradné ložiská nerastov ani ložiská vyhradených nerastov, z tohto hľadiska je hodnotenie uvedenej problematiky irelevantné.

Vplyv na geodynamické pomery

Na území obce Tuchyňa, kde sa počíta s realizáciou činnosti vymedzením nových funkčných plôch nie je dokumentovaný výskyt geodynamických javov, z hľadiska výskytu geodynamických javov územie je stabilné, preto nepredpokladáme naň vplyv.

C.III.3. Vplyvy na klimatické pomery

Rozsahom riešenia navrhovaných činností t.j. rozvojom funkčných plôch nedôjde k vplyvom na klimatické pomery, ktoré by boli priamo vnímateľné, alebo zaznamenateľné.

C.III.4. Vplyvy na ovzdušie

napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisii.

Nachádzajúcich sa mimo riešeného územia. Minimálny nepriaznivý vplyv na ovzdušie má automobilová doprava a s tým súvisiaca koncentrácia prízemného ozónu. Z hľadiska kvality ovzdušia budú nové objekty v území emitovať znečisťujúce látky do ovzdušia predovšetkým v dôsledku vykurovania budov a pohybom automobilov zabezpečujúcich ich dopravnú obsluhu. Odvod spalín od zdrojov vykurovania bude zabezpečený tak, aby boli splnené podmienky technickej prevádzky zariadenia a rozptylu škodlivín do ovzdušia. Prevádzka zdrojov znečisťovania ovzdušia bude v súlade s podmienkami súhlasu orgánu ochrany ovzdušia v zmysle zákona o ovzduší. Prevádzkovatelia objektov budú plniť povinnosti prevádzkovateľa zdroja znečisťovania ovzdušia v zmysle zákona o ovzduší a súvisiacich predpisov. Pri dodržaní legislatívnych podmienok bude príspevok k znečisteniu ovzdušia okolia nízky. Podmienky vypúšťania znečisťujúcich látok zabezpečia ich dostatočný rozptyl v atmosfére. Najvyššie hodnoty koncentrácie znečisťujúcich látok v okolí musia byť nižšie ako sú príslušné imisné limity.

Z posúdenia vplyvov na ovzdušie vyplýva:

z hľadiska predpokladaných vplyvov na kvalitu ovzdušia konštatujeme, že nie sú navrhované také funkcie a aktivity, ktoré by mali zásadný negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia, rozvojové lokality navrhnuté na funkciu výroba sú umiestnené dostatočnej vzdialenosti od obytného prostredia

C.III.5. Vplyvy na vodné pomery

Vplyvy na kvalitu a dostupnosť pitnej vody sa nepredpokladajú, v území je dostatok zdrojov na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, zásobovanie je realizované verejným vodovodom. Nebudú zmenené ani odtokové pomery jestvujúcich vodných tokov. Predpokladá sa výrazné zlepšenie ochrany povrchových a podzemných

vôd návrhom kanalizácie a odvedenie odpadových vôd z plánovanej výstavby do ČOV s vysokou účinnosťou čistenia odpadových vôd do obce Pruské.

C.III.6. Vplyvy na pôdne pomery a lesné pomery

Pri posúdení vplyvov návrhu ÚPN-O Tuchyňa na poľnohospodársku pôdu, predpokladáme, že za najväčší vplyv považovať záber poľnohospodárskej pôdy. Záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely sa týka 20 lokalít. Dochádza ajk záberu chránených pôd podľa vyhlášky 58/2013 Z.z. Napriek záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely, možno skonštatovať, že navrhované lokality sú navrhnuté v nadväznosti na zastavané územie a existujúcu infraštruktúru, teda nebude narušená ucelenosť honov, ani nedôjde k fragmentácii a izolácii poľnohospodárskej pôdy. Rozsah záberu poľnohospodárskej pôdy je primeraný. Predpokladáme, že stavebníci IBV časť pozemkov budú využívať ako záhradky na pestovanie poľnohospodárskych plodín.

V návrhu ÚPN-O Tuchyňa nedochádza k záberu lesnej pôdy, nepredpokladáme žiadne vplyvy.

C.III.7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.

Ohrozenie z navrhovanej územnoplánovacej dokumentácie z hľadiska biotopov a vzácnejších druhov rastlín a živočíchov spočíva v možnosti poškodzovania cenných mokraďových ekosystémov a brehových porastov v lokalite Ostrov, kde sa nachádzajú okrem biotopov rastlín aj biotopy živočíchov, hniezdiská vtáctva, na ktoré nevyhnutný ruch, spojený s rekreačným využívaním bude mať stály vplyv. Pôvodnú flóru územia ohrozujú agresívne invázne druhy rastlín, ktoré sa šíria pozdĺž vodných tokov a antropogénnych koridoroch (cesty...). Riziko poškodzovania domácej flóry spočíva tiež v nedostatočnej znalosti o biológii týchto rastlín a ich úmyselné vysadzovanie v rekreačných lokalitách, odkiaľ sa môžu nekontrolovateľne šíriť do voľnej prírody a predstavovať ohrozenie zachovalých biotopov. Vzhľadom na vzdialenosť väčšiny významných prírodných ekosystémov od novo navrhovaných lokalít podľa návrhu územného plánu nie je predpoklad priameho negatívneho ovplyvnenia celkového genofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia. Celkové stanovenie rozsahu zásahov do biotopov a zásahov do porastov drevín bude potrebné konkretizovať pre každú stavbu či činnosť osobitne v zmysle platných legislatívnych predpisov. V prípade, že na dotknutých plochách sa vyskytujú biotopy európskeho alebo národného významu, alebo predstavujú lokality výskytu chránených druhov rastlín alebo živočíchov, zásah do týchto lokalít je možný len v súlade s podmienkami zákona o ochrane prírody a krajiny. Ak bude pri výstavbe potrebný výrub stromov mimo les, bude potrebné žiadať súhlas orgánu ochrany prírody v zmysle § 47 ods. 3 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

C.III.8 Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Zmení sa bezprostredné okolie zastavaného územia, kde dôjde k záberu plochy pre IBV doteraz voľného územia, ktoré má v súčasnosti poľnohospodársky charakter. Krajinný obraz bude ovplyvnený tiež budovaním bytových domov a plochami výroby.

Urbanizované územia sa viac posilnia v priečnom smere, v smere skompaktovania urbanizovanej štruktúry v katastri obce. Realizácia dopravnej a technickej infraštruktúry v krajine bude nevyhnutným sprievodným javom pre naplnenie hlavných cieľov riešenia. Prejaví sa hlavne v zastavaných územiach ako intenzifikačný faktor.

Navrhované rozvojové lokality sú lokalizované v nadväznosti na zastavané územie, teda nedôjde k významným zmenám v štruktúre krajiny, ani jej scenériu a k jej fragmentácii. Z hľadiska vplyvov na krajinu nie sú predpokladané významné negatívne vplyvy

C.III.9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

napr. na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislú európsku sústavu chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti, na územný systém ekologickej stability.

Vzhľadom na rozsah plánovanej činnosti sa nepredpokladá významný priamy ani nepriamy vplyv na chránené územia.

Predmetnou činnosťou nedôjde k ovplyvneniu predmetu ochrany území Natura 2000, vzhľadom na to, že sa v riešenom území nenachádza. Prvky RÚSES zadefinované v RÚSES okresu Ilava navrhovanou činnosťou dotknuté nebudú.

Negatívny vplyv na prvky ÚSES sa nepredpokladá.

Vplyvy na chránené stromy sa nepredpokladajú vzhľadom na to, že v území sa nenachádzajú.

NATURA 2000

V riešenom území nie sú evidované územia európskeho významu ani chránené vtáčie územia,

Preto sa vplyv na ne nepredpokladá.

C.III.10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Návrh rešpektuje ochranu kultúrnych pamiatok a archeologických lokalít v súlade s príslušnými legislatívnymi normami. Zároveň sú navrhované opatrenia na zlepšenie súčasného stavu v tých lokalitách, kde súčasné využívanie územia spôsobuje devastáciu cenných kultúrohistorických priestorov.

Navrhované riešenie návrhu ÚPN-O Tuchyňa vytvára predpoklady pre zabezpečenie ochrany historických, umelecko-historických, urbanistických a architektonických hodnôt prostredia i objektov zapísaných v ÚZPF, vhodných na zápis do ÚZPF, prípadne do Evidencie pamätihodností obce a tiež legislatívne nechránených. Ochrana archeologických nálezísk a ich pamiatkových hodnôt pri realizácii plánovanej výstavby bude zabezpečená v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu formou záchranného archeologického výskumu s dostatočným časovým predstihom.

Pri realizácii plánovanej výstavby bude nevyhnutné zabezpečiť ochranu pamiatkových hodnôt na riešenom území v zmysle príslušných ustanovení zákona o ochrane pamiatkového fondu. Ku každej pripravovanej stavebnej činnosti na posudzovanom území je potrebné vyžiadať v zmysle pamiatkového zákona vyjadrenie dotknutého orgánu štátnej správy, ktorý určí spôsob ochrany evidovaných a potenciálnych archeologických nálezísk a nálezov.

Vplyvy na kultúrne, historické pamiatky a archeologické náleziská sa nepredpokladajú.

C.III.11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Nie sú identifikované, nepredpokladajú sa žiadne vplyvy.

C.III.12. Iné vplyvy

Nepredpokladajú sa.

C.III.13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Strategický dokument ÚPN-O je spracovaný v súlade s ustanoveniami zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) a vyhlášky č. 55/ 2001 Z. z. o ÚPP a ÚPD. V zmysle § 11, odst. 5, písm. c); d) stavebného zákona je cieľom riešenia ÚPN-O okrem iného stanoviť aj: zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územného systému ekologickej stability a tvorby krajiny vrátane plôch zelene, zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov a významných prvkov krajiny.

Územný plán obce (ÚPN-O) Tuchyňa nenavrhuje zásadnú zmenu v usporiadaní a využívaní územia obce, naopak v princípe nadväzuje na založené funkčné a priestorové usporiadanie a trendy v kontexte s hlavnými cieľmi a požiadavkami „Zadania pre vypracovanie ÚPN-O Tuchyňa“. ÚPN-O smeruje rozvoj obce na nové rozvojové plochy spôsobom, aby kontinuálne nadväzovali na existujúce zastavané územie a boli v nich

vytvorené kvalitné väzby na súčasnú urbanistickú štruktúru obce. Cieľová urbanistická štruktúra sa tak stane kompaktnou, s dobrými dostredivými väzbami na centrálnu polohu sídla – centrum obce s koncentráciou potrebného občianskeho vybavenia a tiež s väzbou na aglomeračné centrum Trenčín. Okrem vytvárania nových rozvojových plôch s učenou reguláciou rozvoja, umožňuje urbanizáciu aj ťažšie dostupných plôch z pohľadu systémového zabezpečenia dopravných väzieb a napojenia sa na verejné trasy technického vybavenia územia, ale veľmi žiadanou vlastníkmi z pohľadu zhodnocovania pozemkov vytvárania podmienok pre bývanie na plochách záhrad naviazaných na existujúce stavby pre bývanie (rodinné domy).

Návrhom priestorových zásad a regulatívov pôdorysného a výškového usporiadania zástavby na rozvojových plochách ÚPN-O zabezpečí vyšší poriadok v organizácii územia aj jeho kultiváciu v prospech vyššej kvality bývania a tým aj atraktívnosti tejto obce ako migračného cieľa či stabilizačného prvku v regióne.

Prehľad relevantných právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov: č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon); č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.; vyhláška č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách; č. 326/2005 Z. z. zákon o lesoch; č. 251/2012 Z. z. zákon o energetike; č. 364/2004 Z. z. zákon o vodách, č. 137/2010 Z. z. o ovzduší, č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; ... Na základe záverov a výsledkov prerokovania ÚPN-O Tuchyňa a v zmysle zákona č. 24/2005 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, budú výsledné odporúčania premietnuté do ÚPN-O Tuchyňa.

C.IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov ÚPN-O Tuchyňa v záväznej časti. Opatrenia boli spracovateľom ÚPN-O dopracované a doplnené zo stanovísk, ktoré boli zaslané k oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu ÚPN-O Tuchyňa. Do návrhu územného plánu sú zapracované ekostabilizačné opatrenia na zlepšenie životného prostredia ako aj ekologickej stability, ktoré vyplynuli z MÚSESU, ktorý bol spracovaný pre pozemkové úravy k.ú. Tuchyňa a postačoval pre spracovanie ÚPN-O Tuchyňa. Krajinnoeologický plán pre obce Tuchyňa nebol spracovaný. Predkladané návrhy a opatrenia sú predpokladom k vytvoreniu podmienok pre krajinnoeologicky optimálne využitie územia. Pod krajinnoeologickou optimálnou funkčnou štruktúrou rozumieme vytvorenie takého systému, ktorý je schopný zosúladiť požiadavky spoločenského rozvoja s potrebami ochrany prírody a prírodných zdrojov, a pritom je schopný udržať ekologickú stabilitu.

Z pohľadu posúdenia vplyvov na životné prostredie tieto opatrenia môžeme považovať za dostačujúce.

ÚPN-O na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov doporučuje v ďalšom stupni projektovej dokumentácie pre výrobnú zónu a jej jednotlivé prevádzky nasledovné opatrenia:

- V rámci územného konania doplniť údaje o hluku z prevádzky a jeho dopadu na najbližšiu obytnú zástavbu, resp. iné priestory s dlhodobým pobytom osôb podľa požiadaviek zákona č. 355/2007 Z. z. a vykonávacích predpisov.
- Navrhnuť riešenie izolačnej zelene, ktorá by mohla pozitívne ovplyvniť začlenenie stavby do územia a tiež zlepšiť ochranu obyvateľov pred zvýšeným hlukom a emisiami z navrhovanej činnosti.
- V priebehu výstavby postupovať podľa stavebného zákona a zabezpečiť pravidelnú kontrolu dodržiavania stavebných postupov podľa projektovej dokumentácie.
- Pri stavebných prácach zabezpečiť plnenie podmienok nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.
- Pri samotnej realizácii stavby používať stavebné stroje v dobrom technickom stave, opatrené predpísanými krytmi pre zníženie hluku, maximálne obmedziť prašnosť pri stavebných prácach a doprave, pre prípad vzniku havarijného úniku nebezpečných látok mať pripravené prostriedky pre rýchly zásah a elimináciu vplyvu nebezpečných látok na životné prostredie.
- Pri výstavbe a prevádzke zariadenia je potrebné dodržiavať platné právne predpisy odpadového hospodárstva, najmä:

- Dodržiavať vyhlášku MŽP SR č. 125/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spracovaní starých vozidiel a o niektorých požiadavkách na výrobu vozidiel.
- Dodržiavať vyhlášku MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov s dôrazom na § 22 Zhromažďovanie odpadov.
- Dodržiavať vyhlášku MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov.
- Počas výstavby a prevádzky rešpektovať zákonné predpisy o ochrane prírody, ochrane zdravia, ochrane pred požiarimi, o nakladaní s odpadmi a odpadovými vodami.
- Zabezpečiť vydanie všetkých potrebných súhlasov podľa § 7 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o odpadoch).
- Zabezpečiť spracovanie a schválenie potrebných prevádzkových dokumentov (Prevádzkový poriadok, Havarijný plán, atď.).

Prehľad navrhovaných opatrení:

Ekostabilizačné opatrenia smerujúce k zachovaniu prírodných a krajinárskych hodnôt územia, prvkov ÚSES, biotopov európskeho a národného významu, chránených území a druhov

- zachovať a zvýrazniť biologické a krajinárske hodnoty územia,
- dôsledne rešpektovať pri antropogénnych aktivitách v krajine zachovanie a zlepšovanie ekologickej siete prvkov ÚSES, eliminovať existujúce bariéry, v prípade potreby realizovať zmierňujúce opatrenia,
- zachovávať charakteristické znaky regionálnych a lokálnych špecifik, krajinný svojráz, originalitu a neopakovateľnosť,
- špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov,
- kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne,
- aplikácia organických hnojív a vápnenia za účelom optimalizácie živinového režimu,
- zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov,
- eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak, aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality,

Ekostabilizačné opatrenia z hľadiska zmiernenia vplyvu poľnohospodárskej výroby na krajinu

- zachovať poľnohospodársku výrobu z dôvodu zachovania typického krajinného rázu a existujúcej biodiverzity druhov,
- erózne ohrozené svahy využívať výlučne na pestovanie plodín s vysokou protieróznou účinnosťou, resp. previesť tieto plochy na intenzívne trvalé trávne porasty,
- zatravníť miesta sústredeného odtoku povrchových vôd na veľkoplošných orných pôdach (úvaliny so začínajúcou ryhovou eróziou),
- zamedziť sukcesii a zarastaniu lúk a v maximálnej miere uplatňovať tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov (kosenie, pasenie),
- realizovať pravidelné spásanie alebo kosenie trávnych porastov,
- lesohospodársku činnosť vykonávať podľa programu starostlivosti o lesy,

Ekostabilizačné opatrenia z hľadiska ochrany abiotických zložiek

- v lesných porastoch s vysokými sklonmi svahov používať citlivé ťažobné postupy, nepovoliť holoruby, zamedziť obnažovanie pôdy,
- zabezpečiť erózne ohrozené plochy hlbokokoreniacimi druhmi rastlín,
- optimalizovať využívanie pôdneho fondu, na vyšších sklonoch pestovať plodiny s vysokou protieróznou účinnosťou, resp. trvalé porasty krmovín na ornej pôde,
- technicky sanovať výmole a erózne ryhy, doplniť vegetačnými opatreniami.

Návrhy ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany rastlinstva a živočíšstva

- udržať čo najväčšiu rozmanitosť biotopov, zachovať prirodzené kosienkové a pasienkové biotopy (kosenie, pasenie), podporovať tradičné formy hospodárenia v území,

- odstraňovať nálety drevín a tým zabrániť zarastaniu lúčnych biotopov,
- zachovávať prirodzené lesné porasty s prirodzeným drevinovým zložením,
- zabezpečiť ochranu brehových porastov,
- obmedziť, alebo úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov,
- vylúčiť akékoľvek vypaľovanie trávnych porastov, medzí, pasienkov a pod.,
- odstrániť potenciálne zdroje znečistenia tokov (skládky, nezabezpečené poľné hnojiská),
- kosenie lúk realizovať v období po vyvedení a osamostatnení mláďať, pri mechanizovanom kosení väčších plôch postupovať zásadne od stredu záhona k jeho okraju (ochrana zveri), tradičné obhospodarovanie lúčnych porastov,
- pre ochranu zoocenóz v lesných komplexoch najmä vytvárať a udržiavať rôznorodé a rôznoveké lesné porasty, využívať pri obnove porastov prirodzené zmladenie a dodržiavať ďalšie navrhované opatrenia na stabilizáciu a ochranu lesných porastov,
- udržiavať mimolesnú stromovú a krovinnú zeleň na neprodučných plochách, plochách postihnutých eróziou, potenciálnych erózných plochách, medziach a pod.,
- monitorovať výskyt inváznych a expanzívnych druhov, zabrániť ich rozširovaniu v území.

Navrhované opatrenia na ochranu ovzdušia

- pri ochrane ovzdušia postupovať v zmysle hľadiska ochrany ovzdušia upozorňuje na skutočnosť, že k dopracovanej zmene územného plánu je potrebné požiadať o stanovisko (§ 26 ods. 3 písm. r) zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení zákona č. 318/2012 Z. z. a zákona č. 180/2013 Z. z.) o ochrane ovzdušia a naň nadväzujúcich legislatívnych predpisov v spolupráci s miestnou štátnou správou na úseku ochrany ovzdušia,
- k zlepšeniu kvality ovzdušia rovnako prispieva postupné nahradzovanie pevných a kvapalných vykurovacích palív environmentálne vyhovujúcejším médiom – zemným plynom, prípadne elektrickou energiou,
- získavania tepla cez kolektory, tepelné čerpadlá, ekologické spaľovanie drevnej hmoty
- zamedzenie vypaľovania porastov, spaľovania biologických odpadov,
- zvyšovanie kvality dopravnej siete jej bezprašnou úpravou alebo obnovovanie vozoviek s bezprašným povrchom a pravidelná údržba (aj čistenie po zimnom posype).

Navrhované opatrenia na zmiernenie negatívnych dopadov hluku a zápachu

- stacionárne zdroje hluku (výrobné prevádzky) neumiestňovať v blízkosti citlivých oblastí a obytných zón,
- pachové látky musia dosahovať takú úroveň aby nespôsobili obťažovanie obyvateľstva a nenarúšali jeho kvalitu života,
- realizáciou izolačnej zelene pozostávajúcej z kombinácie vysokej, nízkej i strednej (krovinatej) zelene (6 m široký pás umožňuje znížiť hladinu hluku o 1dB) popri komunikáciách a výrobných územiach,
- zmenou organizácie dopravy vrátane uplatnenia tzv. skľudnených komunikácií.

Navrhované opatrenia pre odpadové hospodárstvo na minimalizáciu vzniku odpadov

- zber papiera za účelom jeho ďalšieho zhodnotenia a využitia,
- zber skla za účelom jeho ďalšieho zhodnotenia a využitia,
- zber objemového odpadu za účelom rôzneho využitia podľa jeho charakteru ,
- zber PET fliaš za účelom ďalšieho zhodnotenia,
- zber a aj spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu hlavne z údržby plôch verejnej obecnej zelene,
- zber nebezpečného odpadu, za ktorý sa považujú akumulátory, batérie, žiarivky atď.,
- pri nakladaní s odpadmi je potrebné postupovať v zmysle záväznej a smerne časť POH Trenčianskeho kraja a na roky 2015 až 2020.
- Vypracovať POH obce Tuchyňa

C.V. Porovnanie variantov zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu (vrátane porovnania s nulovým variantom)

V. 1. Súbor kritérií a určenie ich dôležitosti pre výber optimálneho variantu

Cieľom hodnotenia je vybrať optimálne riešenie v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. V tejto úrovni územnoplánovacej dokumentácie možno stanoviť zásady pre výber kritérií pre tieto hodnotenia. Kritériá vychádzajú z požiadaviek trvalo udržateľného rozvoja, ktorý označuje formu takého spoločenského rozvoja, ktorý zohľadňuje a rešpektuje prírodné podmienky.

V tejto úrovni spracovania územnoplánovacej dokumentácie (návrh) nemožno definovať konkrétne kvantifikovateľné kritériá pre hodnotenie vplyvov. Pri hodnotení návrhu riešenia sme navrhli preferovať tieto oblasti a kritériá:

- predpokladané vplyvy na geologické pomery,
- predpokladané vplyvy na miestnu klímu a ovzdušie,
- predpokladané vplyvy na hydrologické pomery a kvalitu vôd,
- predpokladané vplyvy na pôdu,
- predpokladané vplyvy na chránené územia prírody a prírodné zdroje,
- predpokladané vplyvy na prvky územného systému ekologickej stability,
- predpokladané vplyvy na obyvateľstvo, vrátane zdravia,
- vplyv riešenia na krajinný obraz územia,
- predpokladané vplyvy na kultúrne a historické pamiatky.

Problematiku hodnotenia optimálneho variantu je jednoznačné vzhľadom nato, že pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie bol stanovený nulový variant a variant 1 ako jediný posudzovaný.

V. 2. Porovnanie variantov

Nulový variant

Okrem Nulového variantu obsahuje Správa o hodnotení Variant 1 ako jediný posudzovaný variant.

Nulový variant v prípade obce Tuchyňa by predstavoval nespracovávanie územnoplánovacej dokumentácie, čo by pre obec znamenalo, že obec nebude mať dokument, ktorý by usmerňoval a koordinoval všetky činnosti v rámci katastrálneho územia obce.

Ako vyplýva z ustanovenia §1 zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej stavebný zákon), základným cieľom územnoplánovacej dokumentácie obce je podľa sústavne a komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia, určiť jeho zásady, navrhnuť vecnú a časovú koordináciu činnosti ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie utvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.

Z tohto dôvodu je nulový variant najmenej výhodný.

Variant 1 – riešenie ÚPN-O v rozsahu posudzovaného oznámenia

Hlavným strategickým cieľom obce Tuchyňa je vytvorenie podmienok pre zabezpečenie udržateľného rozvoja obce, čo znamená, že Tuchyňa má ambície byť sídlom, v ktorom sú permanentné zaistené predpoklady pre sústavnú optimalizáciu životných podmienok trvalo bývajúceho obyvateľstva ako i jeho návštevníkov s prihliadnutím na rešpektované prírodné a historické danosti prostredia obce.

Koncepcia priestorového usporiadania je založená na princípe komplexnosti riešenia územia obce, vrátane vzájomných väzieb a širších súvislostí. Vychádza z poznania existujúceho stavu územia, problémov, požiadaviek a potrieb, ktoré je potrebné z krátkodobého a dlhodobého hľadiska riešiť.

Koncepcia rozvoja obce sa orientuje na rozvoj všetkých funkčných zložiek tvoriacich územie obce a to hlavne plôch pre bývanie, navrhuje doplnenie urbanistickej štruktúry obce o nové plochy občianskej vybavenosti,

výroby, športu, rekreácie, zelene, čím sa kladie dôraz na zachovávanie plošne rovnomerného a funkčne vyváženého rozvoja obce.

Do územného plánu obce sa premietajú zámery vyplývajúce z ÚPN VUC Trenčianskeho kraja. Hlavné ciele riešenia ÚPN – O Tuchyňa definuje schválené Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O Tuchyňa, v kapitole „Hlavné ciele rozvoja územia“ vyjadrujúce rozvojový program obstarávateľa: Na základe tohto dokumentu možno z hľadiska potrieb územného plánu ako hlavné ciele v rozvoji územia obce uviesť nasledovné:

- Návrh komplexného územného rozvoja obce na obdobie cca 15 rokov, návrhovým obdobím je stanovený rok 2030.
- Harmonický rozvoj všetkých zložiek osídlenia – bývanie, výroba a zotavenie s ohľadom na aglomeračné väzby s mestom Ilava a obcou Pruské a podpora spoločných záujmov v rozvoji územia s obcou Pruské a proporčný rozvoj sídelných väzieb (kompozičných, prevádzkových, infraštruktúrnych).
- Zachovanie originality a špecifika obce, vidieckeho charakteru hmotovo-priestorovej štruktúry
- Formovanie obrazu sídla tak, aby bol zachovaný a rozvíjaný jeho špecifický krajinný rámec.
- Zosúladenie individuálnych a verejných záujmov v rozvoji územia obce, odstránenie blokačných javov v rozvoji územia cez definovanie verejného záujmu a verejnoprospešných stavieb.
- Definovanie funkčných území, resp. ich častí - funkčno-priestorových jednotiek a stanovenie zrozumiteľných regulatívov rozvoja resp. reštrukturalizácie (funkčnej a priestorovej) prípustných, obmedzených a zakázaných funkčných využívaní plôch a určenie zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie, tvorbu územného systému ekologickej stability, ochranu krajiny, vrátane plôch zelene, prírodných zdrojov, kultúrohistorických hodnôt a významných krajinných prvkov.

Schválený ÚPN-O bude v určenom rozsahu záväzným podkladom v následných územnoplánovacích procesoch a v povoľovacích procesoch (územné plány zón, územné rozhodnutia, stavebné povolenia). Územný plán ako strategický dokument je priestorovým priemetom stratégie rozvoja do územia a nástroj priestorového riadenia. Z tohto dôvodu je jedným z cieľov aj vytvorenie účinného, jednoznačného a pre všetkých účastníkov územno-plánovacieho procesu zrozumiteľného dokumentu, ktorým sa riadi územný rozvoj mesta.

V rámci tvorby rozvojovej koncepcie obce bola analyzovaná doterajšia platná územnoplánovacia dokumentácia obce:

Rozvoj obce Tuchyňa sa doposiaľ riadil Územným plánom zóny – ÚPN-Z obce Tuchyňa z roku 1994, hlavný riešiteľ LV Projekt, Ing. arch. Viliam Leszay Považská Bystrica. Dokument nebol aktualizovaný ani raz počas jeho platnosti, neboli doň premietnuté zmeny z titulu výrazne odlišných spoločenských, ekonomických či legislatívnych podmienok. Taktiež sa doň nepremietli väzby z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je ÚPN VUC Trenčianskeho kraja vrátane jeho zmien a doplnkov č. 1/2004 a č. 2 (AŽ projekt, Krumpolcová a kol., 1998, 2004).

Obstaranie nového územného plánu obce bolo nevyhnutnosťou a aj povinnosťou obstarávateľa, aby bolo možné zákonne riadiť a regulovať územný rozvoj obce a reagovať na aktuálne rozvojové procesy vyvolané aj zmenou vlastníckych vzťahov a aktuálnymi požiadavkami samosprávy, vlastníkov pozemkov a potenciálnych investorov v území.

ÚPN-O nadväzuje na základné rozvojové urbanizačné smery a tendencie určené existujúcim územným plánom, zahŕňa v riešení akceptované nové rozvojové územia, v ktorých už pokračuje následná územnoplánovacia a projektová činnosť (dokumentácia pre územné rozhodnutie) alebo už boli overené územnoplánovacími podkladmi (urbanistické štúdie), ktoré vedenie obce priebežne obstaralo.

Návrh riešenia ÚPN-O reviduje už neaktuálne predstavy o rozvoji obce (v dôsledku ekonomických zmien a zmien vlastníckej štruktúry) a tiež vytvára celkom nové možnosti rozvoja územia s ohľadom na aktuálne potreby obce a podporuje ochranu prírodného prostredia v riešenom území.

V riešení nového územného plánu sú rešpektované a rozvíjané tieto širšie vzťahy a súvislosti:

- Tuchyňa je samostatnou obcou vidieckeho charakteru, s územným potenciálom pre rozvoj obytnej funkcie,
- obec je napojená na štátnu cestu II 507/ v trase Trenčín – Púchov ,

- väzba na podhorie Bielych Karpát s možnosťou turistiky a cykloturistiky,
- blízkosť letiska Slávnica limituje územný rozvoj v obci z titulu existencie ochranných pásiem.

Urbanistická koncepcia reaguje na potreby a vzťahy širšieho územia a naopak v rámci vlastného rozvojového potenciálu zhodnocuje nevyužívané plochy, kultivuje obec a formuje kvalitné miesto na bývanie v dobrej väzbe na komplexnú regionálnu vybavenosť.

Priestorové usporiadanie obce tiež výrazne ovplyvnili prírodné a klimatické podmienky, charakter morfológického profilu a prítomnosť vodného toku. Obec má dosiaľ zachovanú pôvodnú vidiecku priestorovú štruktúru. Aktuálny rozvoj na nových plochách sa realizuje v návaznosti na zastavné územie a najmä na základe ponuky potenciálnych stavebných pozemkov, realizoval sa rastlým spôsobom vo väzbe na existujúce urbanizované plochy a nevytárali sa excentrické miesta, ktorým by chýbala väzba na súčasné urbanizované územie.

Pri návrhu urbanistickej koncepcie bolo potrebné rešpektovať už začaté procesy reparcelácie pozemkov a ich začatej prípravy na stavebné využitie, mnohé mali vydané územné rozhodnutia resp. boli začaté konania v tomto smere. Zastavané územie sa sústredene rozvíjalo okolo hlavnej kompozičnej osi, ktorou je cesta III. triedy č.1922, prechádzajúca obcou v tvare nepravidelného písmena „S“.

Hlavnú kompozičnú os dopĺňa prírodná kompozičná línia - vodný tok Tovarský potok. V juhovýchodnej časti obce tečie súbežne s cestou, v severozápadnej časti vytvára sekundárnu rozvojovú os. Návrh rozvoja obce nadväzuje na historicky rozvíjanú prístavnú zástavbu a nové plochy pre výstavbu koncipuje pozdĺž osi - cesty, ktorá vedie v smere z juhovýchodu na severozápad smerom do obce Mikušovce. Centrum Tuchyne má výhodnú, pokojnú polohu -- nachádza sa približne v strede zastavaného územia napravo od cesty III/1922. Je tu sústredená občianska vybavenosť obce: obecný úrad, pošta, kultúrny dom s tanečným kolom a malým parčíkom, požiarna zbrojnica, kaplnka. Po ľavej strane cesty leží reštaurácia a areál materskej školy.

V závere zastavaného územia sa nachádza areál bývalého poľnohospodárskeho družstva, v ktorom sú v súčasnosti okrem poľnohospodárskej výroby umiestnené aj výrobné prevádzky.

ÚPN-O smeruje rozvoj obce na nové rozvojové plochy spôsobom, aby kontinuálne nadväzovali na existujúce zastavané územie a boli v nich vytvorené kvalitné väzby na súčasnú urbanistickú štruktúru obce. Okrem vytvárania nových rozvojových plôch s učenou reguláciou rozvoja, umožňuje urbanizáciu aj ťažšie dostupných plôch z pohľadu systémového zabezpečenia dopravných väzieb a napojenia sa na verejné trasy technického vybavenia územia, ale veľmi žiadanou vlastníckmi z pohľadu zhodnocovania pozemkov vytvárania podmienok pre bývanie na plochách záhrad naviazaných na existujúce stavby pre bývanie (rodinné domy).

Návrhom priestorových zásad a regulatívov pôdorysného a výškového usporiadania zástavby na rozvojových plochách ÚPN-O zabezpečí vyšší poriadok v organizácii územia aj jeho kultiváciu v prospech vyššej kvality bývania a tým aj atraktívnosti tejto obce ako migračného cieľa či stabilizačného prvku v regióne.

Riešením ÚPN-O sa v formujú prevládajúce funkčné územia v urbanizovanej časti obce a to obytné územie, rekreačné územie, výrobné územie, zmiešané územie.

V obci prevláda obytné územie. Pôvodná zástavba v obci sa viazala takmer výlučne na rozvoj bývania v rodinných domoch. Jedná sa o plochy, ktoré sú určené pre obytné stavby a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia (garáže, základné občianske vybavenie, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská).

Najviac nových rozvojových plôch je určených pre rozvoj bývania a to formou HBV a IBV. Jedná sa v o bývanie v rodinných domoch s prevahou bývania v izolovaných rodinných domoch v kompaktnej uličnej zástavbe. Forma hromadnej bytovej výstavby je sústredená pri ihrisku a na konci zastavaného územia smerom do obce Mikušovce. Existujúce plochy bývania, ktoré sú formované ako uličná zástavba, s výnimkou hlavného prietahu obcou, majú poddimenzované uličné koridory a chýbajúce plochy pre nevyhnutnú vybavenosť ako sú detské ihriská a športoviská pre najnižšie vekové kategórie s minimálnou dochádzkovou vzdialenosťou a chýbajúce plochy pre statickú dopravu viazanú na obytné lokality (ulice).

Plochy pre bývanie

Hlavná organizačno-prevádzková os obce je viazaná na hlavný prieťah obcou viaže okrem plôch pre bývanie aj viaceré služby integrované na týchto plochách alebo v rámci rodinných domov.

Pre občiansku vybavenosť je potrebné zabezpečiť prístup zákazníkov za týmito službami a vytvoriť plochy pre statickú dopravu pre zákazníkov aj zamestnancov.

Výrobné územie

Nachádza sa tu liehovar, pestovateľská pálenica, Roľnícke podielnícke družstvo, predajne potravín a zmiešaného tovaru, bar, pohostinstvo, krajčírka dielňa, autoservis, predaj a servis PC techniky, video služba, autodoprava, predajňa profesionálneho náradia a strojov, strojárka výroba

Poľnohospodárska výroba v obci predstavuje sústredenú prvovýrobu, živočíšnej výroby, skladov v severozápadnej časti obce. Z hľadiska územnotechnických podmienok sa v rámci ÚPN obce Tuchyňa, predpokladá s využitím areálu na funkciu zmiešanú. V rámci návrhového obdobia neuvažujeme o rozšírení poľnohospodárskej výroby, plochy areálu budú postupne transformované na inú funkciu a to nezávadnú výrobu a skladové priestory.

Návrh uvažuje s umiestnením poľnohospodárskej výroby- rodinnej farmy so zameraním na chov oviec.

Rekreačné územie

UPN - O rozvíja plochy pre šport

Rekreačné územie je naviazané na zastavané územie obce a zároveň na plochy krajiny a jej hodnotné prvky. Zabezpečuje každodennú rekreáciu resp. športové vyžitie pre obyvateľov obce aj pre obyvateľov krajského mesta a centra tejto aglomerácie Trenčín, prevažne dennú a čiastočne víkendovú rekreáciu.

Podstatnou časťou rekreačného územia sú prírodné prvky, ako je zeleň najmä sprievodná zeleň vodných tokov, lesy, zeleň záhradkárskeho osád, trávnaté plochy, kroviny.

Krajinné prvky a systémy

Nezastavaná územie obce s prevahou prírodných prvkov:

- Plochy zelene všetkého druhu mimo zastavaného územia obce - sú to plochy prevažne poľnohospodársky využívaných plôch s trvalým trávnatým porastom, lúk a pod.
- Plochy ornej pôdy - tvoria plochy polí, evidovanej kultúry ornej pôdy výhradne poľnohospodársky využívaných plôch na pestovanie poľnohospodárskych plodín.
- Plochy lesov - ktoré tvoria plochy evidovanej kultúry les a lesná pôda výhradne lesohospodársky využívaných plôch.
- Plochy vodných tokov .

Z hľadiska posúdenia vplyvov Návrhu ÚPN - O Tuchyňa na geologické a geomorfologické pomery, nerastné suroviny, geodynamické javy sa nepredpokladajú žiadne významné vplyvy.

Z posúdenia vplyvov Návrhu ÚPN - O Tuchyňa na klimatické pomery ako aj kvalitu ovzdušia nepredpokladáme významné vplyvy. Minimálny nepriaznivý vplyv na ovzdušie má automobilová doprava a s tým súvisiacia koncentrácia prízemného ozónu. V návrhu ÚPN - ie sú navrhované také funkcie a aktivity, ktoré by mali zásadný negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia. Rozvojové plochy navrhnuté na funkciu výroba sú situované mimo zastavaného územia resp. v dostatočnej vzdialenosti od obytného územia. Poľnohospodársku živočíšnu prvovýrobu predstavuje hospodársky dvor s chovom kráv cca 50 ks., Dvor je situovaný mimo zastavaného územia obce mimo kontaktu s obytným územím. Na poľnohospodárskom podielníckom družstve Tuchyňa je utlmená živočíšna výroba. Pásmo hygienickej ochrany bolo stanovených na 50 m. Pri dodržaní ochranného pásma nepredstavuje zdroj zápachu, hluku znečistenie životného prostredia. Návrh uvažuje s umiestnením poľnohospodárskej výroby- rodinnej farmy so zameraním na chov oviec, lokalita sa nachádza mimo obce.

Posúdenia vplyvov na ovzdušie vyplýva:

- z hľadiska predpokladaných vplyvov na kvalitu ovzdušia konštatujeme, že nie sú navrhované také funkcie a aktivity, ktoré by mali zásadný negatívny vplyv na kvalitu ovzdušia,

- rozvojové lokality navrhnuté na zmiešanú funkciu, v ktorom je umiestnená funkcia výroby v areáli PD a navrhovaná čerpacia stanica pohonných hmôt sa nachádzajú mimo zastavaného územia mimo zastavaného územia resp. v dostatočnej vzdialenosti od obytného územia. V čase spracovania ÚPN obce nie je možné predpokladať druh a charakter potenciálnych výrobných prevádzok a zariadení t. z. zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Z hľadiska posúdenia vplyvov Návrhu ÚPN - O Tuchyňa na hydrologické pomery, kvalitu podzemných a povrchových vôd ako aj vodné zdroje sa nepredpokladajú významnejšie vplyvy.

Pri posúdení vplyvov Návrhu ÚPN - O Tuchyňa na poľnohospodársku pôdu, možno za najväčší vplyv považovať záber poľnohospodárskej pôdy. Použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v rámci návrhu ÚPN obce Tuchyňa predstavuje záber pôdy s celkovou rozlohou 29,0867 ha z toho 23,9565 ha poľnohospodárskej pôdy pre udelenie súhlasu § 13 zákona 220/2004 Zb, na ostatnú výmer upoľnohospodárskej pôdy bol udelený súhlas v predchádzajúcej územnoplánovacej dokumentácii.

Rozsah záberu poľnohospodárskej pôdy je primeraný.

Pri posúdení vplyvov Návrhu ÚPN - O Tuchyňa na chránené územia, územia NATURA 2000, prvky ÚSES ako aj prírodné zdroje, možno skonštatovať, že návrh ÚPN plne rešpektuje prvky nadregionálneho a regionálneho územného systému ekologickej stability a aj prírodné zdroje. Navrhované funkčné vyžitie nebude mať zásadný vplyv na chránené územia CKO Biele Karpaty ani na prvky ÚSES biocentrá a biokoridry. Za negatívny vplyv možno považovať likvidáciu nelesnej drevinnej vegetácie pri revitalizácii PTovarského potoka. Z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo a zdravie nebude mať návrh ÚPN –O Tuchyňa negatívny vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravie. Socioekonomický rozvoj súčasne bude postačujúci na zachovanie pracovných príležitostí a tým aj na pozitívny demografický vývoj. V návrhu neboli navrhnuté riešenia, ktoré by potenciálne mohli ohroziť zdravotný stav obyvateľstva, zhoršovali stav životného prostredia, narušovali kvalitu a pohodu života, alebo mali negatívne sociálno-ekonomické dopady.

Návrh riešenia predkladá viaceré návrhy, smerujúce k zlepšovaniu životného prostredia a zlepšovanie sociálnoekonomických podmienok života ľudí. Sú to predovšetkým návrhy v oblasti dopravy, technickej infraštruktúry, environmentálnej infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre oddych a rekreáciu a súbor opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia. Negatívne dopady niektorých nevyhnutných činností eliminuje navrhnutými opatreniami, čo vytvára podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj.

Nepredpokladajú závažné dopady vyplývajúce z navrhovaného funkčného a priestorového usporiadania a využívania územia. Pri umiestňovaní stavieb na navrhovaných funkčných plochách budú konkrétne podmienky geologických pomerov zisťované inžiniersko-geologickým prieskumom a jeho výsledky bude potrebné zohľadňovať pri zakladaní stavieb.

Vplyv na ostatné zložky ŽP (ovzdušie, voda, pôda, biota) nie sú významné, vzhľadom na navrhované rozvojové funkcie – prioritne bývanie, nezaberajú sa lesné pozemky a záber poľnohospodárskej pôdy je oproti súčasne platnému stavu minimálny. Navrhnuté sú opatrenia na posilnenie prvkov ekologickej stability územia (biokoridory). Rozvojové plochy nie sú v bezprostrednom kontakte s biokoridormi a biocentrami a preto riziko jeho ohrozenia je minimálne.

Návrh riešenia je v súlade so stratégiou v oblasti protipovodňovej politiky štátu. Navrhnutá zeleň v jednotlivých rozvojových plochách by mala spomaliť odtok zrážkových vôd a ponechať tieto zrážky v území.

V oblasti odpadového hospodárstva, je riešená požiadavka na dokompletovanie zberného dvora, triedenia odpadov a obecného kompostoviska mimo súvislého obytného územia.

Návrh riešenia ÚPN-O zabezpečuje rovnomerný rozvoj všetkých sídelných funkčných zložiek a zvažuje ich synergické pôsobenie. Obec sa rozvíja proporčne. Návrh riešenia vytvára nové plochy pre rozvoj bývania, práve kvôli zabezpečeniu plnenia územnoplánovacích cieľov, ktoré v súčasnosti výrazne komplikujú vlastnícke

vzťahy, ochota či neochota spolupracovať pri rozvoji vecí verejného záujmu a tým aj priechodnosti zámerov obce alebo súkromných investorov v území.

V súlade so Zadaním pre vypracovanie ÚPN-O, urbanizácia nových rozvojových území rešpektuje danosti územia a časovou a priestorovou koordináciou vytvára urbanistické väzby na okolité územia. Nové rozvojové lokality podporia aj dotvorenie chýbajúcich dopravných a prevádzkových väzieb.

Vytvorili sa stimuly pre rozvoj v územiach, kde nie je zabezpečená dostatočná úroveň dopravnej a technickej infraštruktúry.

V štádiu spracovania ÚPN – O Tuchyňa nie je možné predpokladať druh a charakter potenciálnych výrobných prevádzok. V prípade splnenia parametrov činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. bude potrebné navrhované činnosti posúdiť v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie. Elimináciu potenciálnych negatívnych vplyvov bude potrebné zabezpečiť realizáciou opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov ako napr. výsadbou izolačnej zelene a využitím najlepších dostupných technológií (BAT).

C.VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Zdroje údajov o súčasnom stave ŽP riešeného územia

Pri tvorbe návrhu územného plánu boli v zásade zohľadnené princípy trvalo udržateľného rozvoja územia a platné právne predpisy. V procese hodnotenia boli použité metódy terénneho prieskumu a spracovania dostupných informácií a prieskumov. Pri spracovaní správy o hodnotení strategického dokumentu bola pozornosť venovaná špecifickým požiadavkám hodnotenia vplyvov na životné prostredie, stanovená Rozsahom hodnotenia Okresným úradom Ilava, odborom starostlivosti o životné prostredie, podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre strategický dokument územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán obce (ÚPN-O) Tuchyňa , návrh“, list: OU-IL-OSŽP-2017/001206-022 OND z 24.07.2017

2.2. Špecifické požiadavky

Zo stanovísk doručených k oznámeniu vyplynula potreba v správe o hodnotení strategického dokumentu podrobnejšie rozpracovať nasledovné okruhy otázok súvisiacich s navrhovaným strategickým dokumentom:

Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu brať do úvahy všetky pripomienky, ktoré boli zaslané k oznámeniu.

K oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu bolo zaslaných na Okresný úrad Trenčín, OSŽP 16 stanovísk od štátnej a verejnej správy. Vyhodnotenie špecifických požiadaviek o splnení príp. nesplnení.

2.2. Špecifické požiadavky

Zo stanovísk doručených k oznámeniu vyplynula potreba v správe o hodnotení strategického dokumentu podrobnejšie rozpracovať nasledovné okruhy otázok súvisiacich s navrhovaným strategickým dokumentom:

- 2.2.1. Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu brať do úvahy všetky pripomienky, ktoré boli zaslané k oznámeniu.
- 2.2.2. Rešpektovať stanovisko Krajského pamiatkového úradu Trenčín, č. KPÚTN-2017/15494-2/50311/RUZ zo dňa 29. júna 2017.
- 2.2.3. V podkapitole 7. Vzťah k iným strategickým dokumentom je potrebné doplniť o ďalšie strategické dokumenty, ktoré je potrebné rešpektovať a uviesť v texte, sú to schválené ÚPD susedných obcí (Pruské, Dulov).

- 2.2.4. Upozorňujeme, že časť riešeného územia sa nachádza v ochrannom pásme vodárenského zdroja „Vrt HVT-5“ pre združený vodovod Mikušovce – Tuchyňa. Zároveň riešeným územím preteká drobný vodný tok Tovarský potok s prítokmi, správcom vodných tokov je SVP, š.p. OZ Piešťany, Nábřežie Ivana Krasku 834/3, Piešťany. Pri vypracovaní územného plánu je potrebné prihliadať na ochranu povrchových a podzemných vod.
- 2.2.5. Rešpektovať stanovisko Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky Bratislava, číslo 21260/2017/SCDPK/49947 zo dňa 10.07.2017.
- 2.2.6. Rešpektovať stanovisko Ministerstva životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, č. 2862/2017-5.3, 30698/2017 zo dňa 12.07.2017.

Všetky stanoviská a pripomienky k dokumentu ÚPN-O Tuchyňa boli brané do úvahy a pripomienky boli zapracované do SEA ÚPN-O Tuchyňa ako aj do ÚPN-O Tuchyňa.

Vyhodnotenie zapracovaných pripomienok

P.Č.	ORGANIZÁCIA Č.LISTU, ZO DŇA	PRIPOMIENKA	STANOVISKO OBSTARÁVATEĽA
1.	Krajský pamiatkový úrad Trenčín, č. KPÚTN-2017/15494-2/50311/RUZ zo dňa 29. júna 2017, Mgr.Ružňová, 032/2451825	...stanovisko. Krajský pamiatkový úrad Trenčín po zvážení všetkých zložiek týkajúcich sa ochrany pamiatkového fondu upozorňuje spracovateľa územného plánu obce Tuchyňa, že v katastrálnom území obce nie sú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok evidované objekty, ktoré by boli vyhlásené za národné kultúrne pamiatky a v riešenom území nie sú evidované archeologické lokality, ktoré by boli vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku. Pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou však môže dôjsť k archeologickým situáciám, resp. archeologickým nálezom. Na túto skutočnosť bude potrebné prihliadať v jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi, kedy podmienkou pre vydanie stavebného povolenia bude v oprávnených prípadoch požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu. <u>Na túto skutočnosť bude potrebné prihliadať v jednotlivých stavebných etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi, kedy podmienkou pre vydanie územného resp. stavebného povolenia bude v oprávnených prípadoch požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu.</u> Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné do územného plánu obce Tuchyňa uviesť nasledovné podmienky z hľadiska ochrany pamiatkového fondu: 1. Stavebník, investor stavieb vyžadujúcich si zemné práce si od Krajského pamiatkového úradu Trenčín v stupni územného konania vyžiada (v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní) stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických lokalít. V prípade archeologického	akceptované

		výskumu Krajský pamiatkový úrad Trenčín vydá záväzné stanovisko v súlade s § 36 a §39 ods.3 zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu. 2. V prípade zistenia nálezov je potrebné postupovať podľa § 40 ods. 2 a 3 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov s § 127 zákona číslo 50/1967 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku. Podľa § 41 ods. 4 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk. V súvislosti so stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami v územných konaniach, stavebných konaniach, resp. zlúčených územných a stavebných konaniach podľa stavebného zákona je dotknutým orgánom Krajský pamiatkový úrad Trenčín z dôvodu zabezpečenia podmienok ochrany archeologických nálezov. Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona. Krajský pamiatkový úrad Trenčín týmto záväzným stanoviskom určuje podmienky z hľadiska ochrany pamiatkového fondu a nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správa a územnej samosprávy vyžadované podľa osobitných právnych predpisov. Zároveň uvádza, že toto záväzné stanovisko je záväzným stanoviskom pre konanie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Krajský pamiatkový úrad Trenčín podľa ustanovenia §6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. nepožaduje predmetný dokument posudzovať podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.	
2.	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky Bratislava, číslo 21260/2017/SCDPK/49947 zo dňa 10.07.2017, Ing.Hartl, 02/59494673	MDV SR má k oznámeniu o strategickom dokumente ÚPN-O Tuchyňa nasledujúce pripomienky a podnety: rešpektovať Programové vyhlásenie vlády SR (2016-2020) za oblasť dopravy;	Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa

		• rešpektovať Konceptiu územného rozvoja Slovenska 2001nv znení KURS 2011-zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001 (uznesenie vlády SR č. 513/2011); • postupovať podľa Stratégie rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010); • rešpektovať Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 a Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014-2020; • rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej trasovanie; • pri návrhu jednotlivých lokalít v blízkosti pozemných komunikácií a železničných tratí je nevyhnutné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov. S umiestnením lokalít, predovšetkým bývania, v pásmach s negatívnymi dopadmi a vplyvmi z dopravy nesúhlasíme. V prípade potreby je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie týchto opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe; • postupovať v súlade s uznesením vlády SR č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR; • na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce dodržať cestné ochranné pásma v zmysle	Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa.
--	--	---	--

		zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) a vyhlášky č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách; dopravné napojenie lokality, navrhované cestné komunikácie, statickú dopravu, cyklistické trasy a pešie trasy je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými technickými predpismi a STN; Upozorňujeme, že je potrebné vyžiadať si stanovisko Železníc Slovenskej republiky, Slovenskej správy ciest a ich požiadavky žiadame zohľadniť a rešpektovať v plnom rozsahu. Oznámenie o strategickom dokumente ÚPN-O Tuchyňa berie MDV SR na vedomie a nepožaduje uvedený dokument ďalej posudzovať podľa zákona.	Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa. Strategický dokument SEA ÚPN –O Tuchyňa bude v rámci posudzovania vplyvov na ŽP zaslaný.
3.	Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, č. 2862/2017-5.3, 30698/2017 zo dňa 12.07.2017, Mgr.Štefancík, 02/59564232	...nasledovné stanovisko: 1. V katastrálnom území obce Tuchyňa (ďalej len „predmetné územie“) je evidovaná skládka odpadov tak, ako je zobrazená na priloženej mape. Ministerstvo odporúča uvedenú skládku odpadov dostatočne zohľadniť v územnoplánovacej dokumentácii. 2. V predmetnom území je podľa priloženej mapy zaregistrovaných 10 svahových deformácií: 4 potenciálne a 6 stabilizovaných. Jedná sa o deformácie typu zosuvov, ktoré sa registrujú v doline vodného toku Tovarského potoka a na svahoch Kalvárie. Oblasti so svahovými deformáciami sa radia medzi rajóny nestabilných území s vysokým stupňom náchylnosti územia k aktivizácií resp. vzniku svahových deformácií. Na územiach existuje vysoké riziko aktivizácie svahových pohybov vplyvom prírodných podmienok, taktiež je citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Blízke okolie s registrovanými svahovými deformáciami sú zaradené rovnako medzi rajóny nestabilných území so stredným stupňom náchylnosti územia k aktivizácií resp. vzniku svahových deformácií. Ide o územia s možným rizikom aktivizácie svahových pohybov vplyvom prírodných podmienok,	Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa. Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa. Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa. Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa.

	sú rovnako citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Širšie okolie spomínaných deformácií sa radí do rájonu potenciálne nestabilných území s nízkym stupňom náchylnosti územia k aktivizácií resp. vzniku svahových deformácií, to predstavuje územia s priaznivou geologickou stavbou nevylučujúcou občasný vznik svahových deformácií (najmä skupiny zosúvania a tečenia) vplyvom prírodných podmienok, v závislosti od morfológických podmienok, územia postihnuté intenzívnou výmloovou eróziou a územia ohrozené opadávaním úlomkov hornín a rovnako územia citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1:50 000 (Šimeková, Martinčeková et.al., 2006), list 25-43 Púchov, ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava. Na webových stránkach sú dostupné aj informácie o zmapovaných a zaregistrovaných svahových deformáciách: http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv, http://mapserver.geology.sk/zosuvy/). Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely. 3. Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, tak ako je to zobrazené na priloženej mape. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. 4. Informácie o geotermálnej energii v predmetnom území sú k dispozícii na webovej stránke Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra-aplikácia Atlas geotermálnej energie	Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa. Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa. Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa. Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa.
--	---	---

		http://apl.geology.sk/mapportal/#/aplikacia/14 . Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia: a) výskyt potenciálnych a stabilizovaných zosuvov. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác. b) výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia. <u>Príloha:</u> - mapa v mierke 1:25 000 s vyznačením skládok odpadov a zosuvných území - mapa s vyznačením radónového rizika	Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa.
	Okresný úrad Ilava Odbor starostlivosti o životné prostredie Ilava	2.2.3. V podkapitole 7. Vzťah k iným strategickým dokumentom je potrebné doplniť o ďalšie strategické dokumenty, ktoré je potrebné rešpektovať a uviesť v texte, sú to schválené ÚPD susedných obcí (Pruské, Dulov).	Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa.
	Okresný úrad Ilava Odbor starostlivosti o životné prostredie Ilava	2.2.4. - časť riešeného územia sa nachádza v ochrannom pásme vodárenského zdroja „Vrt HVT-5“ pre združený vodovod Mikušovce – Tuchyňa. Zároveň riešeným územím preteká drobný vodný tok Tovarský potok s prítokmi, správcom vodných tokov je SVP, š.p. OZ Piešťany, Nábrehie Ivana	Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa.

		Krasku 834/3, Piešťany. - pri vypracovaní územného plánu je potrebné prihliadať na ochranu povrchových a podzemných vod.	Akceptované v textovej časti ÚPN –O Tuchyňa a v SEA ÚPN –O Tuchyňa.
--	--	--	--

Pri návrhu riešenia boli využité existujúce, doteraz spracované, schválené alebo doporučené dokumenty:

- Územný plán regiónu Trenčianskeho kraja (ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), schválený vládou SR dňa 14.4.1998 uznesením č. 284/1998, ktorého záväzná časť je vyhlásená Nariadením vlády SR č. 149/1998 Z. z.
- Zmeny a doplnky č. 1/2004 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 23.6.2004 uznesením č. 259/2004 a ich záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 7/2004 dňa 23.6.2004
- Zmeny a doplnky č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26.10.2011 uznesením č. 297/2011 a ich záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 8/2011 dňa 25.11.2011
- Územný plán obce Pruské,
- Územný plán obce Mikušovce
- Územný plán obce Dúlov
- Programové vyhlásenie vlády SR (2016-2020) za oblasť dopravy;
- Koncepciu územného rozvoja Slovenska 2001nv znení KURS 2011-zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001 (uznesenie vlády SR č. 513/2011);
- Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010);
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014-2020;
- Prieskumy a rozborov vrátane M-ÚSES pre pozemkové úpravy obce Tuchyňa (elaborát výsledkov vlastných prieskumov v teréne a zistení z dostupných materiálov, 072016)
- Prieskumné práce v teréne za účelom zistenia skutočného funkčného využitia plôch, stavebno-technického stavu objektov, kultúrnych a prírodných hodnôt, priestorových pomerov, negatívnych javov, závad a pod.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tuchyňa na roky 2014-2020
- Implementácia územných systémov ekologickej stability R ÚSES okresu Ilava (Slovenská agentúra životného prostredia, CMŽP Žilina, 2011)
- POH Trenčianskeho kraja
- Atlas krajiny SR (kol. autorov, 2002)
- Štatistické údaje: Krajská správa ŠÚ SR v Trenčíne
- Príslušné zákony, vyhlášky a usmernenia týkajúce sa jednotlivých oblastí riešených v koncepte ÚPN
- Verejne prístupné údaje internetu
- Vyjadrenia získané v procese obstarávania ÚPN obce Tuchyňa a konzultácie s organizáciami a správami sietí
- www.enviroportal.sk
- www.sopsr.sk
- www.katasterportal.sk
- www.shmu.sk
- ďalšie webové stránky rezortných a odborných inštitúcií a organizácií.

Z uvedených podkladov boli prevzaté analytické údaje o súčasnom stave životného prostredia a súvisiace charakteristiky zložiek ŽP, údaje o priamych vplyvoch na životné prostredie, vstupoch a výstupoch. Na podklade týchto údajov boli vypracované hodnotenia predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie. Územnoplánovacia dokumentácia sa vytvára predpoklady na ďalší rozvoj, ktorý je založený na princípe trvalodržateľnosti životného prostredia a jeho stáleho skvalitňovania.

Pri spracovaní správy o hodnotení strategického dokumentu pozornosť bola venovaná špecifickým požiadavkám hodnotenia vplyvov na životné prostredie stanovená Rozsahom hodnotenia Okresným úradom Ilava, odborom starostlivosti o životné prostredie určeným podľa § 8 zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na ŽP.

C.VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

V rámci vypracovania správy o hodnotení strategického dokumentu je zdôvodňovanie vplyvov navrhovanej koncepcie ÚPN-O Tuchyňa na životné prostredie. Predmetný územný plán nemá podstatný

vplyv na životné prostredie, nakoľko ide o územnoplánovací dokument - koncepciu a jeho riešenie vychádza z princípov trvalodržateľnosti rozvoja územia a je v súlade VÚC Trenčianskeho kraja a jeho záväznou časťou. Územným plánom sa sledujú ciele optimalizácie, podmienok rozvoja a skvalitnenie životného prostredia. Stanovujú sa regulatívy pre trvalodržateľný rozvoj územia bez negatívnych vplyvov na ekológiu a kvalitu životného prostredia.

Počas spracovania správy strategického dokumentu sa nevyskytli žiadne nedostatky ani neurčitosti v poznatkoch.

- z hľadiska environmentálneho hodnotenia komplexných vplyvov činnosti nie sú spracovateľovi známe žiadne zásadné problémy, o ktorých by neexistovali potrebné informácie a prijateľné návrhy na ich riešenie,
- údaje o kvalite zložiek životného prostredia a následné hodnotenie vplyvov sú spracované v merítke riešeného územia (najbližšie kontaktné územie, kde je možnosť predpokladať čo i len minimálny vplyv z realizovanej investičnej činnosti),
- podkladové údaje sú viazané na širšie okolie (monitoring zložiek životného prostredia) resp. na administratívne údaje (štatistické údaje o obyvateľstve), extrapolácia údajov na riešené územie bola kombinovaná s terénnym prieskumom územia,
- súhrnná miera neurčitosti je zhodná s výpovednou schopnosťou hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, rozsahu jej spracovania a poskytnutých podkladov,
- z hľadiska environmentálneho hodnotenia analýz územia, jeho jednotlivých zložiek a následne vplyvov je miera neurčitosti v poznatkoch daná hodnotenou územnoplánovacou dokumentáciou, ktorá rieši koncepciu rozvoja územia Tuchyňa. Do ÚPN-O Tuchyňa budú zapracované požiadavky od dotknutých orgánov a organizácií po ukončení prerokovacieho procesu.

C. VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Hodnotený strategický dokument:

ÚPN-O Tuchyňa predkladaný obstarávateľom :

Strategický dokument ÚPN-O Tuchyňa bol vyhotovený v zmysle zákona NR SR č.24/2006 Z. z o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých predpisov.

Na základe Rozsahu hodnotenia Okresného úradu Trenčín odbor starostlivosti o životné prostredie určeným podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu ÚPN-O Zamarovce na životné prostredie list č.j. OU-TN- OU-IL-OSŽP-2017/001206-022 OND zo dňa 24.07.2017 , ktorý v bode Rozsah hodnotenia v časti 2.1 Všeobecné podmienky bod 2.1.1 určil: obstarávateľ, obec Tuchyňa, zabezpečí vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu na ÚPN-O Tuchyňa. Vzhľadom na povahu a rozsah navrhovaného strategického dokumentu a jeho lokalizácie je potrebné, aby Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahovala primerané rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona.

Jednotlivé kapitoly správy o hodnotení strategického dokumentu musia byť primerane spracované pre jednotlivé varianty. Pre potreby posudzovania variantov sa bude porovnávať návrh a nulový variant (stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaný strategický dokument neprijal).

Pri spracovaní správy bolo problematické zdôvodnenie vplyvov „územného plánu“ na životné prostredie, samotný ÚPN-O Tuchyňa nemá priamy vplyv na životné prostredie, nakoľko ide koncepčný, plánovací dokument a jeho riešenie vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja obce.

Posudzované varianty:

Ako bolo uvedené v príslušných kapitolách pre hodnotenie vplyvu strategického dokumentu ÚPN-O Tuchyňa sa hodnotí okrem nulového variantu stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaný strategický dokument neprijal a obec by sa rozvíjala bez platnej územnoplánovacej dokumentácie

aj variant riešený v návrhu ÚPN-O Tuchyňa

Riešenie ÚPN-O je riešené graficky v mierke 1 : 5000.

Obec Tuchyňa ako obstarávateľ územného plánu obce spracoval v septembri 2016 na podklade prieskumov a rozborov Zadanie pre vypracovanie územného plánu obce Tuchyňa (ďalej len Zadanie). Zadanie stanovilo hlavné ciele a požiadavky na spracovanie ÚPN-O a bolo spracované obsahom a rozsahom v súlade s Vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a

územnoplánovacej dokumentácii a prerokované v súlade s § 20 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Po skončení prerokovania a vyhodnotení pripomienok a stanovísk a ich zapracovaní do návrhu Zadania, požiadal obstarávateľ – Obec Tuchyňa podľa § 20 ods. 5 písm. c) orgán územného plánovania - Okresný úrad v sídle kraja o posúdenie, či je obsah Tuchyňa v súlade so záväznou časťou schválenej územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa a či je obsah Zadania a postup jeho obstarania a prerokovania v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Okresný úrad Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky vydal kladné stanovisko a následne bolo Zadanie pre Územný plán obce Tuchyňa schválené uznesením č. 2/2017 Obecného zastupiteľstva Obce Tuchyňa zo dňa 17.2017.

Návrh Územného plánu obce bol spracovaný v súlade s týmto Zadaním pre vypracovanie Územného plánu obce Tuchyňa.

Záverom sa konštatuje, že predmetná územnoplánovacia dokumentácia ÚPN-O Tuchyňa predstavuje vhodný, optimálny rozvojový dokument v dlhodobom rozvojovom horizonte. Neprináša žiadne návrhy, ktoré by zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu. Riešenie prináša územné predpoklady pre výrazné skvalitnenie životného prostredia. Pripomienky k oznámeniu o vypracovaní strategického dokumentu ÚPN-O Tuchyňa boli dopracované v Správe o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Tuchyňa. Taktiež boli dopracované do dokumentácie návrhu ÚPN-O Tuchyňa.

V porovnaní s nulovým variantom, t.j., že strategický dokument by nebol spracovaný by malo negatívny dopad na rozvoj obce. Nebol by zabezpečený návrh rozvoja obce vo funkcii bývania, občianskej vybavenosti, výroby, rekreácie a cestovného ruchu, poľnohospodárskeho, prírodného a kultúro-historického potenciálu obce.

Záverečné zhodnotenie:

Vzhľadom na uvedené analýzy javov a následné závery hodnotenia vplyvov v predchádzajúcich kapitolách považujeme predkladaný strategický dokument, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia:

ÚPN-O Tuchyňa

predkladaná obstarávateľom:

obcou Tuchyňa za prijateľný a z hľadiska vplyvov na životné prostredie za realizovateľný.

C.IX. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

C.X. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov

Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa a spracovateľa zámeru

Ing. Milan Hodas, Eva Barčiaková

SAŽP Banská Bystrica

zástupca spracovateľa správy

Ing. Andrej Švec - riaditeľ sekcie enviromentalistiky a riadenia projektov SAŽP

Lucia Vačoková - vedúca odboru OSMVŽP SAŽP

18.8.2017

zástupca navrhovateľa

Obec Tuchyňa, Bc. Gabriela Švecová - starostka obce Tuchyňa